

Broj: 05-02-1-1770/15
Sarajevo, 11.9.2015. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
- Zastupnički dom -
- Dom naroda -

SARAJEVO

BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PREMLJENICI	11-09-2015		
Organizaciona jedinica	Organizaciona jedinica	Redni broj	Redni broj
01,02	02-1-17/15		

15,00 €
H

PREDMET: Prijedlog zakona o strancima

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 16. sjednici održanoj 23.7.2015. godine, utvrdilo je Prijedlog zakona o strancima, te zaključilo da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po osnovnom zakonodavnom postupku.

U vezi s navedenim, u privitku dostavljamo Prijedlog zakona o strancima, na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, kao i elektronsku verziju Prijedloga zakona.

S poštovanjem,

Prijedlog

Temeljem članka IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na ____sjednici Zastupničkog doma, održanoj _____ 2015. godine, i na ____sjednici Doma naroda, održanoj _____ 2015. godine, donijela je

ZAKON O STRANCIMA

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet ovog Zakona)

- (1) Ovim se Zakonom propisuju: uvjeti i postupak ulaska stranaca u Bosnu i Hercegovinu (u daljnjem tekstu: BiH), uključujući vizni i bezvizni režim, putne isprave za strance, boravak stranaca u BiH, udaljenje stranaca iz BiH, prihvrat stranaca i stavljanje stranaca pod nadzor, kao i nadležnosti tijela vlasti u primjeni ovog Zakona, te druga pitanja u vezi s boravkom stranaca u BiH.
- (2) Ovim Zakonom propisuju se i prekršaji i kazne za prekršaje počinjene povredom odredaba ovog Zakona.

Članak 2.

(Uporaba roda)

Svi izrazi u ovom Zakonu, dani u jednom gramatičkom rodu, odnose se bez diskriminacije i na muškarce i na žene.

Članak 3.

(Nadležna tijela)

- (1) Prema ovom Zakonu i podzakonskim propisima donesenim na temelju ovog Zakona, postupak provode i odluke donose:
 - a) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara),
 - b) Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo),
 - c) Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: MVP),
 - d) Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: MCP),

- e) Služba za poslove sa strancima (u daljnjem tekstu: Služba),
 - f) Granična policija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Granična policija),
 - g) ostala policijska tijela u BiH (u daljnjem tekstu: policija),
 - h) Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija za rad i zapošljavanje BiH) i
 - i) druga nadležna tijela.
- (2) Ako je zahtjev ili drugi podnesak po ovom Zakonu upućen stvarno nenadležnom tijelu u BiH, službena osoba tog tijela na to upozorava podnosioca i podnesak dostavlja nadležnom tijelu.
- (3) Ako je zahtjev ili drugi podnesak po ovom Zakonu upućen stvarno nenadležnoj organizacijskoj jedinici nekog tijela, službena osoba te organizacijske jedinice o tome obavještava podnosioca i podnesak dostavlja nadležnoj organizacijskoj jedinici istog tijela.
- (4) Ako je zahtjev ili drugi podnesak po ovom Zakonu upućen mjesno nenadležnoj organizacijskoj jedinici Službe ili drugog tijela, organizacijska jedinica ga po službenoj dužnosti dostavlja mjesno nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe, odnosno drugog tijela.
- (5) Kad je propisano da Služba izvršava odluku donesenu po ovom Zakonu ili po zakonu koji uređuje nadležnost Službe, druge organizacijske jedinice Ministarstva i policija dužni su joj, na njezin zahtjev, pružiti pomoć.

Članak 4.

(Upravni postupak)

- (1) Na upravni postupak koji se vodi pred nadležnim tijelima, sukladno ovom Zakonu, primjenjuju se odredbe zakona koji uređuje oblast upravnog postupka BiH, osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.
- (2) U slučajevima kada stranac ne obavijesti nadležno tijelo o promjeni adrese ili ga na adresi na kojoj je prijavljen nije moguće pronaći, dostava odluka koje se donose na temelju ovog Zakona vrši se putem oglasne ploče nadležnog tijela.
- (3) Dostavljanje se smatra izvršenim poslije isteka 15 dana od dana stavljanja pismena na oglasnu ploču tijela koje vodi postupak.

Članak 5.

(Upravni spor)

- (1) Protiv konačnih upravnih akata donesenih prema ovom Zakonu može se pokrenuti upravni spor.

(2) Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi Sudu Bosne i Hercegovine, sukladno zakonu koji uređuje oblast upravnih sporova BiH, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(3) Tužba ne odgađa izvršenje konačnog upravnog akta.

Članak 6.

(Definicije)

U smislu ovog Zakona, pojedini izrazi imaju sljedeće značenje:

- a) **stranac** je osoba koja nije državljanin BiH;
- b) **osoba bez državljanstva** je stranac kojeg nijedna država, sukladno domaćem zakonodavstvu, ne smatra svojim državljaninom;
- c) **država podrijetla** je država čije državljanstvo stranac ima ili država u kojoj osoba bez državljanstva ima svoje uobičajeno boravište, a ako stranac ima više od jednog državljanstva, država podrijetla je svaka država čije državljanstvo ima;
- d) **država uobičajenog boravka** je država u kojoj stranac ima privremeni ili stalni boravak;
- e) **putna isprava** je važeća putovnica ili drugi putni identifikacijski dokument koji je izdalo strano nadležno tijelo vlasti i koji BiH priznaje, te važeća osobna iskaznica ili drugi osobni identifikacijski dokument s fotografijom koji se može koristiti za prelazak državne granice, a priznat je međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana, kao i putna isprava izdana strancu u BiH, sukladno ovom Zakonu ili zakonu koji uređuje oblast azila u BiH;
- f) **radna dozvola** je dozvola koju izdaje tijelo nadležno za poslove zapošljavanja stranaca, a kojom se dozvoljava plaćeni rad stranca u BiH;
- g) **odobrenje boravka** je odobrenje koje izdaje tijelo nadležno za poslove sa strancima, a kojim se strancu odobrava da u periodu naznačenom u odobrenju zakonito boravi u BiH;
- h) **plava karta** je odobrenje boravka izdano u svrhu visokokvalificiranog zapošljavanja koje omogućuje strancu boravak i rad u BiH sukladno ovom Zakonu;
- i) **nadležno tijelo** je tijelo koji vodi postupak, sukladno ovom ili drugom zakonu;
- j) **maloljetnik** je stranac mlađi od 18 godina;
- k) **maloljetnik bez pratnje** je stranac mlađi od 18 godina koji dođe na teritorij BiH bez pratnje osobe starije od 18 godina koja je za maloljetnika odgovorna po zakonu ili punomoći sve dok se ne stavi pod zaštitu takve osobe, kao i maloljetnik koji je ostavljen bez pratnje nakon ulaska u BiH;
- l) **brak** je zakonom uređena zajednica života jednog muškarca i jedne žene;
- m) **izvanbračna zajednica** je zajednica života jednog muškarca i jedne žene koji nisu u braku ili izvanbračnoj zajednici s trećom osobom, a koja traje najmanje tri godine, ili kraće ako je u njoj rođeno zajedničko dijete;
- n) **brak iz koristi, odnosno izvanbračna zajednica iz koristi** je brak koji je sklopljen, odnosno izvanbračna zajednica koja je zasnovana, isključivo s ciljem omogućenja strancu da uđe, odnosno boravi u BiH;
- o) **posvajanje iz koristi** je posvajanje zasnovano isključivo s ciljem omogućenja strancu da uđe, odnosno boravi u BiH;
- p) **spajanje obitelji** podrazumijeva ulazak i boravak u BiH stranaca koji su članovi

- uže obitelji osobe koja zakonito boravi u BiH, kako bi se sačuvala obiteljska zajednica, bilo da je obiteljski odnos nastao prije ili nakon ulaska u zemlju;
- r) **prijevoznik** je svaka fizička ili pravna osoba koja pruža usluge prijevoza osobama u međunarodnom prometu, bilo kojim prijevoznim sredstvom;
 - s) **prijetnja javnom zdravlju** je bolest s potencijalnom epidemijom, kao što je definirano u međunarodnim zdravstvenim propisima Svjetske zdravstvene organizacije (WHO), ali i druge infektivne bolesti ili zarazne parazitske bolesti ako su one predmet odredaba o zaštiti koja se primjenjuje na državljane BiH;
 - t) **poslodavac** je pravna ili fizička osoba koja je sa strancem zasnovala radni odnos ili se koristi njegovim radom;
 - u) **dnevni migrant** je državljanin susjedne države u kojoj ima prebivalište i svakodnevno dolazi na rad ili radi obrazovanja u BiH i vraća se u matičnu državu;
 - v) **sezonski radnik** je stranac koji zadržava svoje prebivalište u drugoj državi, a zakonito i privremeno boravi u BiH, kako bi obavljao djelatnost koja ovisi o izmjeni godišnjih doba u okviru jednog ili više ugovora o radu na određeno vrijeme, koje su izravno sklopili stranac i poslodavac iz BiH;
 - z) **visokoškolska kvalifikacija** je završeno visokoškolsko obrazovanje koje je trajalo najmanje tri godine nakon završene srednje škole,
 - aa) **student** je stranac kojeg je visokoškolska ustanova primila te mu je odobren privremeni boravak u BiH kako bi nastavio svoju glavnu djelatnost redovitog studiranja nakon kojeg će steći titulu visokog obrazovanja uključujući diplome, svjedodžbe, doktorske titule u visokoškolskoj ustanovi, što može obuhvaćati pripremni tečaj koji prethodi takvom obrazovanju.

Članak 7.

(Višestruko državljanstvo stranca ili državljanina BiH na teritoriju BiH)

- (1) Stranac koji ima višestruko državljanstvo smatra se državljaninom države koja mu je izdala putnu ispravu s kojom je prešao državnu granicu BiH, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Državljanin BiH koji ima i državljanstvo neke druge države ne smatra se strancem na teritoriju BiH.
- (3) Stranac koji ima višestruko državljanstvo dužan se za vrijeme boravka služiti i izaći iz BiH sa putnom ispravom sa kojom je ušao u BiH.

Članak 8.

(Sloboda kretanja)

- (1) Stranac može ulaziti u BiH i boraviti na njezinu teritoriju s važećom putnom ispravom u koju je unesena viza ili dozvola boravka, ako ovim Zakonom ili međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana nije drugačije propisano. Ulazak, boravak, kretanje i izlazak stranaca mogu biti ograničeni pod uvjetima propisanim ovim ili drugim zakonom.

- (2) Stranci koji zakonito borave u BiH pod uvjetima koje propisuje ovaj Zakon uživaju pravo na slobodu kretanja unutar BiH i slobodan izbor mjesta boravka, ako nije drugačije određeno ovim ili drugim zakonom u posebnim oblastima iz razloga javnog interesa u demokratskom društvu.
- (3) Prava iz stavka (2) ovog članka mogu biti djelomično ili potpuno ograničena sukladno zakonu u mjeri koja je neophodna u demokratskom društvu u interesu državne ili javne sigurnosti, radi očuvanja javnog poretka, sprječavanja kriminala, zaštite zdravlja ili morala, ili radi zaštite prava i sloboda drugih.
- (4) Sigurnosnu provjeru za stranca, s ciljem utvrđivanja razloga sigurnosti BiH, provodi Obavještajno-sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Obavještajno-sigurnosna agencija).
- (5) U postupku donošenja odluke koja se zasniva na informacijama sadržanim u dokumentu sa oznakom tajnosti, koju je odredilo tijelo iz stavka (4) ovog članka ili drugo nadležno tijelo, primjenjuju se odredbe zakona koji uređuje zaštitu tajnih podataka u BiH.
- (6) Služba može, na obrazložen prijedlog nadležnog tijela, privremeno zabraniti izlazak stranca iz BiH ukoliko postoji opravdana sumnja da bi izlaskom iz BiH mogao izbjeći kazneno, odnosno prekršajno gonjenje, izvršenje kazne, izvršenje sudske naredbe, lišenje slobode ili izvršenje dospjele imovinsko-pravne obveze, što evidentira u Centralnu bazu podataka o strancima ili o tome na drugi način obavještava Graničnu policiju.
- (7) Služba, iz razloga navedenih u stavku (6) ovog članka, privremeno, najdulje do 30 dana, oduzima putne isprave i druge dokumente koje stranac može koristiti za prelazak državne granice.
- (8) Po isteku roka iz stavka (7) ovog članka ili po prestanku razloga iz stavka (6) ovog članka, strancu se vraćaju putne isprave i drugi dokumenti i dopušta izlazak iz BiH.
- (9) U postupku utvrđivanja zakonitosti boravka stranca u BiH, kao i u tijeku postupka izricanje mjere prema strancu zbog nepoštivanja propisa BiH, Služba može uz potvrdu privremeno oduzeti putnu ispravu stranca do donošenja odluke, a najdulje sedam dana.

Članak 9.

(Zabrana diskriminacije)

Zabranjena je diskriminacija stranaca po bilo kojem temelju, kao što su: rod odnosno spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, veza s nacionalnom manjinom, imovinsko stanje, status koji se stiče rođenjem ili drugi status.

Članak 10.

(Obveza poštivanja javnog poretka BiH)

Stranac je dužan da za vrijeme ulaska, kretanja, boravka u BiH i izlaska iz BiH poštuje javni poredak, odnosno da se pridržava zakona i propisa, te odluka tijela vlasti u BiH.

Članak 11.

(Udruživanje stranaca te nošenje oružja i odora u BiH)

- (1) Strancima je zabranjeno osnivanje političkih stranaka.
- (2) Stranci mogu osnivati udruge prema propisima kojima se uređuje osnivanje, registriranje, prestanak rada, kao i druga pitanja od značaja za osnivanje i rad udruga u BiH.
- (3) Stranac može unijeti, posjedovati i nositi, te nabavljati oružje i municiju u BiH prema zakonu koji uređuje oblast granične kontrole BiH i propisima koji uređuju nabavljanje, držanje i nošenje oružja.
- (4) Stranac može ući i kretati se u BiH u stranoj vojnoj, policijskoj ili carinskoj odori pod uvjetima propisanim zakonom koji uređuje oblast granične kontrole BiH i člankom 126. (*Kretanje u stranoj odori*) ovog Zakona.

Članak 12.

(Obveze nadležnih tijela u postupku)

- (1) U svim fazama postupka stranci se obavještavaju o pravima i obvezama koje proizlaze iz ovog Zakona.
- (2) Tijelo koje vodi postupak dužno je strancu koji ne razumije jezik na kojem se postupak vodi omogućiti da tok postupka prati preko prevoditelja odnosno tumača, a zahtjevi za ostvarivanje prava po ovom Zakonu i dokazi koji opravdavaju zahtjev, kao i pozivi, rješenja i druga pismena, dostavljaju se na jednom od jezika koji su u službenoj uporabi u BiH.
- (3) U slučaju da je strancu određen pritvor, zadržavanje ili stavljanje pod nadzor, tijelo koje je takvu mjeru odredilo omogućuje mu, na njegov zahtjev, kontakt s diplomatsko-konzularnim predstavništvom države koja strancu pruža zaštitu.
- (4) Policijska tijela u BiH dužna su odmah po saznanju obavijestiti Službu o smrti stranca, a Služba o tome žurno obavještava MVP radi informiranja diplomatsko-konzularnog predstavništva države koja strancu pruža zaštitu.

Članak 13.

(Obveza nošenja i predočavanja dokaza o identitetu)

- (1) Za vrijeme boravka na teritoriju BiH, stranac mora uz sebe imati putnu ispravu s kojom je ušao u BiH ili drugi identifikacijski dokument, odnosno odgovarajuću potvrdu izdanu u BiH s ciljem dokazivanja ili potvrde identiteta i zakonitosti ulaska i boravka u BiH. Stranac je dužan identifikacijski dokument ili potvrdu izdanu u BiH dati na uvid, na zahtjev ovlaštene osobe Službe, policije ili drugog nadležnog tijela, kada je drugo nadležno tijelo na to zakonom ovlašteno.
- (2) Pravne i fizičke osobe koje pružaju usluge prijevoza, smještaja ili organiziranja putovanja, mogu od stranca zatražiti predočavanje putne isprave ili drugog identifikacijskog dokumenta, ali im je zabranjeno da ih zadrže.
- (3) Stranac je dužan da gubitak, uništenje ili krađu putne isprave odmah po saznanju prijavi nadležnoj policiji koja je dužna bez odlaganja o tome obavijestiti Službu.

Članak 14.

(Utvrđivanje identiteta)

- (1) Prema ovom Zakonu Služba je nadležna da pokreće i vodi postupak utvrđivanja identiteta stranca.
- (2) Ako je postupak utvrđivanja identiteta stranca, čiji identitet nije moguće odmah utvrditi ili postoje temelji sumnje u istinitost njegovih navoda o identitetu, započela Granična policija ili policija i ne može ga okončati u roku od šest sati, o tome obavještava Službu što je prije moguće.
- (3) Postupak utvrđivanja identiteta stranca provodi se po odredbama zakona koji uređuje nadležnost Službe i zakona koji uređuje nadležnost policijskih službenika u BiH.
- (4) Postupak utvrđivanja identiteta stranca može obuhvatati i utvrđivanje zakonitosti njegovog boravka u BiH, odnosno utvrđivanje mjesta boravišta ili prebivališta u BiH.
- (5) Stranac koji ne posjeduje dokaze o identitetu dužan je Službi dati izjavu o svom identitetu, te dati biometrijske podatke.
- (6) Prema strancu koji je dao izjavu o svom identitetu Služba postupa na temelju ustupljenih podataka dok se ne dobiju drugi podaci ili utvrdi stvarni identitet stranca.
- (7) Stranac čiji se identitet ne može odmah utvrditi ili postoje temelji sumnje u istinitost njegovih navoda o identitetu ili se njegov identitet ne može sa sigurnošću utvrditi ni u roku od šest sati od dovođenja u službene prostorije, stavlja se pod nadzor i može mu se izreći i mjera protjerivanja iz BiH.

- (8) Nadzor iz stavka (7) ovog članka određuje se sukladno odredbama čl. 118. do 122., a mjera protjerivanja sukladno odredbama čl. **105. (Mjera protjerivanja)** i **106. (Razlozi za izricanje mjere protjerivanja)** ovog Zakona.

POGLAVLJE II. ULAZAK STRANACA U BiH

Odjeljak A. Ulazak u BiH

Članak 15.

(Prelazak državne granice)

- (1) Smatra se da je stranac ušao u državu kada je prešao državnu granicu BiH, odnosno kada je prošao mjesto obavljanja graničnih provjera.
- (2) Stranac može prijeći državnu granicu BiH samo na graničnim prijelazima otvorenim za međunarodni promet, u vrijeme kada granični prijelaz radi, osim ako Zakonom o graničnoj kontroli ili međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana nije drugačije određeno.
- (3) Stranac koji želi ući ili izaći iz BiH dužan se zaustaviti na graničnom prijelazu, dati na uvid dokumente potrebne za prelazak granice i podvrgnuti sebe, svoj prtljag i svoje prijevozno sredstvo graničnim provjerama, sukladno zakonu koji uređuje oblast granične kontrole BiH, a službenoj osobi nadležnog tijela pojasniti sve okolnosti vezane za ispunjavanje uvjeta u vezi s prelaskom državne granice i postupati po upozorenjima i naređenjima policijskog službenika Granične policije.
- (4) Granične provjere stranca koji ulazi u BiH obuhvataju i utvrđivanje ispunjavanja općih uvjeta za ulazak iz članka **19. (Opći uvjeti za ulazak)** ovog Zakona.
- (5) U putnu ispravu stranca koji prelazi državnu granicu policijski službenik Granične policije unosi otisak ulaznog, odnosno izlaznog štambilja, osim ako to nije moguće s obzirom na vrstu putne isprave ili je drugačije propisano ovim Zakonom ili drugačije određeno međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana.
- (6) Datumom ulaska smatra se prvi dan boravka na teritoriju BiH, a datumom izlaska smatra se posljednji dan boravka na teritoriju BiH.
- (7) Zadržavanje stranca u tranzitnom području međunarodne zračne luke, u sidrištu luke ili na pristaništu ne smatra se ulaskom u BiH.

Članak 16.

(Nezakonit prelazak državne granice BiH)

Nezakonitim prelaskom državne granice smatra se ako stranac:

- a) prijeđe ili pokuša prijeći državnu granicu van graničnog prijelaza otvorenog za međunarodni promet ili van graničnog prijelaza namijenjenog za promet između BiH i susjednih država, ako je državljanin susjedne države i nije drugačije određeno

zakonom koji uređuje oblast granične kontrole BiH, odnosno međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana, ili van vremena u kojem granični prijelaz radi ili prije proteka roka u kojem ne može ući u BiH;

- b) izbjegne ili pokuša izbjeći granične provjere;
- c) pri prijelazu državne granice uporabi nevažeću, lažnu, krivotvorenu ili falsificiranu putnu ispravu;
- d) policijskom službeniku Granične policije navede neistinite podatke;
- e) uđe u državu za vrijeme trajanja zabrane ulaska u BiH,
- f) uđe u državu bez potrebne vize za ulazak u BiH ili dozvole privremenog ili stalnog boravka, a dolazi iz države koja je u viznom režimu sa BiH.

Članak 17.

(Zajedničke putne isprave i posebna pozornost prema maloljetnicima)

- (1) Stranac koji je upisan u putnu ispravu druge osobe može ulaziti i izlaziti iz BiH samo s osobom u čiju je putnu ispravu upisan.
- (2) Stranci koji imaju zajedničku putnu ispravu mogu ulaziti, kretati se i izlaziti iz BiH samo zajedno, a punoljetne osobe koje su upisane u zajedničku putnu ispravu moraju imati dokument s fotografijom na temelju kojeg se može utvrditi njihov identitet. Iznimno se članu skupine može dozvoliti pojedinačno napuštanje države, ako je to neophodno iz njegovih privatnih razloga ili ako tako odredi nadležno tijelo. Vođa skupine mora imati osobnu putnu ispravu i ne može napustiti BiH bez skupine. Na zajedničku putnu ispravu može putovati od pet do 50 osoba.
- (3) Stranac koji je mlađi od 14 godina i ima osobnu putnu ispravu može prelaziti granicu BiH u pratnji roditelja, zakonskog zastupnika ili skrbnika, odnosno osobe koja je opunomoćena da ga prati uz potpisanu i ovjerenu punomoć roditelja, zakonskog zastupnika ili skrbnika, ili mora imati suglasnost roditelja, odnosno zakonskog zastupnika ili skrbnika ako putuje bez pratnje.
- (4) Policijski službenik Granične policije dužan je obratiti posebnu pozornost prilikom kontrole stranca mlađeg od 18 godina koji namjerava prijeći državnu granicu BiH, kao i osobe u čijoj se pratnji maloljetnik nalazi.

Članak 18.

(Obveze prijevoznika i organizatora turističkog ili sličnog putovanja)

- (1) Prijevoznik može dovesti stranca na granični prijelaz ako stranac ispunjava uvjete za ulazak u BiH iz članka 19. (*Opći uvjeti za ulazak*) st. (1) i (2) ovog Zakona.
- (2) Prijevoznik je dužan da:

- a) stranca kojem ulazak u BiH bude odbijen jer ne ispunjava uvjete za ulazak u BiH iz članka 19. (*Opći uvjeti za ulazak*) ovog Zakona odveze s graničnog prijelaza i vrati u državu iz koje je dovezen ili u državu koja je izdala putnu ispravu sa kojom je doputovao ili u bilo koju drugu državu za koju je siguran da će biti prihvaćen ili osigura drugi način prijevoza, i to bez odgode i o svom trošku; i
 - b) podmiri troškove boravka stranca iz točke a) ovog stavka u BiH.
- (3) Obveze prijevoznika iz st. (1) i (2) ovog članka ne odnose se na stranca koji dolazi na teritorij BiH izravno s teritorija gdje su mu život ili sloboda ugroženi i koji zatraži međunarodnu zaštitu BiH.
- (4) Obveze iz stavka (2) ovog članka odnose se i na prijevoznika koji je dovezao stranca u tranzit:
- a) ako ga je prijevoznik, koji ga je trebao prevesti u državu odredišta, odbio prevesti ili
 - b) ako mu je zabranjen ulazak u državu odredišta.
- (5) Obveze iz stavka (2) ovog članka odnose se i na organizatora turističkog ili sličnog putovanja u BiH koji se pojavljuje i kao organizator prijevoza.

Članak 19.

(Opći uvjeti za ulazak)

- (1) Stranac može ući u BiH ako ima važeću putovnicu ili drugi identifikacijski dokument koji može koristiti za ulazak u BiH čija je valjanost duža najmanje tri mjeseca od namjeravanog datuma odlaska sa teritorija BiH i izdan je unutar posljednjih deset godina ili je izdan sa rokom valjanosti trajno. U opravdanim žurnim slučajevima, odnosno ako to zahtijevaju razlozi sigurnosti BiH, humanitarni, ozbiljni profesionalni ili osobni razlozi, rok valjanosti putne isprave može biti i kraći.
- (2) Uz osnovni opći uvjet iz stavka (1) ovog članka, stranac za ulazak u BiH mora ispunjavati i sljedeće osnovne opće uvjete da:
- a) ima važeću vizu za ulazak, boravak ili prelazak preko teritorija BiH čiji rok važenja ne istječe na dan ulaska u BiH, ako u BiH ne ulazi s putnom ispravom koju je izdala država čiji su državljani oslobođeni od obveze pribavljanja vize prema članku 21. (*Oslobađanje od obveze pribavljanja vize*) ovog Zakona ili
 - b) ima dozvolu boravka propisanu ovim Zakonom.
- (3) Uz osnovne opće uvjete propisane st. (1) i (2) ovog članka, za ulazak u BiH stranac mora ispunjavati i sljedeće ostale opće uvjete da:
- a) posjeduje dostatno sredstava za uzdržavanje za vrijeme namjeravanog boravka i za izlazak iz BiH, uključujući i sredstva za zdravstvenu zaštitu, odnosno dokaz da

ih može zakonito pribaviti, što se dokazuje na način propisan člankom 23. (*Dokazi o posjedovanju sredstava za uzdržavanje*) ovog Zakona,

- b) posjeduje dokumente ili može pružiti informacije na temelju kojih se može razumno zaključiti o svrsi i uvjetima namjeravanog boravka u BiH, ako je to moguće i potrebno,
 - c) ima ulaznu vizu susjedne države u koju putuje ili preko čijeg teritorija nastavlja putovanje, ako mu je ta viza potrebna,
 - d) ima potvrdu o cijepljenju ako dolazi s područja na kojem vlada epidemija zarazne bolesti,
 - e) da mu nije izrečena mjera protjerivanja, odnosno da mu nije zabranjen ulazak u BiH, ako period na koji mu je izrečena ta mjera, odnosno period zabrane još traje,
 - f) da se ne vodi u evidencijama kod nadležnog tijela kao prekršitelj propisa u BiH ili prekršitelj međunarodnih propisa ili kao međunarodni prijestupnik,
 - g) da ne postoje drugi razlozi, osim onih iz toč. e) i f) ovog stavka, iz kojih bi njegova nazočnost na teritoriju BiH predstavljala prijetnju sigurnosti BiH, javnom poretku, javnom redu i miru, javnom zdravlju u BiH ili međunarodnim odnosima BiH.
- (4) Stranci koji su, sukladno članku 21. (*Oslobađanje od obveze pribavljanja vize*) ovog Zakona, oslobođeni pribavljanja vize za ulazak na teritorij BiH, te ne moraju ispunjavati uvjet propisan stavkom (2) ovog članka, prilikom ulaska u BiH moraju ispunjavati ostale opće uvjete za ulazak propisane stavkom (3) ovog članka.
- (5) Stranci koji za ulazak u BiH moraju posjedovati vizu, prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje vize, kao i prilikom ulaska u BiH moraju ispunjavati ostale opće uvjete za ulazak propisane stavkom (3) ovog članka.
- (6) Kada to zahtijevaju razlozi zaštite sigurnosti BiH, javnog poretka, javnog reda i mira ili javnog zdravlja u BiH ili drugi razlozi koji proistječu iz međunarodnih obveza BiH, uz uvjete za ulazak propisane st. (1), (2) i (3) ovog članka, Vijeće ministara može propisati dodatne uvjete za ulazak stranaca u BiH.

Članak 20.

(Ulazak pod posebnim uvjetima)

Strancu se može odobriti ulazak i boravak u BiH i kada ne ispunjava uvjete iz ovog Zakona, ako je tako predviđeno međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana ili odlukom Vijeća ministara, suda ili tužiteljstva u BiH.

Članak 21.

(Oslobađanje od obveze pribavljanja vize)

- (1) Vijeće ministara, na prijedlog MVP-a, određuje države čijim državljanima nije potrebna viza za ulazak u BiH (u daljnjem tekstu: države bezviznog režima), kao i države čiji državljani mogu ući u BiH s drugim dokumentom osim putovnice. Vijeće ministara je nadležno da, na prijedlog MVP-a, oslobodi od pribavljanja vize nositelje posebnih vrsta putnih isprava.
- (2) Stranci koji su, sukladno ovom Zakonu, oslobođeni pribavljanja vize za ulazak na teritorij BiH imaju pravo na ulazak i boravak u zemlji (u daljnjem tekstu: bezvizni boravak) ukupno u trajanju do 90 dana u bilo kojem periodu od 180 dana koji podrazumijeva uzimanje u obzir perioda od 180 dana koji prethodi svakom danu boravka, ako drugačije nije određeno međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana.

Članak 22.

(Iznimke od obveze posjedovanja vize)

- (1) Stranci koji imaju dozvolu privremenog ili stalnog boravka u BiH, u periodu važenja te dozvole, izuzeti su od obveze posjedovanja vize.
- (2) Stranci – članovi posade i kabinsko osoblje zrakoplova u civilnom zrakoplovnom prometu koji posjeduju važeći certifikat člana posade, a koji namjeravaju ostati u zračnoj luci ili unutar granica obližnjeg naseljenog mjesta, u BiH mogu ulaziti bez vize i na teritoriju BiH boraviti do svog prvog sljedećeg redovitog leta.
- (3) Ako je potrebno da neki član posade zbog obveza putuje u drugu državu kao putnik bilo kojim prijevoznim sredstvom kako bi se pridružio posadi zrakoplova, njegov certifikat prihvaća se kao zamjena za putovnicu i vizu, te mu se omogućuje neophodna sloboda kretanja unutar teritorija BiH.
- (4) Važeći certifikat člana posade priznaje se kao valjan dokument za utvrđivanje identiteta i u slučaju kada njegov nositelj nije državljanin države registra zrakoplova.
- (5) Vijeće ministara, na prijedlog MVP-a i pod uvjetom uzajamnosti, može izuzeti od obveze posjedovanja vize državljane određenih država koji su:
 - a) civilni članovi posade zrakoplova, uz postojanje odgovarajuće potvrde i bilješke u općoj deklaraciji i planu leta,
 - b) civilni članovi posade ili prateće osobe zrakoplova koji sudjeluju u havarijsko-spasilačkim letovima, uz postojanje odgovarajuće bilješke u općoj deklaraciji i planu leta, ili
 - c) civilni članovi posade broda, ako su upisani u popis posade i osoblja.

Članak 23.

(Dokazi o posjedovanju sredstava za uzdržavanje)

- (1) Postojanje sredstava za uzdržavanje stranca iz članka 19. (*Opći uvjeti za ulazak*) stavka (3) točke a) ovog Zakona dokazuje se na sljedeći način:
 - a) posjedovanjem gotovog novca u domaćoj ili stranoj konvertibilnoj valuti;
 - b) posjedovanjem sredstava bezgotovinskog plaćanja prihvaćenih od bankarskog sustava BiH ili sredstva koje omogućuje podizanje novca u BiH, ili jamstva banke iz BiH koja priznaje bezgotovinska sredstva plaćanja koja stranac posjeduje;
 - c) pozivnim pismom iz članka 32. (*Pozivno pismo*) ovog Zakona;
 - d) posjedovanjem dokaza o uplaćenom smještaju ili o organiziranom putovanju; ili
 - e) posjedovanjem drugih sredstava kao što su nepokretna imovina u BiH na temelju koje je moguće osigurati sredstva za uzdržavanje za vrijeme boravka u BiH, sredstava na temelju izravnih stranih ulaganja, proizvodno-tehničke suradnje ili kooperacije i slično.
- (2) Ako stranac ima dokaze o uplaćenom pojedinačnom ili kolektivnom putničkom zdravstvenom osiguranju, podrazumijeva se da ima osigurana sredstva za zdravstvenu zaštitu u smislu članka 19. (*Opći uvjeti za ulazak*) stavka (3) točke a) ovog Zakona.
- (3) Smatra se da stranac koji ima radnu dozvolu u BiH zadovoljava uvjete koji se odnose na posjedovanje sredstava za uzdržavanje.
- (4) Postojanje sredstava za izlazak stranca iz BiH može se dokazivati posjedovanjem važeće putne karte za nastavak putovanja ili za povratak, kao i time što stranac zakonito posjeduje prijevozno sredstvo.

Odjeljak B. Odbijanje ulaska u BiH

Članak 24.

(Razlozi odbijanja ulaska)

- (1) Strancu se odbija ulazak u BiH ako ne ispunjava uvjete za ulazak iz članka 19. (*Opći uvjeti za ulazak*) niti se na njega primjenjuje međunarodni ugovor čija je BiH ugovorna strana ili odluka iz članka 20. (*Ulazak pod posebnim uvjetima*) ovog Zakona.
- (2) Strancu može biti odbijen ulazak u BiH i pored razloga iz stavka (1) ovog članka:
 - a) ako prilikom pokušaja ulaska u BiH predloži krivotvorenu putnu ispravu;

- b) ako prilikom pokušaja ulaska u BiH predoči krivotvorenu vizu ili dozvolu boravka;
- c) ako je već proveo na teritoriju BiH 90 dana u bilo kojem periodu od 180 dana koji podrazumijeva uzimanje u obzir perioda od 180 dana koji prethodi svakom danu boravka, a radi se o državljaninu države bezviznog režima, osim ako se na njega ne primjenjuje odredba članka 20. (*Ulazak pod posebnim uvjetima*) ovog Zakona;
- d) ako je već proveo na teritoriju BiH vrijeme dozvoljenog boravka propisano međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana, osim ako nije ostvario uvjete za ulazak na drugom temelju;
- e) ako postoje temelji sumnje da će obavljati poslove za koje je potrebna radna dozvola, a na njega se ne primjenjuju odredbe članka 77. (*Boravak u svrhu rada bez radne dozvole i potvrda o prijavi rada*) ovog Zakona,
- f) ako mu je viza BiH na ulasku poništena ili ukinuta.

Članak 25.

(Postupak i posljedica odbijanja ulaska)

- (1) Granična policija odlučuje o odbijanju ulaska na granici.
- (2) Strancu kojem je odbijen ulazak u BiH jer ne ispunjava uvjete za ulazak propisane ovim Zakonom izdaje se rješenje o odbijanju ulaska.
- (3) Rješenje o odbijanju ulaska sadrži razlog odbijanja ulaska, a izdaje se na obrascu koji popunjava nadležni policijski službenik Granične policije. Stranac potpisuje primitak rješenja na obrascu rješenja i jedan primjerak zadržava za sebe. Ako stranac odbije potpisati primitak rješenja, ta se činjenica unosi kao opaska na obrascu rješenja i smatra se da je rješenje uredno dostavljeno.
- (4) Nadležni policijski službenik Granične policije na graničnom prijelazu upozorava stranca kojem je odbijen ulazak u BiH da je dužan odmah napustiti područje graničnog prijelaza i zabranjuje mu ulazak na teritorij BiH.
- (5) Rješenje o odbijanju ulaska mora sadržavati razlog odbijanja ulaska, a izdaje se na obrascu i dostavlja se strancu. Ako stranac odbije primiti rješenje, ta se činjenica unosi kao zabilješka i smatra se da je rješenje dostavljeno.
- (6) Rješenje o odbijanju ulaska izvršava se odmah, unošenjem otiska štambilja "ODBIJEN ULAZAK", odnosno druge odgovarajuće oznake u putnu ispravu stranca. Ako stranac nema putnu ispravu u koju bi se mogao unijeti otisak štambilja, odnosno druga odgovarajuća oznaka, ta se činjenica unosi kao opaska u obrazac rješenja.
- (7) Protiv rješenja o odbijanju ulaska žalba se može izjaviti Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

- (8) Stranac kojem je odbijen ulazak može ući u BiH nakon što otkloni razloge zbog kojih mu je odbijen ulazak.
- (9) Ukoliko se u žalbenom postupku utvrdi da je strancu neutemeljeno odbijen ulazak u BiH, ta činjenica se unosi u centralnu bazu podataka o strancima, te se prilikom ponovnog ulaska stranca u BiH vrši poništenje štambilja o odbijanju ulaska otiskom štambilja "PONIŠTENO".

Odjeljak C. Vize

Članak 26.

(Opće odredbe o vizama)

- (1) Viza je odobrenje za tranzit kroz međunarodni tranzitni prostor zračne luke ili teritorij BiH ili odobrenje za namjeravani boravak na teritoriju BiH u roku određenom u vizi.
- (2) Po pravilu, stranac je dužan vizu pribaviti prije dolaska na granični prijelaz BiH.
- (3) Viza se može izdati strancu koji posjeduje putovnicu koja mora biti važeća najmanje tri mjeseca nakon planiranog datuma odlaska iz BiH ili u slučaju nekoliko posjeta nakon posljednjeg planiranog datuma odlaska iz BiH, ima najmanje dvije prazne stranice i izdat je u prethodnih 10 godina. U opravdanim žurnim slučajevima odnosno ako to zahtijevaju razlozi sigurnosti BiH, humanitarni, ozbiljni profesionalni ili osobni razlozi, valjanost putne isprave može biti i kraća od tri mjeseca.
- (4) Posjedovanje vize ne predstavlja bezuvjetno pravo ulaska u BiH.
- (5) Viza ne pruža strancu pravo na rad u BiH, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Članak 27.

(Vrste viza)

Nadležna tijela BiH izdaju sljedeće vize:

- a) aerodromsku tranzitnu vizu (Viza A),
- b) vizu za kratkoročni boravak (Viza C),
- c) vizu za dugoročni boravak (Viza D).

Članak 28.

(Aerodromska tranzitna viza - Viza A)

- (1) Aerodromska tranzitna viza (Viza A) omogućuje strancu prolazak kroz međunarodno tranzitno područje zračne luke bez stvarnog ulaska u zemlju, tijekom zaustavljanja ili nastavljanja međunarodnog leta.

- (2) Po pravilu, strancu koji za vrijeme neprekinutog putovanja ne napušta međunarodno tranzitno područje zračne luke ili zrakoplov koji se nalazi u zračnoj luci u BiH nije potrebna viza.
- (3) Iznimno, Vijeće ministara može odlučiti da državljani određenih zemalja trebaju posjedovati aerodromske tranzitne vize.
- (4) Strancu se može na njegov zahtjev izdati aerodromska tranzitna viza za određeni broj prolazaka kroz međunarodno područje zračne luke u periodu tranzita.

Članak 29.

(Viza za kratkoročni boravak - Viza C)

- (1) Viza za kratkoročni boravak (Viza C) omogućuje strancu tranzit, jedan ili više ulazaka ili boravaka u BiH. Nijedan neprekidan boravak ni ukupno trajanje više uzastopnih boravaka u BiH ne mogu biti dulji od 90 dana u bilo kojem periodu od 180 dana koji podrazumijeva uzimanje u obzir perioda od 180 dana koji prethodi svakom danu boravka.
- (2) Viza za kratkoročni boravak izdaje se s rokom važenja najdulje do jedne godine.
- (3) Iznimno od stavka (2) ovog članka, uz prethodnu suglasnost Službe, viza za kratkoročni boravak može se izdati i s rokom važenja do pet godina kada stranac:
 - a) dokaže potrebu ili opravda namjeru čestog odnosno redovitog putovanja, posebno zbog poslovnog ili obiteljskog statusa, kao što su poslovne osobe, državni službenici angažirani u redovnim zvaničnim kontaktima sa institucijama BiH, predstavnici organizacija civilnog društva koji putuju radi edukativnih seminara ili konferencija, članovi obitelji državljana BiH, članovi obitelji državljana stranaca sa stalnim boravkom u BiH i pomorci i
 - b) dokaže svoj integritet i pouzdanost zakonite uporabe prethodno izdanih viza za ulazak u BiH, svoju ekonomsku situaciju u državi podrijetla i iskrenu namjeru da napusti teritorij BiH prije isteka roka važenja vize za koju je podnio zahtjev.
- (4) Viza za kratkoročni boravak izdaje se za poslovna putovanja, putovanja u svrhu obrazovanja, obuke ili u sličnu svrhu, za turistička ili druga putovanja u privatne svrhe, za putovanja na političke, znanstvene, kulturne, sportske, vjerske ili druge događaje, kao i za putovanja iz ostalih razloga za koja je dovoljan kratkoročni boravak.
- (5) U postupku izdavanja vize iz stavka (1) ovog članka, Služba po zahtjevu MVP-a ili Granične policije vrši provjere kroz službene evidencije. Rezultati provjera dostavljaju se tijelu nadležnom za izdavanje vize.

Članak 30.

(Viza za dugoročni boravak - Viza D)

- (1) Viza za dugoročni boravak (Viza D) omogućuje strancu ulazak i boravak u BiH u periodu od 180 dana tijekom jedne godine i omogućuje strancu podnošenje zahtjeva za odobrenje privremenog boravka u BiH.
- (2) Viza za dugoročni boravak izdaje se iznimno u situacijama kada je za svrhu boravka u BiH potreban period dulji od 90 dana u periodu od 180 dana.
- (3) Viza za dugoročni boravak izdaje se s rokom važenja najviše do jedne godine i izdaje se za jedan ili više ulazaka u BiH.
- (4) Iznimno od stavka (3) ovog članka, viza za dugoročni boravak može se izdati i s rokom važenja duljim od jedne godine ako je to u interesu BiH.
- (5) Za izdavanje vize za dugoročni boravak potrebna je prethodna suglasnost Službe.
- (6) Po primitku zahtjeva za izdavanje vize za dugoročni boravak, diplomatsko-konzularno predstavništvo BiH (u daljnjem tekstu: DKP BiH) dužno je prikupiti svu potrebnu dokumentaciju i proslijediti je Službi radi davanja suglasnosti iz stavka (5) ovog članka.

Članak 31.

(Uvjeti za izdavanje vize)

- (1) Podnositelj zahtjeva za izdavanje vize dužan je dati osobne podatke kao i biometrijske podatke koji se od njega traže, druge potrebne informacije, te navesti svrhu ulaska u BiH. Zahtjev za izdavanje vize podnosi se najranije tri mjeseca prije početka planirane posjete, na propisanom obrascu, koji se mora točno i potpuno popuniti.
- (2) Za izdavanje vize za kratkoročni boravak (Viza C) podnositelj zahtjeva dužan je, pored dokaza o putnom zdravstvenom osiguranju koje pokriva troškove koji mogu nastati u vezi sa vraćanjem u državu podrijetla iz zdravstvenih razloga, hitnom medicinskom pomoći odnosno hitnim bolničkim liječenjem ili smrti tijekom njegova boravka u BiH, uz zahtjev priložiti dokaz kojim opravdava svrhu i uvjete namjeravanog boravka u BiH i to:
 - a) pozivno pismo iz članka 32. (*Pozivno pismo*) ovog Zakona;
 - b) kopiju sudskog ili drugog službenog poziva kojim se poziva da se odazove u pravnom postupku koji se vodi u BiH;
 - c) kopiju dokaza o uplaćenom turističkom putovanju, uključujući smještaj i prijevoz, ili dokaz o organiziranom putovanju ili uplaćenom smještaju;
 - d) potvrdu o primitku na obrazovanje ili obuku; ili

- e) drugi dokument na temelju kojeg se može razumno zaključiti o svrsi i uvjetima namjeravanog boravka u BiH, ako je to moguće i potrebno.

(3) Iznimno od stavka (2) ovog članka, od obveze dostave dokaza o putnom zdravstvenom osiguranju izuzeti su nositelji diplomatskih putovnica, a mogu se izuzeti i profesionalne skupine, kao što su pomorci, koje već imaju putno zdravstveno osiguranje zbog svoje profesionalne djelatnosti.

(4) U slučaju sumnje u svrhu ulaska u BiH koju je stranac naveo u zahtjevu za izdavanje vize, službena osoba DKP-a BiH može zahtijevati da stranac dostavi uvjerenje o posjedovanju nekretnine ili uvjerenje o stalnim izvorima prihoda u državi podrijetla ili državi polaznog odredišta ili uvjerenje o upisanom studiju ili druge dokaze, odnosno dokaz iz kojeg se razumno može zaključiti da će stranac nakon zakonitog boravka napustiti BiH.

(5) Službena osoba može zahtijevati dodatne dokaze ili pojašnjenje podataka ili informacija iz zahtjeva za izdavanje vize, kao i razgovor s podnositeljem zahtjeva.

(6) Uvjeti za izdavanje vize za kratkoročni boravak (Viza C) propisani stavkom (2) ovog članka na odgovarajući način primjenjuju se i u slučajevima izdavanja vize za dugoročni boravak (Viza D).

Članak 32.

(Pozivno pismo)

- (1) Pozivno pismo je pismo kojim se stranac poziva da dođe u BiH u određenu svrhu u određenom vremenskom periodu.
- (2) Pozivno pismo za ulazak stranca u BiH može izdati državljanin BiH ili stranac s odobrenim stalnim boravkom u BiH, ili domaća ili strana pravna osoba registrirana u BiH.
- (3) Iznimno od stavka (2) ovog članka, pozivno pismo u svrhu spajanja obitelji ili posjete može izdati i stranac s odobrenim privremenim boravkom u BiH kao nositelj „Plave karte“, ili stranac koji boravi na temelju odobrenog privremenog boravka u BiH godinu dana ili dulje i koji ima utemeljene izglede za odobrenje stalnog boravka u BiH ili stranac sa priznatim izbjegličkim statusom. Stranac sa odobrenim privremenim boravkom do jedne godine može izdati pozivno pismo isključivo u svrhu posjete.
- (4) Pozivno pismo izdaje se na propisanom obrascu i sadrži izjavu pozivatelja da na sebe preuzima obvezu da osigura smještaj, pokrije troškove liječenja, osigura uzdržavanje i podmiri ostale troškove koji mogu nastati za vrijeme boravka stranca u BiH, troškove stavljanja pod nadzor, dragovoljnog napuštanja ili prinudnog udaljenja, kao i sve druge troškove izlaska stranca iz BiH, ako te obveze ne može podmiriti stranac.

- (5) Pozivno pismo ovjerava Služba po mjestu prebivališta, odnosno sjedišta pozivatelja, na temelju dokaza dostavljenih uz zahtjev i nakon izvršenih operativnih provjera. Rok važenja pozivnog pisma je 180 dana od dana ovjere.
- (6) U slučaju iz stavka (3) ovog članka, Služba ovjerava pozivno pismo i na temelju dokaza o istinitosti svrhe spajanja obitelji.
- (7) Služba može ovjeriti i zajedničko pozivno pismo za namjanje pet, a najviše 50 osoba koje putuju na zajedničku putovnicu.
- (8) Pozivnim pismom, u smislu ovog Zakona, smatra se i službeni akt državnog, entitetskog ili kantonalnog tijela vlasti, tijela vlasti Brčko distrikta BiH, kao i diplomatsko-konzularnog predstavništva strane države ili međunarodne organizacije koja ima diplomatski status u BiH.

Članak 33.

(Izdavanje vize na zajedničku putovnicu)

- (1) Viza na zajedničku putovnicu izdaje se kao aerodromska tranzitna viza (Viza A), ili kao viza za kratkoročni boravak (Viza C) skupini stranaca, koja može brojati najmanje pet i najviše 50 osoba i koju predvodi osoba koja posjeduje svoju osobnu putovnicu i pojedinačnu vizu ako je potrebna.
- (2) Viza za kratkoročni boravak (Viza C) može se izdati na zajedničku putovnicu s rokom važenja najdulje do 30 dana, ako članovi skupine zajedno ulaze na teritorij BiH i borave i napuštaju ga kao skupina.
- (3) Za svaku osobu koja je navedena u zajedničkoj putovnici izdaje se pojedinačna viza.

Članak 34.

(Nadležnost i mjesto izdavanja vize)

- (1) Vizu izdaje DKP BiH, a može je izdati i diplomatsko-konzularno predstavništvo druge države sa kojom je BiH zaključila ugovor.
- (2) Stranac je dužan pribaviti vizu prije ulaska u BiH, a na poziv tijela iz stavka (1) ovog članka dužan je zahtjev za izdavanje vize podnijeti osobno.
- (3) Prije izdavanja vize, DKP BiH dužan je u slučajevima predviđenim ovim Zakonom zatražiti prethodnu suglasnost Službe.
- (4) Protiv rješenja kojim se zahtjev za izdavanje vize odbija može se izjaviti žalba MVP-u, putem DKP-a, u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.
- (5) Iznimno od st. (1) i (2) ovog članka, ako to zahtijevaju razlozi sigurnosti BiH, humanitarni, ozbiljni profesionalni ili osobni razlozi, vizu za kratkoročni boravak

(Viza C) za jedan ulazak do 15 dana ili aerodromsku tranzitnu vizu (Viza A) može izdati na granici Granična policija.

(6) Viza iz stavka (5) ovog članka može se izdati samo pod uvjetom da stranac:

- a) ispunjava opće uvjete za ulazak u BiH iz članka 19. (*Opći uvjeti za ulazak*) st. (1) i (3) ovog Zakona,
- b) dokaže da nije bio u mogućnosti unaprijed podnijeti zahtjev za vizu, i
- c) predloži dokument ili više njih kojima dokazuje nepredvidiv i neodgodiv razlog za ulazak u BiH, te garantuje povratak u državu podrijetla ili uobičajenog mjesta boravka.

(7) Protiv rješenja kojim se zahtjev za izdavanje vize na granici odbija može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 35.

(Rok za davanje suglasnosti)

- (1) Kad je predviđeno da prije izdavanja vize DKP BiH mora zatražiti prethodnu suglasnost Službe, Služba odgovara što je prije moguće, a najkasnije u roku od sedam dana od dana primitka zahtjeva. O svom odgovoru Služba obavještava MVP.
- (2) Ako DKP ne primi odgovor Službe u roku iz stavka (1) ovog članka, smatra se da je suglasnost dana.

Članak 36.

(Produljenje vize)

- (1) Viza za kratkoročni boravak (Viza C) može se produljiti zbog više sile, humanitarnih, ozbiljnih profesionalnih ili osobnih razloga, a sukladno pravilima koja važe za izdavanje vize.
- (2) Zahtjev za produljenje vize podnosi se Službi najkasnije pet dana prije isteka važenja vize i odobrenja za boravak odobrenog na temelju izdane vize. Služba donosi odluku o produljenju vize u roku od tri dana od dana primitka zahtjeva.
- (3) Protiv odluke kojom se zahtjev za produljenje vize odbija odnosno odbacuje može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od tri dana od dana dostave odluke. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 37.

(Odbijanje zahtjeva za izdavanje vize i iznimno izdavanje vize iz humanitarnih razloga)

(1) Zahtjev stranca za izdavanje vize odbija se:

- a) ako ne ispunjava uvjete za izdavanje vize iz članka 31. (*Uvjeti za izdavanje vize*) ovog Zakona;
- b) ako ne ispunjava opće uvjete za ulazak u BiH iz članka 19. (*Opći uvjeti za ulazak*) st. (1), (3), (5) i (6) ovog Zakona niti se na njega primjenjuje međunarodni ugovor čija je BiH ugovorna strana ili odluka iz članka 20. (*Ulazak pod posebnim uvjetima*) ovog Zakona;
- c) ako se stranac ne odazove pozivu DKP BiH da zahtjev za izdavanje vize podnese osobno;
- d) ako je stranac već boravio u BiH 90 dana tijekom perioda od 180 dana koji prethodi svakom danu boravka;
- e) ako rok važenja putovnice stranca u koju se unosi viza istječe za manje od tri mjeseca od posljednjeg dana namjeravanog boravka u BiH ili putovnica nema najmanje dvije prazne stranice ili nije izdana u prethodnih 10 godina, uvažavajući iznimke propisane u članku 26. stavku (3) ovog Zakona;
- f) ako odbije dati biometrijske podatke prilikom predaje zahtjeva; ili
- g) ako stranac kod podnošenja zahtjeva za izdavanje vize na granici ne dokaže nepredvidive i neodgodive razloge za ulazak.

(2) Zahtjev za izdavanje vize može se odbiti strancu koji nije platio troškove nadzora i/ili troškove udaljenja iz BiH.

(3) Iznimno od stavka (1) ovog članka, viza se može izdati iz humanitarnih razloga ili ako je to u interesu BiH ili je to sukladno prihvaćenim međunarodnim obvezama.

Članak 38.

(Poništenje i ukidanje vize)

(1) Viza se poništava ako se naknadno utvrdi da nisu bili ispunjeni uvjeti za njezino izdavanje ili ako postoje ozbiljni razlozi za sumnju da je dobijena na prijevazu.

(2) Viza se ukida ako se utvrdi da više ne postoje uvjeti za njezino izdavanje.

(3) Vizu može poništiti ili ukinuti DKP BiH, Granična policija ili Služba.

(4) Rješenje o poništenju ili ukidanju vize dostavlja se strancu na propisanom obrascu.

- (5) Protiv rješenja iz stavka (4) ovoga članka stranac može izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja, putem nadležnog DKP BiH.
- (6) Ukoliko je rješenje iz stavka (4) ovog članka donijelo DKP BiH o žalbi na rješenje odlučuje MVP, a ukoliko je to rješenje donijela Granična policija ili Služba o žalbi odlučuje Ministarstvo. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.
- (7) Viza se može ukinuti i na zahtjev stranca kojem je viza izdana, u kojem slučaju žalba nije dopuštena.
- (8) Ukoliko je viza poništena ili ukinuta, preko naljepnice vize otiskuje se štambilj "PONIŠTENO" ili „UKINUTO“ ili drugi odgovarajući znak.
- (9) Tijelo koje je poništilo ili ukinulo vizu, dužno je o tome obavijestiti Ministarstvo i tijelo koje je izdalo vizu.

Članak 39.

(Razlozi za poništenje ili ukidanje vize)

- (1) Viza se strancu poništava ili ukida:
 - a) ako ima lažnu ili krivotvorenu putnu ispravu;
 - b) ako boravi suprotno svrsi planiranog ulaska i boravka;
 - c) ako nema sredstva za uzdržavanje za vrijeme namjeravanog boravka ili za povratak u državu podrijetla ili uobičajenog boravka ili za tranzit u treću državu ili nije u mogućnosti zakonito pribaviti ta sredstva;
 - d) ako boravi u BiH dulje od 90 dana u bilo kojem periodu od 180 dana koji podrazumijeva uzimanje u obzir perioda od 180 dana koji prethodi svakom danu boravka;
 - e) ako ima na snazi mjeru zabrane ulaska u BiH;
 - f) ako predstavlja prijetnju javnom poretku, sigurnosti ili međunarodnim odnosima BiH;
 - g) ako ne poštuje javni poredak BiH ili preduzme aktivnost koja narušava sigurnost BiH ili je član organizacije koja planira ili preduzme takve aktivnosti ili organizira ili je u vezi s organiziranjem bespravnog ulaska, boravka ili izlaska pojedinca ili skupine u ili iz BiH, ili organizira ili na bilo koji način sudjeluje u trgovini ljudima ili na bilo koji način sudjeluje u kriminalnoj aktivnosti ili postoji međunarodna tjeranica;
 - h) ako je prekršio propise kojima se regulira prelazak državne granice, bez obzira da li je povreda propisa nastala pri ulasku ili izlasku iz BiH;
 - i) ako je dao pogrešne podatke ili prikrio okolnosti važne za izdavanje vize;

- j) ako obavlja djelatnost za koju je potrebna radna dozvola, a nema radnu dozvolu u BiH;
 - k) ako je pravomoćno osuđen za kazneno djelo za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora od jedne godine ili teža kazna;
 - l) ako nema valjano putno zdravstveno osiguranje;
 - m) ako nema namjeru napustiti teritorij BiH prije isteka vize;
 - n) ako podnese zahtjev za ukidanje vize.
- (2) Temelji za utvrđivanje razloga za poništenje ili ukidanje vize koji su propisani u stavku (1) ovog članka mogu biti: dokazi ili saznanja kojima raspolaže Granična policija, Služba ili DKP BiH, sukladno svojim nadležnostima, postojanje međunarodne tjevalice, pravomoćne sudske odluke ili obavijesti ili informacije nadležnih tijela i službi sigurnosti u BiH.
- (3) Strancu kojem je viza ukinuta ili poništena na teritoriju BiH iz razloga propisanih u stavku (1) toč. a), e), f), g), h), i), j) i k) ovog članka, može se izreći i mjera protjerivanja.
- (4) Strancu kojem je viza poništena ili ukinuta na teritoriju BiH, a nije izrečena mjera protjerivanja, određuje se rok u kojem može dragovoljno napustiti BiH, a koji ne može biti dulji od osam dana.
- (5) Tijelo koje je ukinulo ili poništilo vizu o tome obavještava tijelo koje je vizu izdalo.

Članak 40.

(Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u vezi s ulaskom stranaca)

- (1) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo komunikacija i prometa), donosi podzakonski propis kojim se detaljnije uređuju obveze prijevoznika koji dovozi stranca na granični prijelaz BiH.
- (2) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva nakon pribavljenog mišljenja MVP-a, donosi podzakonski propis kojim se utvrđuje najmanji iznos sredstava potreban za uzdržavanje stranca u BiH.
- (3) MVP, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva, donosi podzakonski propis kojim se propisuje izgled i sadržaj obrasca zahtjeva za izdavanje vize i naljepnice vize, postupanje prilikom izdavanja aerodromske tranzitne vize (Viza A) i vize za kratkoročni boravak (Viza C) u DKP BiH, rok važenja aerodromske tranzitne vize (Viza A), te uređuju i druga pitanja o izdavanju ovih viza.
- (4) MVP, nakon pribavljene suglasnosti Ministarstva i Službe, donosi podzakonski propis kojim se uređuje postupak izdavanja vize za dugoročni boravak (Viza D) i druga pitanja o uvjetima za izdavanje ove vize.

- (5) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva nakon pribavljenog mišljenja Granične policije, donosi podzakonski propis o graničnim prijelazima na kojima je moguće izdavanje vize.
- (6) Ministarstvo, nakon pribavljenog mišljenja MVP-a, Službe i Granične policije donosi podzakonski propis kojim se uređuje postupanje prilikom ulaska stranaca u BiH, izdavanje vize na granici, izgled i sadržaj obrasca pozivnog pisma i postupanje prilikom ovjere pozivnog pisma, obrazac rješenja o odbijanju ulaska i postupanje prilikom odbijanja ulaska u BiH, te druga pitanja o uvjetima ulaska u BiH.

POGLAVLJE III. PUTNE ISPRAVE ZA STRANCE

Članak 41.

(Vrste putnih isprava za strance)

Putne isprave za strance u smislu ovog Zakona su:

- a) putna isprava za osobu bez državljanstva i
- b) putni list za stranca.

Članak 42.

(Izdavanje putnih isprava za strance)

- (1) Putne isprave za osobe bez državljanstva izdaju se pod uvjetima utvrđenim međunarodnim konvencijama, a putni list za stranca sukladno ovom Zakonu.
- (2) Putne isprave za osobe bez državljanstva i putne listove za strance izdaje Služba prema boravištu, odnosno prebivalištu stranca.
- (3) Putne isprave za osobe bez državljanstva izdaju se s rokom valjanosti dvije godine, osim u slučaju putnog lista koji se izdaje sa rokom valjanosti do 30 dana i važi samo za jedno putovanje.
- (4) Nositelji putnih isprava za strance mlađi od 14 godina mogu putovati u inozemstvo samo u pratnji roditelja ili zakonskog zastupnika ili skrbnika ili opunomoćenika s ovjerenom punomoći oba roditelja ili zakonskog zastupnika ili skrbnika, ili moraju imati suglasnost roditelja, odnosno zakonskog zastupnika ili skrbnika ako putuju bez pratnje.

Članak 43.

(Putni list za stranca)

- (1) Putni list za stranca je putna isprava koja važi za jedno putovanje i izdaje se strancu:

- a) čija je važeća putna isprava izgubljena ili uništena i ne može se zamijeniti ili je stranac na drugi način bez nje ostao, a država čiji je državljanin nema svoje diplomatsko-konzularno predstavništvo u BiH niti njezin interes zastupa neka druga država, s ciljem da se tom strancu omogući povratak u državu u kojoj ima uobičajeno mjesto boravka ili u državu koja ga prihvata;
 - b) kojem je odobrena ili je bila odobrena međunarodna zaštita ili privremena zaštita ili je u postupku stjecanja takvog statusa, s ciljem da mu se omogući dobrovoljni povratak u državu podrijetla ili u državu u kojoj ima uobičajeno mjesto boravka ili u državu koja ga prihvata;
 - c) kojem je prestalo državljanstvo BiH, a radi putovanja u inozemstvo;
 - d) koji je u inozemstvu izgubio putnu ispravu za izbjeglice ili putnu ispravu za osobu bez državljanstva koju je izdalo nadležno tijelo u BiH radi povratka u BiH; ili
 - e) koji je u postupku prinudnog udaljenja iz BiH radi povratka u državu podrijetla ili državu uobičajenog boravka ili treću državu koja ga prihvata.
- (2) Putni list za stranca, pored slučajeva iz stavka (1) ovog članka, može biti izdan i u drugim slučajevima, ako za to postoje opravdani razlozi.
- (3) Putni list za stranca iz stavka (1) toč. a), b), c) i e) ovog članka izdaje nadležna organizacijska jedinica Službe kojoj je prijavljen gubitak ili uništenje putne isprave ili njezin drugačiji nestanak, odnosno na čijem području stranac boravi.
- (4) Putni list za stranca iz stavka (1) točke d) ovog članka izdaje DKP BiH uz prethodnu suglasnost Ministarstva ukoliko se radi o izbjeglici, odnosno Službe ukoliko se radi o osobi bez državljanstva.
- (5) U slučaju iz stavka (1) točke b) ovog članka Služba izdaje putni list za stranca po prethodnoj suglasnosti tijela nadležnog za poslove azila.

Članak 44.

(Neizdavanje putnih isprava za strance)

- (1) Putna isprava za stranca neće se izdati strancu:
- a) protiv kojeg se vodi kazneni ili prekršajni postupak, osim ako postoji suglasnost tijela koje vodi postupak;
 - b) koji je osuđen na kaznu zatvora ili novčanu kaznu ili mu je izrečena mjera oduzimanja imovinske koristi ili je dužan nadoknaditi štetu, dok kaznu ne izdrži, odnosno dok novčanu kaznu ne plati, ili dok ne vrati imovinsku korist, odnosno dok ne nadoknadi štetu; ili
 - c) ako to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, sigurnosti ili javnog zdravlja BiH.

- (2) Kada Služba utvrdi postojanje nekog od razloga iz stavka (1) ovog članka, oduzet će prethodno izdanu putnu ispravu za stranca na vrijeme dok takav razlog postoji i o tome obavijestiti Ministarstvo.
- (3) U slučaju iz stavka (2) ovog članka, Služba izdaje potvrdu o oduzimanju putne isprave za stranca.
- (4) Iznimno od stavka (1) točke b) ovog članka, putni list za strance može se izdati strancu koji je u postupku prinudnog udaljenja iz BiH radi povratka u državu podrijetla ili državu uobičajenog boravka ili treću državu koja ga prihvata.

Članak 45.

(Obveze stranca u vezi s putnim ispravama za strance)

- (1) Stranac ne smije ustupiti svoju putnu ispravu za stranca drugoj osobi niti smije koristiti kao svoju putnu ispravu druge osobe. U protivnom, službena osoba će, odmah po saznanju, prijaviti kazneno djelo sukladno zakonu o kaznenom postupku.
- (2) Stranac kojem je otkazan boravak sukladno ovom Zakonu ili je stekao državljanstvo BiH dužan je odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana nastupanja navedenih okolnosti, vratiti putnu ispravu za stranca mjesno nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe koja je tu putnu ispravu izdala.
- (3) Stranac je dužan da gubitak, uništenje ili drugačiji nestanak putne isprave za stranca prijavi odmah po saznanju mjesno nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe ili policije prema mjestu boravka, a ako se ta činjenica dogodila van BiH, najbližem DKP-u BiH.
- (4) Tijelo kojem je prijavljena činjenica iz stavka (3) ovog članka izdaje strancu potvrdu o prijavi gubitka, uništenja ili drugačijeg nestanka putne isprave za stranca. Ako je stranac prijavio tu činjenicu policiji, odnosno DKP-u BiH, policija odnosno DKP BiH dužni su odmah, a najkasnije tijekom istog dana, obavijestiti organizacijsku jedinicu Službe na čijem području stranac boravi.
- (5) Putna isprava za stranca koja je izgubljena, uništena ili je na drugačiji način nestala oglašava se nevažećom u "Službenom glasniku BiH" o trošku stranca.

Članak 46.

(Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u vezi sa putnim ispravama za strance)

- (1) Ministarstvo, nakon pribavljenog mišljenja MCP-a, MVP-a i Službe, donosi podzakonski propis kojim se uređuje izgled i sadržaj zahtjeva za izdavanje putne isprave za osobu bez državljanstva i zahtjeva za izdavanje putnog lista za strance.

- (2) MCP, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva, MVP-a i Službe, donosi podzakonski propis kojim se uređuje oblik, izgled i sadržaj putne isprave za osobu bez državljanstva i putnog lista za strance, potrebni dokumenti koji se prilažu uz zahtjev za izdavanje, postupanje prilikom izdavanja i druga tehnička pitanja u vezi sa putnom ispravom za osobu bez državljanstva i putni list za strance.

POGLAVLJE IV. BORAVAK STRANACA U BiH

Odjeljak A. Vrste boravka stranaca u BiH

Članak 47.

(Vrste boravka)

- (1) U smislu ovog Zakona, pod boravkom stranca u BiH smatra se:
- a) vizni,
 - b) bezvizni,
 - c) privremeni i
 - d) stalni boravak.
- (2) Vizni boravak je boravak stranca u BiH u vremenu koje je navedeno u vizi.
- (3) Bezvizni boravak je boravak u BiH stranca koji dolazi iz države bezviznog režima u vremenu iz članka 21. (*Oslobađanje od obveze pribavljanja vize*) stavka (2) ovog Zakona.
- (4) Privremeni boravak je boravak stranca u BiH u vremenu do jedne godine, ako dozvolom boravka nije drugačije određeno.
- (5) Stalni boravak je boravak stranca u BiH u neograničenom vremenu.

Odjeljak B. Privremeni boravak

Članak 48.

(Temelj za odobrenje privremenog boravka)

- (1) Privremeni boravak može se odobriti strancu koji namjerava boraviti ili boravi u BiH na temelju:
- a) spajanja obitelji,
 - b) obrazovanja,
 - c) humanitarnih razloga,

- d) rada sa radnom dozvolom,
 - e) rada bez radne dozvole, ili
 - f) drugih opravdanih razloga.
- (2) Odobrenje privremenog boravka može se iznimno izdati i na temelju vlasništva na nepokretnoj imovini, ako postoji efektivna veza stranca sa BiH.
- (3) Privremeni boravak odobrava se na period do jedne godine, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.
- (4) Privremeni boravak iz humanitarnih razloga u slučaju iz članka 58. (***Privremeni boravak na temelju humanitarnih razloga***) stavka (2) točke a) ovog Zakona odobrava se na period najdulje do šest mjeseci.
- (5) Produljenje privremenog boravka može se odobriti na zahtjev stranca, ali samo na istom temelju na kojem mu je odobren privremeni boravak čije produljenje traži.

Članak 49.

(Opći uvjeti za odobrenje privremenog boravka)

- (1) Strancu se može odobriti privremeni boravak ako dostavi:
- a) dokaz kojim opravdava postojanje temelja za odobrenje privremenog boravka,
 - b) putovnica s rokom važenja najmanje tri mjeseca duljim od perioda na koji traži odobrenje privremenog boravka,
 - c) dokaz da raspolaže sredstvima za uzdržavanje, kako ne bi tijekom boravka u BiH postao korisnik socijalne pomoći,
 - d) dokaz o odgovarajućem smještaju,
 - e) dokaz o zdravstvenom osiguranju,
 - f) liječničko uvjerenje, izdano najkasnije tri mjeseca prije dana podnošenja zahtjeva, iz kojeg je vidljivo da ne boluje od bolesti koje predstavlja prijetnju javnom zdravlju u BiH, isključujući slučajeve kada je oboljenje nastupilo nakon odobrenog prvog privremenog boravka u BiH i
 - g) potvrdu koju je izdalo nadležno tijelo države podrijetla da se protiv njega ne vodi kazneni postupak i da nije kažnjavan za kazneno djelo, koja nije starija od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za boravak.
- (2) Smatra se da stranac koji posjeduje radnu dozvolu za rad u BiH ispunjava uvjete koji se odnose na posjedovanje sredstava za uzdržavanje i zdravstveno osiguranje.

- (3) Ukoliko stranac podnosi zahtjev za produljenje privremenog boravka dužan je dostaviti dokaz da se protiv njega ne vodi kazneni postupak i da nije kažnjavao za kazneno djelo, izdan od nadležnog tijela u BiH, a može se izuzeti od obveze pribavljanja dokaza iz stavka (1) toč. f) i g) ovog članka, o čemu odlučuje Služba.
- (4) Stranac dnevni migrant koji podnosi zahtjev za odobrenje ili produljenje privremenog boravka na temelju obrazovanja, rada sa radnom dozvolom ili bez radne dozvole izuzet je od obveze pribavljanja dokaza o odgovarajućem smještaju iz stavka (1) točke d) ovog članka.

Članak 50.

(Privremeni boravak na temelju spajanja obitelji)

- (1) Privremeni boravak na temelju spajanja obitelji može se odobriti članovima uže obitelji:
- a) državljanina BiH koji ima prebivalište u BiH,
 - b) stranca s odobrenim stalnim boravkom u BiH, stranca kojem je odobren privremeni boravak u BiH kao nositelju „Plave karte“, stranca koji boravi na temelju odobrenog privremenog boravka u BiH godinu dana ili dulje i koji ima osnovane izgleda za odobrenje stalnog boravka u BiH ili stranca sa priznatim izbjegličkim statusom.
- (2) Privremeni boravak iz stavka (1) ovog članka, na zahtjev stranca koji dolazi u BiH radi spajanja obitelji, može se odobriti pod uvjetom da:
- a) državljanin BiH, stranac s odobrenim boravkom u BiH ili stranac sa priznatim izbjegličkim statusom ima osiguran smještaj za sebe i članove obitelji za koje traži odobrenje boravka na temelju spajanja obitelji i da ima stalni izvor prihoda, odnosno da raspolaže dostatnim sredstvima za uzdržavanje u BiH osoba za koje se traži spajanje obitelji,
 - b) državljanin BiH, stranac s odobrenim boravkom u BiH ili stranac sa priznatim izbjegličkim statusom ima osigurano zdravstveno osiguranje za sebe i članove obitelji za koje traži odobrenje boravka na temelju spajanja obitelji, i
 - c) ne postoje razlozi koji isključuju odobrenje boravka iz članka 49. (*Opći uvjeti za odobrenje privremenog boravka*) stavka (1) toč. b), f) i g) ovog Zakona ni razlozi iz članka 84. (*Odbijanje zahtjeva za odobrenje i zahtjeva za produljenje privremenog boravka*) stavka (1) točke g) ovog Zakona i članka 85. (*Odbacivanje zahtjeva za odobrenje i produljenje privremenog boravka i obustava postupka*) ovog Zakona.
- (3) Članovima uže obitelji, u smislu ovog Zakona, smatraju se:
- a) bračni, odnosno izvanbračni partner državljanina BiH, ili stranca s odobrenim boravkom u BiH, ili stranca sa priznatim izbjegličkim statusom, pod uvjetom da je brak, odnosno izvanbračna zajednica pravovaljana u BiH sukladno članku 6. (*Definicije*) toč. l) i m) ovog Zakona;

- b) djeca do 18 godina ili punoljetna uzdržavana djeca koja su na redovitom školovanju do 26 godina ili poslovno ili radno nesposobna punoljetna djeca, koja žive u zajedničkom kućanstvu, rođena u braku, van braka, posvojena ili djeca bračnih i izvanbračnih partnera, koja nisu osnovala vlastitu obitelj, i
 - c) uzdržavani roditelji.
- (4) Privremeni boravak na temelju spajanja obitelji članovima uže obitelji državljanina BiH koji ima prebivalište u BiH iz stavka (1) točke a) ovog članka, odobrava se na period do jedne godine i može se produljiti pod istim uvjetima pod kojim je boravak odobren.
 - (5) Privremeni boravak na temelju spajanja obitelji članovima uže obitelji stranca iz stavka (1) točke b) ovog članka odobrava se na period u kojem je privremeni boravak odobren strancu sa kojim se spaja obitelj, a najdulje do jedne godine i može se produljiti pod istim uvjetima pod kojim je boravak odobren.
 - (6) Iznimno od st. (4) i (5) ovog članka, punoljetni stranac koji boravi u BiH neprekidno tri godine na temelju privremenog boravka odobrenog radi spajanja obitelji može podnijeti zaseban zahtjev za odobrenje privremenog boravka na nekom drugom temelju, ukoliko ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom za odobrenje privremenog boravka na nekom drugom temelju osim spajanja obitelji.
 - (7) Član obitelji kojem je odobren privremeni boravak na temelju spajanja obitelji sa strancem kojem je odobren privremeni boravak kao nositelju Plave karte ima pravo na rad u BiH sukladno ovom Zakonu.

Članak 51.

(Boravak u slučaju prestanka braka ili izvanbračne zajednice)

- (1) Ako je za vrijeme trajanja privremenog boravka odobrenog na temelju spajanja obitelji prestao brak ili izvanbračna zajednica, bivši supružnik ili izvanbračni partner koji je odobrenje privremenog boravka dobio kao član uže obitelji iz članka 50. (*Privremeni boravak na temelju spajanja obitelji*) može podnijeti zahtjev za produljenje privremenog boravka:
 - a) ako ima pravo skrbništva nad maloljetnim djetetom koje ima državljanstvo BiH;
 - b) u slučaju smrti supružnika ili izvanbračnog partnera na temelju kojeg je ostvaren privremeni boravak s ciljem spajanja obitelji, a dokaže da je stekao pravo na rad sukladno odredbama ovog Zakona ili ima osigurana sredstva za osobno uzdržavanje i uzdržavanje članova obitelji te zdravstveno osiguranje ili ako boravi u BiH radi studiranja i priloži dokaze o sredstvima za osobno uzdržavanje i uzdržavanje članova obitelji i zdravstvenom osiguranju; ili
 - c) kad je u tijeku brakorazvodna parnica u kojoj se odlučuje o skrbništvu nad maloljetnim djetetom koje je državljanin BiH.

(2) Iznimno, privremeni boravak na temelju spajanja obitelji može se odobriti strancu koji nije imao odobren privremeni boravak prije smrti supružnika ili izvanbračnog partnera koji je bio državljanin BiH, ako je nakon smrti supružnika ili izvanbračnog partnera preuzeo skrbništvo nad maloljetnim djetetom koje je državljanin BiH i ima prebivalište u BiH.

(3) Privremeni boravak na ovom temelju odobrava se na period do jedne godine i može se produljiti pod istim uvjetima pod kojim je boravak odobren.

Članak 52.

(Brak iz koristi)

(1) Privremeni boravak na temelju spajanja obitelji neće se odobriti ako je brak sklopljen iz koristi.

(2) Okolnosti koje mogu ukazivati da je brak sklopljen iz koristi su:

- a) bračni drugovi ne održavaju bračnu zajednicu,
- b) bračni drugovi ne izvršavaju obveze koje proizlaze iz braka,
- c) bračni drugovi nisu se upoznali prije sklapanja braka,
- d) bračni drugovi ne daju dosljedne osobne podatke,
- e) bračni drugovi ne govore jezik koji oboje razumiju,
- f) za sklapanje braka dana su materijalna sredstva, osim ako se ne radi o sredstvima koja se daju kao miraz, a supružnici dolaze iz zemalja u kojima je davanje miraza običaj,
- g) postoje dokazi ranijih brakova iz koristi na strani bilo kojeg bračnog druga u BiH ili inozemstvu, ili
- h) drugi dokazi koji mogu ukazivati da je brak sklopljen iz koristi.

(3) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na izvanbračnu zajednicu.

Članak 53.

(Privremeni boravak na temelju obrazovanja)

Privremeni boravak na temelju obrazovanja može se odobriti na temelju:

- a) osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja,
- b) visokoškolskog obrazovanja,

- c) neplaćenog vježbeništva i
- d) volonterskog rada.

Članak 54.

(Privremeni boravak na temelju osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja)

(1) Privremeni boravak na temelju redovitog osnovnog obrazovanja može se odobriti strancu koji, uz uvjete iz članka 49. (*Opći uvjeti za odobrenje privremenog boravka*) ovoga Zakona, ispunjava i sljedeće uvjete:

- a) upisan je u osnovnoškolsku ustanovu,
- b) ima suglasnost roditelja ili zakonskog zastupnika za planirani boravak u svrhu osnovnog obrazovanja u BiH,
- c) ima skrbnika u BiH, i
- d) dostavi dokaz da je skrbnik ili obrazovna ustanova ili organizacija koja provodi program razmjene učenika za njega odgovorna za vrijeme boravka u BiH osobito u pogledu smještaja, sredstava za uzdržavanje, obrazovanja, zdravstvenog osiguranja i povratka.

(2) Privremeni boravak na temelju redovitog srednjoškolskog obrazovanja može se odobriti strancu koji, uz uvjete iz članka 49. (*Opći uvjeti za odobrenje privremenog boravka*) ovoga Zakona, ispunjava i sljedeće uvjete:

- a) upisan je u srednjoškolsku ustanovu,
- b) ukoliko je maloljetan ima suglasnost roditelja ili zakonskog zastupnika za planirani boravak u svrhu srednjoškolskog obrazovanja u BiH,
- c) ima skrbnika u BiH, i
- d) dostavi dokaz da je skrbnik ili obrazovna ustanova ili organizacija koja provodi program razmjene učenika za njega odgovorna za vrijeme boravka u BiH osobito u pogledu smještaja, sredstava za uzdržavanje, obrazovanja, zdravstvenog osiguranja i povratka.

(3) Ukoliko stranac upisuje posljednju godinu srednjoškolskog obrazovanja ne može biti stariji od 20 godina života.

(4) Privremeni boravak na temelju osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja odobrava se na period do jedne godine i može se produljiti pod istim uvjetima pod kojima je boravak odobren.

Članak 55.

(Privremeni boravak na temelju visokoškolskog obrazovanja)

- (1) Privremeni boravak na temelju redovitog visokoškolskog obrazovanja može se odobriti strancu koji, uz uvjete iz članka 49. (*Opći uvjeti za odobrenje privremenog boravka*) ovoga Zakona, ispunjava i sljedeće uvjete:
 - a) da je upisan na visokoškolsku ustanovu u BiH, ili
 - b) da dolazi u okviru razmjene studenata, odnosno mobilnosti mladih.
- (2) Privremeni boravak na temelju redovitog visokoškolskog obrazovanja odobrava se na period do jedne godine i može se produljiti pod istim uvjetima pod kojim je boravak odobren.
- (3) Nakon isteka roka propisanog za trajanje redovitog visokoškolskog obrazovanja privremeni boravak na ovom temelju može se produljivati najdulje dvije godine, uz dostavljanje dokaza o obnovi godine.

Članak 56.

(Privremeni boravak neplaćenih vježbenika)

- (1) Privremeni boravak neplaćenih vježbenika može se odobriti strancu koji je stekao visokoškolsko obrazovanje na teritoriju BiH ili strancu koji dolazi na temelju međunarodnih ugovora čija je BiH ugovorna strana radi obavljanja stručne prakse, odnosno vježbeničkog staža.
- (2) Privremeni boravak iz stavka (1) ovog članka može se odobriti strancu koji, uz uvjete iz članka 49. (*Opći uvjeti za odobrenje privremenog boravka*) ovoga Zakona, ima:
 - a) ugovor o osposobljavanju bez naknade zaključen sa pravnom osobom kod koje obavlja stručnu praksu odnosno vježbenički staž,
 - b) dokaz da poznaje jedan od jezika koji su u službenoj uporabi u BiH i
 - c) dokaz da će pravna osoba kod koje obavlja stručnu praksu, odnosno vježbenički staž biti odgovorna u pogledu sredstava za uzdržavanje, zdravstvene zaštite i povratka.
- (3) Privremeni boravak neplaćenih vježbenika odobrava se na period do jedne godine i može se produljiti pod istim uvjetima pod kojima je boravak odobren, isključivo jednom, i to na period potreban za stjecanje profesionalnih kvalifikacija.
- (4) Obavljanje stručne prakse, odnosno vježbeničkog staža iz ovoga članka ne smatra se radom u smislu odredaba ovoga Zakona.

Članak 57.

(Privremeni boravak volontera)

- (1) Privremeni boravak može se odobriti strancu volonteru koji, uz uvjete iz članka 49. (*Opći uvjeti za odobrenje privremenog boravka*) ovoga Zakona, ispunjava i sljedeće uvjete da:
- a) nije mlađi od 18 niti stariji od 65 godina života,
 - b) ima ugovor o volontiranju zaključen s ustanovom, institucijom, humanitarnom organizacijom, udrugom građana ili zakladom u BiH u kojoj obavlja volontiranje,
 - c) priloži projekat na čijoj je realizaciji angažiran, odnosno dokument iz kojeg se vidi shema volonterskog rada, opis poslova i zadataka, broj izvršitelja, period volontiranja, nadzor i radno vrijeme,
 - d) da je organizacija u kojoj stranac volontira potpisala policu obveznog osiguranja i da preuzima odgovornost za stranca za vrijeme volontiranja, što uključuje troškove uzdržavanja, smještaja, ishrane, zdravstvenog osiguranja i povratka.
- (2) Privremeni boravak strancu volonteru odobrava se na period do jedne godine, a iznimno se može produljiti pod istim uvjetima pod kojima je boravak odobren, ako trajanje projekta na kojem je stranac angažiran traje dulje od godinu dana.

Članak 58.

(Privremeni boravak na temelju humanitarnih razloga)

- (1) Privremeni boravak na temelju humanitarnih razloga radi liječenja, rehabilitacije i boravka u staračkom domu može se odobriti strancu koji ispunjava uvjete iz članka 49. (*Opći uvjeti za odobrenje boravka*) ovoga Zakona i dostavi dokaz da je primljen u ustanovu u BiH na liječenje, rehabilitaciju ili smještaj u starački dom.
- (2) Privremeni boravak na temelju humanitarnih razloga može se odobriti i strancu koji ne ispunjava uvjete za odobrenje privremenog boravka iz članka 49. (*Opći uvjeti za odobrenje boravka*) ovoga Zakona, u sljedećim slučajevima:
- a) ako je žrtva trgovine ljudima, s ciljem:
 - 1) pružanja zaštite i pomoći u oporavku i povratku u državu podrijetla ili državu uobičajenog boravka ili u državu koja ga prihvata; ili
 - 2) pružanja zaštite i pomoći ako je njihov boravak neophodan zbog suradnje sa nadležnim tijelima radi istrage u otkrivanju i procesuiranju kaznenog djela trgovine ljudima;
 - b) maloljetnom djetetu stranca ako je napušteno ili je žrtva organiziranog kriminala, ili je iz drugih razloga ostalo bez roditeljske zaštite, skrbništva ili bez pratnje;

- c) osobi bez državljanstva;
 - d) na temelju drugih opravdanih humanitarnih razloga, koje na prijedlog Ministarstva, određuje podzakonskim propisom Vijeće ministara.
- (3) Privremeni boravak na temelju humanitarnih razloga može se odobriti i strancu koji ne ispunjava uvjete za odobrenje privremenog boravka iz članka 49. (**Opći uvjeti za odobrenje boravka**) ovoga Zakona, u slučaju kad stranac surađuje s tijelima vlasti radi otkrivanja kaznenog djela ili počinitelja, ili je žrtva organiziranog kriminala i njegova je nazočnost u BiH neophodna za provedbu sudskog postupka.
- (4) Stranac kojem je odobren privremeni boravak na temelju humanitarnih razloga na temelju stavka (2) točke a) ovog članka, ima pravo na: adekvatan i siguran smještaj, pristup hitnoj medicinskoj zaštiti, psihološku pomoć, informiranje o pravnom statusu, pravnu pomoć u postupku ostvarivanja statusnih pitanja, pristup tržištu rada pod uvjetima koji se primjenjuju prema strancu, kao i pristup profesionalnoj obuci i edukaciji. Dijete koje ima odobren privremeni boravak kao žrtva trgovine ljudima ima pristup obrazovanju.
- (5) Stranac kojem je odobren privremeni boravak na temelju humanitarnih razloga na temelju stavka (2) točke c) ovog članka, ima pravo na rad pod istim uvjetima koji se primjenjuju prema strancu, a omogućuje mu se osnovno obrazovanje pod istim uvjetima kao i državljanima BiH.
- (6) Privremeni boravak na temelju humanitarnih razloga određen propisom Vijeća ministara iz stavka (2) točke d) ovog članka, ne može se ni u kojem slučaju odobriti ako postoje okolnosti iz članka 84. (**Odbijanje zahtjeva za odobrenje i zahtjeva za produljenje privremenog boravka**) stavka (1) toč. f) i h) ovog Zakona.
- (7) Privremeni boravak iz stavka (1) i stavka (2) toč. b), c) i d) ovog članka odobrava se na period do jedne godine i može se produljiti pod istim uvjetima pod kojima je boravak odobren.
- (8) Privremeni boravak iz stavka (2) točke a) ovog članka odobrava se na period najdulje do šest mjeseci i može se produljiti pod istim uvjetima pod kojim je boravak odobren.
- (9) Strancu kojem je odobren privremeni boravak na temelju stavka (2) ovog članka, a koji ne posjeduje važeći putni dokument, izdaje se potvrda o identitetu.

Članak 59.

(Preporuka nadležnog tijela)

Za odobrenje i produljenje privremenog boravka na temelju humanitarnih razloga iz članka 58. (**Privremeni boravak na temelju humanitarnih razloga**) stavka (2) toč. a), b) i d) i stavka (3) ovog Zakona, uz ostale dokaze potrebne za ocjenu utemeljenosti zahtjeva, neophodna je ocjena tijela pred kojim se vodi odgovarajući postupak (sudski, upravni) ili preporuka drugog nadležnog tijela ili nalaz specijaliste medicinske struke odgovarajuće zdravstvene ustanove o potrebi liječenja ili oporavka ili slično.

Članak 60.

(Zaštita žrtava trgovine ljudima)

- (1) Ministarstvo je odgovorno za osiguranje posebne zaštite i pomoći žrtvama trgovine ljudima tijekom njihovog prihvata i boravka u centrima za smještaj žrtava trgovine ljudima.
- (2) Stranac za kojeg postoje temelji sumnje da je žrtva trgovine ljudima, od dana smještaja u centar za smještaj žrtava trgovine ljudima, stiče status zaštićene osobe na period od 30 dana, što se smatra periodom oporavka i razmišljanja, da odluči da li će surađivati sa nadležnim tijelima u BiH radi istrage u otkrivanju i procesuiranju kaznenog djela trgovine ljudima.

Članak 61.

(Privremeni boravak na temelju vlasništva na nepokretnoj imovini)

- (1) Privremeni boravak na temelju vlasništva na nepokretnoj imovini može se odobriti strancu koji je vlasnik nepokretne imovine u BiH koji uz ispunjenje uvjeta iz članka 49. (*Opći uvjeti za odobrenje boravka*) ovoga Zakona, raspolaže dokazima o vlasništvu i postojanju efektivne veze sa BiH.
- (2) Privremeni boravak na temelju vlasništva na nepokretnoj imovini odobrava se na period do jedne godine i može se produljiti pod istim uvjetima pod kojim je boravak odobren.

Odjeljak C. Privremeni boravak na temelju rada sa radnom dozvolom

Članak 62.

(Radna dozvola)

- (1) Ako stranac namjerava boraviti u BiH s ciljem plaćenog rada, mora prije ulaska u BiH imati radnu dozvolu, koju je izdalo tijelo nadležno za poslove zapošljavanja stranaca u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republike Srpske ili Brčko distrikta Bosne i Hercegovine sukladno odredbama ovog i drugih zakona u BiH kojima se reguliraju pitanja rada stranaca, osim kad je ovim Zakonom ili međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana određeno da za pojedine vrste rada radna dozvola nije potrebna.
- (2) Obavljanje aktivnosti neophodnih za osnivanje i registriranje pravne osobe, odnosno poslovnog subjekta ne smatra se radom u smislu stavka (1) ovog članka, te ne podliježe obvezi pribavljanja radne dozvole.
- (3) Tijelo iz stavka (1) ovog članka dužno je primjerak odluke po zahtjevu za izdavanje radne dozvole dostaviti Službi odmah prilikom dostave odluke strancu.
- (4) Odredbe ovog članka ne odnose se na strance kojima je priznat izbjeglički status ili status supsidijarne zaštite u BiH.

Članak 63.

(Izdavanje radne dozvole)

- (1) Radna dozvola može se izdati strancu na zahtjev pravne ili fizičke osobe koja ga namjerava zaposliti (u daljnjem tekstu: poslodavac). Ovisno od mjesta prebivališta, odnosno sjedišta poslodavca, radnu dozvolu izdaje tijelo nadležno za poslove zapošljavanja stranaca u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republike Srpske ili Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.
- (2) Tijelo nadležno za poslove zapošljavanja stranaca izdaje radnu dozvolu na temelju utvrđene kvote radnih dozvola sukladno članku 64. (*Kvota radnih dozvola*) ili kao radnu dozvolu koja se ne računa u kvotu sukladno članku 65. (*Radne dozvole koje se ne računaju u kvotu*) ovog Zakona, sukladno propisima kojima se uređuje izdavanje radne dozvole.
- (3) Radna dozvola izdaje se za određeno radno mjesto odnosno za određenu vrstu poslova.
- (4) Radna dozvola se ne može izdati s rokom važenja duljim od jedne godine.

Članak 64.

(Kvota radnih dozvola)

- (1) Kvota radnih dozvola je broj radnih dozvola koje se u BiH mogu izdati u jednoj godini za strance određenih zanimanja, odnosno za strance koji obavljaju određene djelatnosti, a kojima je radna dozvola za rad u BiH potrebna i ulazi u kvotu, uključujući i broj radnih dozvola koje se u BiH mogu izdati u jednoj godini za sezonske radnike, definirane i razvrstane po djelatnostima od 90 do 180 dana u godini, sukladno izmjenama godišnjih doba.
- (2) Godišnju kvotu radnih dozvola utvrđuje Vijeće ministara, sukladno migracijskoj politici i uz uvažavanje stanja na tržištu rada. Prijedlog godišnje kvote radnih dozvola Vijeću ministara podnosi MCP. MCP prijedlog izrađuje na temelju izraženih potreba tijela nadležnih za poslove zapošljavanja stranaca Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine o broju potrebnih radnih dozvola za strance, prema stupnju i vrsti obrazovanja, odnosno kvalifikacija ili stručnosti, te prema vrsti sezonskih djelatnosti. Ta tijela svoje potrebe za radnim dozvolama podnose MCP-u putem Agencije za rad i zapošljavanje BiH.
- (3) U okviru godišnje kvote radnih dozvola, Vijeće ministara utvrđuje djelatnosti i zanimanja u kojima se dopušta zapošljavanje stranaca i broj radnih dozvola za svaku od djelatnosti te utvrđuje teritorijalnu raspodjelu radnih dozvola prema izraženim potrebama iz stavka (2) ovog članka.
- (4) Radne dozvole utvrđene godišnjom kvotom izdaju se prvo za produljenje već izdanih radnih dozvola, pa potom za novo zapošljavanje.

- (5) Prednost pri izdavanju radnih dozvola imaju stranci koji već imaju odobren privremeni boravak u BiH na temelju spajanja obitelji sa strancem s odobrenim privremenim boravkom u BiH.

Članak 65.

(Radne dozvole koje se ne računaju u kvotu)

Radna dozvola može se izdati neovisno od utvrđene godišnje kvote radnih dozvola u sljedećim slučajevima:

- a) strancu koji ima obrazovanje koje odgovara visokom obrazovanju, završenom poslijediplomskom ili doktorskom studiju u BiH;
- b) strancu čiji se rad u BiH zasniva na međunarodnom sporazumu;
- c) strancu koji obavlja ključne poslove u poslovnom subjektu, a koji nije izuzet od potrebe posjedovanja radne dozvole na temelju međunarodnog sporazuma;
- d) učiteljima ili nastavnicima koji izvode ili pomažu u nastavi u obrazovnim ustanovama zbog svog specifičnog znanja;
- e) profesionalnim sportistima ili sportskim radnicima koji na temelju valjano zaključenog ugovora rade u BiH;
- f) strancu koji se odrekao državljanstva BiH; ili
- g) strancu koji je u bračnoj ili izvanbračnoj zajednici sa strancem s odobrenim stalnim boravkom u BiH ili je dijete stranca s odobrenim stalnim boravkom u BiH.

Članak 66.

(Zahtjev za izdavanje radne dozvole)

Zahtjevu za izdavanje radne dozvole za stranca poslodavac je dužan priložiti:

- a) podatke o strancu s kojim namjerava zaključiti ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor, a osobito: ime i prezime uključujući i sva prijašnja imena i prezimena, imena i prezimena roditelja, datum rođenja, spol, mjesto prebivališta i adresu stanovanja u državi podrijetla, broj, datum i mjesto izdavanja važećih putnih isprava,
- b) podatke o radnom mjestu ili vrsti posla te o uvjetima rada,
- c) izvod iz relevantnog registra nadležnog suda o registraciji poslodavca u BiH, odnosno potvrdu o prebivalištu ako je poslodavac fizička osoba,
- d) dokaz banke kod koje poslodavac ima račun o solventnosti poslodavca,

- e) dokaz o podmirenim poreskim obvezama i uplaćenim doprinosima za sve postojeće zaposlene, uključujući i stranca u slučaju produljenja radne dozvole, i
- f) obrazloženje o opravdanosti zapošljavanja stranca.

Članak 67.

(Veza između odobrenja privremenog boravka i radne dozvole)

- (1) Stranac ne može početi raditi u BiH na temelju radne dozvole prije nego što mu je odobren privremeni boravak, ukoliko ovim Zakonom nije drugačije propisano.
- (2) Stranac može raditi u BiH samo na temelju one radne dozvole na temelju koje mu je odobren privremeni boravak. Na temelju radne dozvole stranac može raditi u BiH samo na onom radnom mjestu ili na onoj vrsti poslova za čije je obavljanje radna dozvola izdana, te na temelju koje je strancu odobren privremeni boravak u BiH.
- (3) Privremeni boravak na temelju radne dozvole odobrava se na period važenja radne dozvole uz dodatnih 30 dana, ali ne dulje od jedne godine i može se produljiti pod istim uvjetima pod kojim je boravak odobren. U roku od 30 dana od dana prestanka važenja radne dozvole prestaje važiti i odobrenje privremenog boravka.
- (4) Strancu neće prestati privremeni boravak u BiH odobren na temelju izdane radne dozvole ako u tijeku trajanja odobrenog privremenog boravka u BiH promijeni radno mjesto unutar iste pravne osobe, te u roku iz stavka (3) ovog članka Službi dostavi novu radnu dozvolu.
- (5) Strancu neće prestati privremeni boravak u BiH odobren na temelju izdane radne dozvole ako u tijeku trajanja odobrenog privremenog boravka u BiH promijeni poslodavca, te u roku iz stavka (3) ovog članka Službi dostavi novu radnu dozvolu ili dokaz o pokrenutom postupku za izdavanje nove radne dozvole.
- (6) Strancu koji je ušao u BiH bez prethodno pribavljene radne dozvole ne može se odobriti privremeni boravak na temelju radne dozvole dok taj stranac boravi u BiH.

Članak 68.

(Prestanak važenja radne dozvole)

- (1) Radna dozvola za stranca prestaje važiti:
 - a) istekom roka na koji je izdana, ali u svakom slučaju istekom jedne godine od dana izdavanja;
 - b) iz razloga predviđenih propisima koji uređuju zapošljavanje stranaca; ili
 - c) neodobravanjem, prestankom ili otkazom privremenog boravka u BiH.
- (2) Tijelo nadležno za poslove zapošljavanja stranaca dužno je bez odlaganja obavijestiti Službu o slučajevima iz stavka (1) točke b) ovog članka.

- (3) Služba je dužna bez odlaganja obavijestiti tijelo nadležno za poslove zapošljavanja o slučajevima iz stavka (1) točke c) ovog članka.

Članak 69.

(Privremeni boravak sezonskih radnika)

- (1) Privremeni boravak strancu sezonskom radniku može se odobriti radi obavljanja poslova koji ovise o izmjeni godišnjih doba u okviru ugovora o radu na određeno vrijeme koji su izravno sklopili stranac i poslodavac iz BiH.
- (2) Privremeni boravak iz stavka (1) ovog članka odobrava se na temelju radne dozvole koju izdaju tijela nadležna za poslove zapošljavanja stranaca u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republike Srpske ili Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u okviru utvrđenih kvota radnih dozvola za tekuću godinu koje su sukladne članku 64. (**Kvota radnih dozvola**) ovog Zakona definirane i razvrstane po djelatnostima od 90 do 180 dana u godini dana, sukladno izmjenama godišnjih doba.
- (3) Nadležne službe kojima se poslodavac obrati prijavom o potrebi za sezonskim radom dužne su prijavu odmah proslijediti Agenciji za rad i zapošljavanje BiH. Agencija za rad i zapošljavanje BiH je obvezna prijavu odmah učiniti dostupnom svim tijelima nadležnim za poslove zapošljavanja u BiH na period od osam dana. Ako se za sezonski rad, po proteku roka od osam dana, ne prijavi državljanin BiH, za te sezonske poslove može se angažirati i stranac.
- (4) Privremeni boravak odobrava se sezonskim radnicima na period od 90 dana do 180 dana u periodu od 12 mjeseci. Nakon isteka navedenog perioda stranac je dužan napustiti BiH.
- (5) Privremeni boravak na ovom temelju može se produljiti pod istim uvjetima pod kojim je boravak odobren, s tim da ukupni privremeni boravak sa produljenjem ne prelazi šest mjeseci u periodu od 12 mjeseci.
- (6) Privremeni boravak iz stavka (1) ovog članka može se odobriti strancu koji, uz uvjete iz članka 49. (**Opći uvjeti za odobrenje privremenog boravka**) ovog Zakona, ispunjava i sljedeće uvjete:
- a) ima radnu dozvolu;
 - b) ima zaključen ugovor o radu ili obvezujuću ponudu za posao u statusu sezonskog radnika u BiH iz kojih se vide:
 - 1) mjesto i vrsta rada,
 - 2) vrijeme trajanja zaposlenja,
 - 3) visina primanja,
 - 4) broj radnih sati (na tjedan ili mjesec),

- 5) iznos eventualnog plaćenog dopusta,
 - 6) datum početka zaposlenja i
 - 7) ostali radni uvjeti;
- c) dostavi dokaz da poslodavac preuzima odgovornost za stranca za vrijeme boravka u BiH, što uključuje troškove uzdržavanja, smještaja, ishrane, zdravstvenog osiguranja i povratka, te da se troškovi smještaja neće automatski odbijati od njegovih primanja.
- (7) Prije donošenja odluke, Služba po službenoj dužnosti, posredovanjem Agencije za rad i zapošljavanje BiH, provjerava da li su ispunjeni uvjeti iz stavka (3) ovog članka i da li je radno mjesto na raspolaganju za odobrenje privremenog boravka na temelju sezonskog zapošljavanja.

Članak 70.

(Obveze sudova, kazneno-popravnih i obrazovnih ustanova)

(1) Sudovi nadležni za registriranje poslovnih subjekata dužni su odmah, a najkasnije u roku od sedam dana od dana izvršene registracije poslovnog subjekta, odnosno promjene podataka, dostaviti Službi potpunu informaciju o registraciji, odnosno o svakoj promjeni podataka o sljedećim kategorijama stranaca:

- a) vlasnicima udjela, odnosno dionica u registriranoj pravnoj osobi,
- b) članovima uprave, odnosno prokuristima u registriranoj pravnoj osobi, i
- c) članovima nadzornog odbora registrirane pravne osobe.

(2) Sudovi su dužni odmah po pravomoćnosti dostaviti Službi presude donesene u postupcima prema strancima.

(3) Sudovi su dužni dostavljati Ministarstvu presude koje se odnose na kazneno djelo krijumčarenje ljudi.

(4) Kazneno-popravne ustanove su dužne da organizacijskoj jedinici Službe dostave podatke o strancima koji su primljeni na izdržavanje kazne zatvora u roku od tri dana od dana primitka stranca, kao i obavijest o datumu puštanja stranca na slobodu i to odmah po saznanju tog datuma.

(5) Obrazovne ustanove dužne su u roku od 30 dana od početka školske, odnosno akademske godine dostaviti Službi podatke o upisanim učenicima, odnosno studentima strancima.

Odjeljak D. Privremeni boravak na temelju rada bez radne dozvole

Članak 71.

(Privremeni boravak na temelju rada bez radne dozvole)

Privremeni boravak na temelju rada bez radne dozvole može se odobriti u svrhu:

- a) visokokvalificiranog zapošljavanja,
- b) premještaja unutar pravne osobe,
- c) znanstvenog istraživanja ili
- d) rada bez radne dozvole sa potvrdom o prijavi rada.

Članak 72.

(Privremeni boravak u svrhu visokokvalificiranog zapošljavanja)

(1) Privremeni boravak u svrhu visokokvalificiranog zapošljavanja može se odobriti strancu:

- a) ako je podnošenju zahtjeva za boravak u svrhu visokokvalificiranog zapošljavanja prethodio natječaj koji je objavio poslodavac koji ima namjeru da zaposli stranca,
- b) ako je poslodavac objavio natječaj u najmanje tri dnevna lista koja su dostupna na cijelom teritoriju BiH sa rokom prijave od 30 dana i istodobno ga dostavio Agenciji za rad i zapošljavanje BiH, koja je natječaj učinila dostupnim svim institucijama za zapošljavanje u BiH,
- c) ako se na objavljeni natječaj ne prijavi državljanin BiH koji ispunjava uvjete natječaja,
- d) ako je za oglašeno radno mjesto potrebna visokoškolska kvalifikacija i radno iskustvo u struci od najmanje pet godina koje je stečeno nakon završenog formalnog visokog obrazovanja.

(2) Privremeni boravak iz stavka (1) ovog članka izdaje se kao dozvola za boravak u BiH - Plava karta.

(3) Plava karta izdaje se s rokom važenja dvije godine. Ako je ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor sklopljen na period kraći od dvije godine, Plava karta se izdaje za period trajanja tog ugovora uvećan za dodatna tri mjeseca, ali rok njezina važenja ne može biti dulji od dvije godine. Plava karta može se produljivati pod uvjetima koji važe za njezino izdavanje.

(4) Plava karta omogućuje strancu ulazak i boravak u BiH u periodu njezina važenja.

Članak 73.

(Izdavanje Plave karte)

- (1) Privremeni boravak u svrhu visokokvalificiranog zapošljavanja može se odobriti strancu koji, uz uvjete iz članka 49. (*Opći uvjeti za odobrenje privremenog boravka*) ovog Zakona, ispunjava i sljedeće uvjete:
 - a) ima visokoškolsku kvalifikaciju,
 - b) ima radno iskustvo u struci od najmanje pet godina koje je stečeno nakon završenog formalnog visokog obrazovanja i
 - c) ima ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor za obavljanje poslova visokokvalificiranog radnika, u vremenskom trajanju od najmanje godinu dana, s tim što u tom ugovoru mora biti naznačena i bruto godišnja plaća koja nije manja od 1,5 prosječne bruto godišnje plaće koja se isplaćuje u BiH prema službeno objavljenom podatku tijela nadležnog za statistiku BiH.
- (2) Zahtjev za izdavanje Plave karte podnosi poslodavac. Zahtjev se podnosi Službi. Izvan BiH zahtjev se podnosi Službi putem DKP-a BiH, a na teritoriju BiH organizacijskoj jedinici Službe prema sjedištu poslodavca.
- (3) Prije donošenja odluke, Služba po službenoj dužnosti, a putem Agencije za rad i zapošljavanje BiH provjerava da li su ispunjeni uvjeti iz članka 72. (*Privremeni boravak u svrhu visokokvalificiranog zapošljavanja*) i da li je mjesto na raspolaganju za izdavanje Plave karte.

Članak 74.

(Rad na temelju Plave karte i promjena poslodavca)

- (1) Stranac kojem je izdana Plava karta može raditi u BiH samo na onim poslovima za koje mu je izdana i samo kod onog poslodavca s kojim je zaključio ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor.
- (2) U slučaju prestanka ugovora o radu ili drugog odgovarajućeg ugovora ili prestanka uvjeta na temelju kojih je izdana Plava karta, poslodavac i stranac dužni su o tome obavijestiti Službu, u roku od osam dana od dana nastanka tih okolnosti.
- (3) Nakon proteka perioda od dvije godine nositelj Plave karte može promijeniti poslodavca o čemu je dužan obavijestiti Službu u roku od osam dana od dana promjene i dostaviti novi ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor s novim poslodavcem. Nova Plava karta se izdaje pod uvjetima iz čl. 72. (*Privremeni boravak u svrhu visokokvalificiranog zapošljavanja*) i 73. (*Izdavanje Plave karte*) ovog Zakona.
- (4) Iznimno od stavka (3) ovog članka, stranac može promijeniti poslodavca pod uvjetima iz članka 72. (*Privremeni boravak u svrhu visokokvalificiranog zapošljavanja*) stavka (1) ovog članka i prije isteka perioda važenja Plave karte o čemu je dužan

obavijestiti Službu u roku od osam dana od dana nastale promjene i dostaviti novi ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor s novim poslodavcem.

- (5) U slučaju da ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor prestane prije isteka perioda na koji je zaključen, Plava karta važi tri mjeseca od prestanka ugovora ili kraće ako je do njezina isteka ostalo manje od tri mjeseca.

Članak 75.

(Privremeni boravak u svrhu premještanja unutar pravne osobe)

- (1) Privremeni boravak u svrhu premještanja unutar pravne osobe može se odobriti strancu koji kao rukovoditelj, stručnjak ili vježbenik dolazi u BiH, koji uz uvjete iz članka 49. *(Opći uvjeti za odobrenje privremenog boravka)* ovog Zakona, dostavi:

- a) dokaz da pravna osoba domaćin i pravna osoba s poslovnim sjedištem u inozemstvu pripadaju istoj pravnoj osobi ili skupini pravnih osoba,
- b) dokaz o zaposlenju unutar iste pravne osobe ili skupine pravnih osoba u neprekidnom trajanju od najmanje 12 mjeseci neposredno prije dana premještanja unutar pravne osobe u slučaju da se radi o rukovoditelju ili stručnjaku, odnosno šest mjeseci kada se radi o vježbeniku,
- c) ugovor o radu,
- d) potvrdu poslodavca iz koje se vidi:
 - 1) vrijeme trajanja premještanja,
 - 2) adresa pravne osobe,
 - 3) da će stranac preuzeti funkciju rukovoditelja, stručnjaka ili vježbenika,
 - 4) iznos plaće i ostali uvjeti zaposlenja,
 - 5) da će se stranac po završetku premještanja moći premjestiti natrag u pravnu osobu koja pripada istoj pravnoj osobi ili skupini pravnih osoba u stranoj državi,
- e) dokaz o potrebnim stručnim kvalifikacijama i iskustvu,
- f) dokaz o solventnosti pravne osobe domaćina i
- g) dokaz da pravna osoba domaćin preuzima odgovornost za stranca za vrijeme boravka u BiH, što uključuje troškove uzdržavanja, smještaja, ishrane, zdravstvenog osiguranja i povratka.

- (2) Plaća stranca raspoređenog radnika ne smije biti manja od prosječne plaće koja se isplaćuje u BiH prema službeno objavljenom podatku tijela nadležnog za statistiku BiH.

- (3) Privremeni boravak u svrhu premještanja unutar pravne osobe odobrava se na period do jedne godine i može se produžiti pod istim uvjetima pod kojim je boravak odobren. Privremeni boravak po ovom temelju može se produžiti i ukupno trajati najdulje do tri godine za rukovoditelje i stručnjake, a za vježbenike može se produžiti i ukupno trajati najdulje do jedne godine, nakon čega su dužni napustiti BiH.

Članak 76.

(Privremeni boravak u svrhu znanstvenog istraživanja)

- (1) Privremeni boravak u svrhu znanstvenog istraživanja može se odobriti strancu koji, uz uvjete iz članka 49. (*Opći uvjeti za odobrenje privremenog boravka*) ovog Zakona, ispunjava i sljedeće uvjete:
- a) ima visoko obrazovanje koje mu omogućuje pristup doktorandskim programima i određeno iskustvo i znanje koje se odnosi na projekat istraživanja,
 - b) ima ugovor o gostovanju na projektu sa znanstveno-istraživačkom organizacijom zaključen prije podnošenja zahtjeva za privremeni boravak,
 - c) da znanstveno-istraživačka organizacija koja je zaključila ugovor o gostovanju preuzima odgovornost za stranca za vrijeme istraživanja, što uključuje troškove uzdržavanja, smještaja, ishrane, zdravstvenog osiguranja i povratka.
- (2) Privremeni boravak na temelju znanstvenog istraživanja odobrava se na period dok traje projekat iz stavka (1) točke b) ovog članka, a najdulje do godinu dana i može se produžiti pod istim uvjetima pod kojim je odobren ukoliko projekat traje dulje od godinu dana.
- (3) Popis znanstveno-istraživačkih organizacija u BiH sačinjava i ažurira MCP. Popis je javno dostupan.

Članak 77.

(Boravak u svrhu rada bez radne dozvole i potvrda o prijavi rada)

- (1) Stranci koji u BiH borave na temelju viznog, bezviznog ili prethodno odobrenog privremenog boravka mogu raditi u BiH bez radne dozvole, do 90 dana u kalendarskoj godini ako obavljaju poslove kao:
- a) ključne osobe u pravnoj osobi koje imaju viši položaj u upravi, odnosno koje upravljaju odjelima, prate i nadziru rad drugih zaposlenika, imaju ovlasti za primanje i otpuštanje radnika ili su stručnjaci koji posjeduju izvanredno znanje koje je bitno za rad pravne osobe, istraživačku opremu, tehnike ili upravljanje i slično ukoliko je najmanje godinu dana bio zaposlen u toj pravnoj osobi ili je djelovao kao partner neposredno prije premještanja u BiH, ako imenovanje nema karakter radnog odnosa;
 - b) sveučilišni profesori koje sveučilišta u BiH pozovu za predavače, znanstvenici na znanstvenom ili stručnom usavršavanju, znanstvenici koji su predstavnici

međunarodnih organizacija te znanstvenici koji sudjeluju u provedbi znanstveno-istraživačkih projekata važnih za BiH;

- c) umjetnici i tehničko osoblje, odnosno autori i izvođači opernih, baletnih, dramskih i drugih kazališnih priredbi ili koncertnih, likovnih i drugih kulturnih priredbi ili autori i izvođači u oblasti glazbene, glazbeno-scenske, plesne i baletne umjetnosti, filmski umjetnici, kao i prateće izvestiteljsko, organizacijsko i tehničko osoblje koje sudjeluje u kulturnim radionicama, susretima i kolonijama;
 - d) stručnjaci u oblasti zaštite kulturne baštine, knjižničarstva i arhivistike;
 - e) stranci koje je uputio strani poslodavac, a koji omogućuju stručno usavršavanje i obuku osobama zaposlenim kod fizičkih ili pravnih osoba sa sjedištem u BiH;
 - f) stranci koji dolaze u BiH radi svog stručnog usavršavanja, obuke ili prakse u diplomatske misije ili konzularne urede akreditirane u BiH, institucije u BiH ili u pravne osobe sa sjedištem u BiH;
 - g) stranci koji obavljaju poslove u vezi sa isporukom, montažom i servisom strojeva ili opreme;
 - h) stranci koji sudjeluju kao predavači na organiziranim stručnim skupovima i seminarima;
 - i) stranci koji sudjeluju na sajamskim ili izložbenim priredbama na kojima izlaže njihov poslodavac;
 - j) stranci zaposleni u cirkusima ili zabavnim parkovima;
 - k) liječnici koji se po pozivu zdravstvene ustanove u BiH angažiraju za obavljanje specijalističkih pregleda i drugih medicinskih usluga;
 - l) stranci koji u BiH dolaze radi učešća na sportskim priredbama i takmičenjima;
 - m) sezonski radnici u okviru ugovora o radu na određeno vrijeme koji su zaključili stranac i poslodavac iz BiH, uz ispunjenje uvjeta iz članka 69. st. (3) i (7) ovog Zakona.
- (2) Stranci koji u BiH borave na temelju viznog, bezviznog, prethodno odobrenog privremenog boravka ili privremenog boravka na temelju rada bez radne dozvole mogu raditi u BiH bez radne dozvole ako obavljaju poslove kao:
- a) osnivači privrednog društva, odnosno poduzeća sa sjedištem u BiH, ako privredno društvo ili poduzeće na svakog stranca, uključujući i osnivače, zapošljava minimalno pet državljana BiH, isplaćuje bruto plaću po svakom zaposlenom najmanje u visini prosječne bruto plaće u BiH i uredno izmiruje poreske obveze;
 - b) stručnjaci, nastavnici i predavači stranih kulturnih i obrazovnih institucija, koji u BiH obavljaju svoj stručni posao u okviru projekta kulturne i obrazovne suradnje;

- c) civilni, policijski i vojni službenici drugih država koji u BiH dolaze da rade na temelju ugovora o suradnji s tijelima BiH;
 - d) članovi znanstvenih međunarodnih misija, koji obavljaju istraživanje u BiH koje je odobrilo Vijeće ministara;
 - e) službenici vjerskih zajednica registriranih u BiH dok obavljaju posao vezan isključivo za vjersku službu;
 - f) strani dopisnici akreditirani u BiH ili izvjestitelji stranih medija;
 - g) stranci koji, na temelju ugovora s Vijećem ministara, Ministarstvom obrane BiH, Ministarstvom pravde BiH ili Ministarstvom, obavljaju poslove za potrebe obrane, pravnog sustava ili sigurnosti države ili se stručno usavršavaju u tim oblastima;
 - h) stranci koji su angažirani na projektima značajnim za BiH ako su kao stručnjaci ili ključne osobe značajne za realiziranje projekta ili ako su upućeni na rad u BiH na temelju ugovora sklopljenog između stranog poslodavca i korisnika usluga u BiH na temelju međunarodnog tendera na određeno vrijeme;
 - i) stranac koji boravi u BiH na temelju razloga koji je zasnovan na međunarodnom ugovoru čija je BiH ugovorna strana.
- (3) Stranci iz stavka (1) ovog članka, osim stranaca iz stavka (1) točke l) ovog članka, mogu raditi u BiH bez radne dozvole, uz prethodno pribavljenu potvrdu o prijavi rada.
- (4) Stranci iz stavka (1) ovog članka koji namjeravaju raditi u BiH dulje od 90 dana u kalendarskoj godini dužni su pribaviti radnu dozvolu i dozvolu boravka na temelju rada sa radnom dozvolom.
- (5) Stranci iz stavka (2) ovog članka koji borave u BiH na temelju viznog, bezviznog ili prethodno odobrenog privremenog boravka mogu raditi u BiH bez radne dozvole, uz prethodno pribavljenu potvrdu o prijavi rada.
- (6) Potvrdu o prijavi rada, na zahtjev stranca, izdaje organizacijska jedinica Službe prema mjestu obavljanja poslova. Potvrda o prijavi rada izdaje se na obrascu propisanom podzakonskim aktom.
- (7) Poslodavac može zaposliti stranca na onim poslovima za koje mu je izdana potvrda o prijavi rada i dužan je u svrhu kontrole tijekom trajanja rada posjedovati primjerak takve potvrde.
- (8) Stranci iz stavka (2) ovog članka, koji podnesu zahtjev za odobrenje privremenog boravka na temelju rada bez radne dozvole iz članka 71. (***Privremeni boravak na temelju rada bez radne dozvole***) točke d) ovog Zakona, uz uvjete iz članka 49. (***Opći uvjeti za odobrenje boravka***) ovog Zakona, trebaju ispunjavati i posebne uvjete, koje Ministarstvo propisuje podzakonskim aktom. Strancu kojem je odobren privremeni boravak na ovom temelju ne izdaje se potvrda o prijavi rada.

Članak 78.

(Pravo na rad u BiH bez radne dozvole)

Pravo na rad u BiH bez obveze pribavljanja radne dozvole omogućeno je strancima koji u BiH imaju:

- a) odobren stalni boravak,
- b) odobren izbjeglički status, supsidijarnu zaštitu ili privremenu zaštitu,
- c) odobren privremeni boravak na temelju spajanja obitelji, a radi se o strancu koji je u braku ili izvanbračnoj zajednici sa državljaninom BiH ili koji ima odobren privremeni boravak na temelju spajanja obitelji kao skrbnik maloljetnog djeteta koje ima državljanstvo BiH, ili
- d) odobren privremeni boravak na temelju obrazovanja u statusu studenta kada obavljaju poslove privremenog karaktera posredstvom ovlaštenih posrednika bez zasnivanja radnog odnosa, sukladno propisima koji reguliraju obavljanje takvih poslova.

Odjeljak E. Stalni boravak

Članak 79.

(Uvjeti za odobrenje stalnog boravka)

(1) Stalni boravak može se odobriti strancu pod uvjetom da:

- a) na temelju odobrenja privremenog boravka neprekidno boravi na teritoriju BiH najmanje pet godina prije podnošenja zahtjeva za odobrenje stalnog boravka,
- b) ima važeću putovnicu,
- c) raspolaže dovoljnim i redovitim sredstvima za uzdržavanje,
- d) ima osiguran odgovarajući smještaj,
- e) ima osigurano zdravstveno osiguranje,
- f) poznaje jedan od jezika i pisama u službenoj uporabi u BiH,
- g) da se protiv njega ne vodi kazneni postupak i da nije kažnjavao za kazneno djelo, što se dokazuje potvrdom koju je izdalo nadležno tijelo države podrijetla, a koja nije starija od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva,
- h) da se protiv njega ne vodi kazneni postupak i da nije kažnjavao za kazneno djelo, što se dokazuje potvrdom koju je izdalo nadležno tijelo u BiH, a koja nije starija od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva.

(2) Smatra se da je stranac neprekidno boravio u BiH i ako je u periodu od pet godina izbivao iz BiH višekratno do 10 mjeseci ukupno ili jednokratno šest mjeseci.

- (3) Iznimno od stavka (2) ovog članka smatra se da je stranac koji boravi u BiH kao nositelj Plave karte neprekidno boravio u BiH i ako je u periodu od pet godina izbivao iz BiH višekratno do 18 mjeseci ukupno ili jednokratno 12 mjeseci.
- (4) Ispit iz poznavanja jednog od jezika i pisama u službenoj uporabi u BiH mogu provoditi visokoškolske ili srednjoškolske ustanove ili ustanove za obrazovanje odraslih, koje na temelju odobrenja ministarstva nadležnog za obrazovanje u BiH izvode programe učenja i polaganja jezika u službenoj uporabi u BiH.
- (5) Ispit iz poznavanja jezika ne moraju polagati: djeca predškolskog uzrasta, osobe koje pohađaju ili su završile osnovno, srednje ili visoko obrazovanje na jednom od jezika koji su u službenoj uporabi u BiH i osobe starije od 60 godina života ako nisu u radnom odnosu. Troškove tečajeva za učenje jezika i polaganje ispita snosi stranac.

Članak 80.

(Boravak koji ne spada u temelje za stalni boravak)

- (1) Strancu se neće odobriti stalni boravak ukoliko je u posljednjih pet godina u BiH boravio:
 - a) na temelju privremene zaštite, ili je podnio zahtjev za odobrenje privremene zaštite i čeka odluku o svom statusu;
 - b) na temelju međunarodne zaštite ili je podnio zahtjev za azil i čeka odluku o svom statusu;
 - c) na temelju pravnog statusa predviđenog Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima iz 1961. godine, Bečkom konvencijom o konzularnim odnosima iz 1963. godine, Konvencijom iz 1969. godine o specijalnim misijama ili Bečkom konvencijom o predstavnicima država i njihovim odnosima s međunarodnim organizacijama iz Univerzalne povelje iz 1975. godine;
 - d) na temelju obrazovanja iz članka 55. (*Privremeni boravak na temelju visokoškolskog obrazovanja*), privremenog boravka na temelju humanitarnih razloga iz članka 58. (*Privremeni boravak na temelju humanitarnih razloga*) stavka (1) i stavka (2) toč. b), c) i d) i stavka (3), sezonskog zapošljavanja iz članka 69. (*Privremeni boravak sezonskih radnika*), premještaja unutar pravne osobe iz članka 75. (*Privremeni boravak na temelju premještaja unutar pravne osobe*) i rada bez radne dozvole iz članka 77. (*Boravak u svrhu rada bez radne dozvole i potvrda o prijavi rada*), ovog Zakona;
 - e) na izdržavanju kazne, odnosno izvršavanju druge kaznenopravne sankcije ili druge obveze utvrđene odlukom suda ili drugog nadležnog tijela;
 - f) na temelju spajanja obitelji sa strancem čiji privremeni boravak ne spada u temelje za odobrenje stalnog boravka u BiH;
 - g) na temelju potvrde o ostanku iz članka 110. (*Postupanje u slučaju pozivanja na zaštitu*) stavka (5) ovog Zakona;

- h) na temelju boravka kao dnevni migrant,
 - i) na temelju spajanja obitelji iz članka **51. (*Boravak na temelju braka ili izvanbračne zajednice*)** stavka (1) točke c) ovog Zakona ukoliko nije određen za skrbnika maloljetnog djeteta koje je državljanin BiH.
- (2) Iznimno od stavka (1) točke d) ovog članka, strancu kojem je odobran privremeni boravak na temelju visokoškolskog obrazovanja iz članka **55. (*Privremeni boravak na temelju visokoškolskog obrazovanja*)** ovog Zakona, u vrijeme potrebno za odobrenje stalnog boravka iz članka **79. (*Uvjeti za odobrenje stalnog boravka*)** stavka (1) točke a) ovog Zakona, računa se polovina vremena provedenog na temelju odobrenja privremenog boravka na temelju visokoškolskog obrazovanja. Privremeni boravak iz kojeg se podnosi zahtjev za stalni boravak ne može biti na temelju obrazovanja.
- (3) Iznimno od stavka (1) točke d) ovog članka, stancu kojem je odobran privremeni boravak na temelju rada bez radne dozvole kao osnivaču privrednog društva iz članka **77. (*Boravak u svrhu rada bez radne dozvole i potvrda o prijavi rada*)** stavka (2) točke a) ovog Zakona, u vrijeme potrebno za odobrenje stalnog boravka iz članka **79. (*Uvjeti za odobrenje stalnog boravak*)** stavka (1) točke a) ovog Zakona uračunava se taj boravak.

Članak 81.

(Dijete stranaca s odobrenim boravkom)

- (1) Djetetu čiji su roditelji stranci koji imaju odobren boravak u BiH, bez obzira da li je rođeno na teritoriju ili izvan teritorija BiH, može se odobriti boravak u BiH za isti period za koji je boravak u BiH odobren roditeljima.
- (2) Zahtjev za odobrenje boravka za dijete iz stavka (1) ovog članka podnosi se u roku od 180 dana od dana rođenja djeteta.

Odjeljak F. Postupak odobravanja boravka

Članak 82.

(Podnošenje zahtjeva za odobrenje i produljenje privremenog boravka)

- (1) Zahtjev za odobrenje i zahtjev za produljenje privremenog boravka podnosi se Službi.
- (2) Po pravilu, zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka stranac podnosi izvan BiH putem DKP-a BiH.
- (3) Zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka na teritoriju BiH stranac podnosi nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe samo ako je:
 - a) u BiH ušao s vizom za dugoročni boravak (Viza D); ili

- b) državljanin države bezviznog režima.
- (4) Zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka podnosi se najkasnije 15 dana prije isteka roka važenja vize za dugoročni boravak (Vize D), odnosno bezviznog boravka.
- (5) Zahtjev za produljenje privremenog boravka podnosi se u BiH nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe izravno, a van BiH putem DKP-a BiH. Zahtjev se podnosi najranije 60 dana, a najkasnije 15 dana prije isteka perioda odobrenog boravka.
- (6) Zahtjev iz st. (1), (2), (3) i (5) ovog članka stranac podnosi osobno u organizacijskoj jedinici Službe, odnosno u DKP-u BiH, a za poslovno nesposobnog stranca zahtjev podnosi zakonski zastupnik.
- (7) Stranac koji je podnio zahtjev za odobrenje ili produljenje privremenog boravka na teritoriju BiH može ostati u BiH do donošenja konačne odluke o njegovom zahtjevu.
- (8) Uz zahtjev za odobrenje i zahtjev za produljenje privremenog boravka stranac je dužan dati biometrijske podatke.

Članak 83.

(Odlučivanje o zahtjevu za odobrenje i produljenje privremenog boravka)

- (1) O zahtjevu za odobrenje i produljenje privremenog boravka po bilo kojem temelju odlučuje nadležna organizacijska jedinica Službe u roku od 90 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ako je zahtjev podnesen putem DKP-a BiH, a u roku od 60 dana ako je zahtjev podnesen izravno nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe.
- (2) Ako je zahtjev za odobrenje boravka podnesen na teritoriju BiH, podnositelju zahtjeva izdaje se potvrda o podnesenom zahtjevu, koja mu omogućuje boravak u BiH do donošenja konačne odluke o zahtjevu.
- (3) Ako je zahtjev uvažen, strancu se izdaje obavijest o uvaženom zahtjevu i dozvola privremenog boravka.
- (4) Iznimno od stavka (3) ovog članka, kada je privremeni boravak odobren na temelju rada sa radnom dozvolom ili Plavom kartom, strancu se izdaje rješenje o odobrenom privremenom boravku i dozvola privremenog boravka.
- (5) Na zahtjev stranca, a najkasnije 60 dana prije isteka dozvole privremenog boravka iz stavka (3) ovog članka, Služba izdaje i rješenje o odobrenom privremenom boravku u roku od osam dana od podnošenja zahtjeva.
- (6) Protiv rješenja iz st. (4) i (5) ovog članka ili odluke kojom je zahtjev stranca odbijen ili odbačen ili odluke kojom je postupak obustavljen, žalba se može izjaviti Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostave odluke.
- (7) U odluci kojom je zahtjev za odobrenje privremenog boravka odbijen ili odbačen utvrđuje se rok u kojem stranac može dragovoljno napustiti BiH, a koji ne može biti dulji od 30 dana od dana dostave konačne odluke.

Članak 84.

(Odbijanje zahtjeva za odobrenje i zahtjeva za produljenje privremenog boravka)

- (1) Zahtjev stranca za odobrenje i zahtjev za produljenje privremenog boravka odbija se ako:
- a) ne ispunjava opće uvjete za odobrenje privremenog boravka iz članka 49. (*Opći uvjeti za odobrenje boravka*) ovoga Zakona i posebne uvjete propisane ovim Zakonom za svaki temelj privremenog boravka;
 - b) ako je nezakonito ušao u BiH, osim ako postoje uvjeti za odobrenje boravka iz humanitarnih razloga u smislu članka 58. (*Privremeni boravak na temelju humanitarnih razloga*) stavka (2) ovog Zakona;
 - c) ako su dostavljeni dokazi pribavljeni prijevarom, krivotvoreni ili protuzakonito mijenjani;
 - d) ako je dao pogrešne podatke ili prikrio okolnosti važne za odobrenje boravka;
 - e) ako mu je izrečena zabrana ulaska u BiH, za vrijeme trajanja te zabrane;
 - f) ako se vodi u evidencijama kod nadležnog tijela kao prekršitelj propisa u BiH ili prekršitelj međunarodnih propisa ili kao međunarodni prijestupnik;
 - g) ako je pravomoćno osuđen za kazneno djelo, a osuda nije brisana;
 - h) nazočnost stranca predstavlja prijetnju javnom poretku ili sigurnosti BiH, ili predstavlja prijetnju javnom zdravlju, izuzimajući slučajeve kada je oboljenje nastupilo nakon odobrenog boravka u BiH;
 - i) ako je evidentiran u kaznenim ili prekršajnim evidencijama tijela za sprovedbu zakona kao višestruki povratnik, bez obzira da li se radi o sudskoj opomeni, uvjetnoj osudi ili novčanoj kazni;
 - j) ako mu je u BiH izrečena prekršajna kazna koja nije izvršena;
 - k) Služba raspolaže informacijama nadležnih tijela i službi sigurnosti u BiH da stranac na bilo koji način sudjeluje u kriminalnoj aktivnosti, a posebno organiziranom, prekograničnom ili transnacionalnom kriminalu ili je član organizacije koja planira ili na bilo koji način sudjeluje u takvoj aktivnosti ili drugoj aktivnosti koja može ugroziti javnu sigurnost ili javni poredak BiH; ili
 - l) postoje drugi razlozi utvrđeni međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana.
- (2) Zahtjev za odobrenje i zahtjev za produljenje privremenog boravka na temelju spajanja obitelji, pored razloga iz stavka (1) ovog članka, odbija se ako:
- a) Služba utvrdi da su brak ili izvanbračna zajednica ili posvajanje zasnovani isključivo iz koristi ulaska odnosno boravka stranca u BiH; ili
 - b) stranac sa kojim se traži spajanje obitelji nema odobren boravak u BiH.

(3) Zahtjev za produljenje privremenog boravka na temelju redovitog visokoškolskog obrazovanja, pored razloga iz stavka (1) ovog članka, odbija se ako stranac ne postiže zadovoljavajući napredak u studiju.

(4) Zahtjev za odobrenje i zahtjev za produljenje privremenog boravka na temelju znanstvenog istraživanja, pored razloga iz stavka (1) ovog članka, odbija se ako se znanstveno-istraživačka organizacija ne nalazi na popisu znanstveno-istraživačkih organizacija u BiH iz članka 76. (*Privremeni boravak u svrhu znanstvenog istraživanja*) stavka (3) ovog Zakona.

(5) Zahtjev za odobrenje i zahtjev za produljenje privremenog boravka na temelju premještaja unutar društva, pored razloga iz stavka (1) ovog članka, odbija se:

- a) ako je glavna svrha osnivanja pravne osobe domaćina olakšavanje ulaska osoba premještenih unutar društva;
- b) ako je pravna osoba domaćin u postupku likvidacije ili je likvidirana ili ne obavlja djelatnost za koju je osnovano; ili
- c) ako je pravna osoba domaćin kažnjavana zbog neprijavljenog rada ili nezakonitog zapošljavanja.

(6) Zahtjev za odobrenje i zahtjev za produljenje privremenog boravka na temelju sezonskog zapošljavanja, pored razloga iz stavka (1) ovog članka, odbija se:

- a) ako je poslodavac u postupku likvidacije ili je bio u tom postupku ili ne obavlja djelatnost; ili
- b) ako je poslodavac kažnjavao zbog neprijavljenog rada ili nezakonitog zapošljavanja.

(7) Zahtjev za odobrenje i zahtjev za produljenje privremenog boravka na temelju visokokvalificiranog zapošljavanja, pored razloga iz stavka (1) ovog članka, odbija se ako stranac postupi suprotno članku 74. (*Rad na temelju Plave karte i promjena poslodavca*) st. (3) i (4) ovog Zakona.

(8) Temelji za utvrđivanje razloga za odbijanje zahtjeva za odobrenje i zahtjeva za produljenje privremenog boravka iz ovog članka mogu biti dokazi ili saznanja kojima raspolaže Služba, sukladno svojim nadležnostima, postojanju međunarodne tjeralice, pravomoćne sudske odluke ili obavijesti ili informacije nadležnih tijela i službi sigurnosti u BiH.

(9) Iznimno od stavka (1) ovog članka, Vijeća ministara može, na prijedlog Ministarstva, ukoliko je to u interesu BiH, odobriti strancu privremeni boravak u BiH.

Članak 85.

(Odbacivanje zahtjeva za odobrenje i produljenje privremenog boravka i obustava postupka)

(1) Zahtjev stranca za odobrenje i zahtjev za produljenje privremenog boravka odbacuju

se ako:

- a) zahtjev za odobrenje privremenog boravka nije podnesen sukladno članku **82. (Podnošenje zahtjeva za odobrenje i produljenje privremenog boravka)** stavku (6) ovog Zakona;
- b) odbije dati biometrijske podatke prilikom podnošenja zahtjeva;
- c) ako je podnesen suprotno rokovima iz članka **82. (Podnošenje zahtjeva za odobrenje i produljenje privremenog boravka)** st. (4) i (5) ovog Zakona.

(2) Iznimno od stavka (1) točke c) ovog članka, zahtjev za odobrenje i zahtjev za produljenje privremenog boravka neće se odbaciti ukoliko je zahtjev podnesen u roku važenja vize za dugoročni boravak (Viza D), bezviznog režima ili privremenog boravka i ukoliko je stranac platio novčanu kaznu za prekršaj iz članka **135. (Prekršajno kažnjavanje povrede odredaba članka 16., 21., 67., 77. i 82.)** stavka (6) ovog Zakona.

(3) Postupak pokrenut po zahtjevu za odobrenje i produljenje privremenog boravka obustavlja se ako stranac:

- a) odustane od zahtjeva,
- b) u roku od 30 dana od dana dostave poziva ne preuzme obavijest iz članka **83. (Odlučivanje o zahtjevu za odobrenje i produljenje privremenog boravka)** stavka (3) ovog Zakona o uvaženom zahtjevu i dozvolu privremenog boravka ili rješenje o odobrenom privremenom boravku na temelju rada sa radnom dozvolom i dozvolu privremenog boravka iz članka **83. (Odlučivanje o zahtjevu za odobrenje i produljenje privremenog boravka)** stavka (4) ovog Zakona i o razlozima nepreuzimanja ne obavijesti Službu.

Članak 86.

(Podnošenje zahtjeva za stalni boravak)

- (1) Zahtjev za odobrenje stalnog boravka podnosi se u BiH nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe, a van BiH zahtjev se podnosi Službi putem DKP-a BiH.
- (2) Zahtjev iz stavka (1) ovog članka stranac podnosi osobno u organizacijskoj jedinici Službe, odnosno u DKP-u BiH, a za poslovno nesposobnog stranca zahtjev podnosi zakonski zastupnik.
- (3) Uz zahtjev za odobrenje stalnog boravka stranac je dužan dati biometrijske podatke.
- (4) U vrijeme podnošenja zahtjeva i odlučivanja o zahtjevu za odobrenje stalnog boravka stranac mora imati odobren privremeni boravak u BiH.

Članak 87.

(Odlučivanje o zahtjevu za odobrenje stalnog boravka)

- (1) O zahtjevu za odobrenje stalnog boravka odlučuje nadležna organizacijska jedinica Službe u roku od 90 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ako je zahtjev podnesen putem DKP-a BiH, a u roku od 60 dana ako je zahtjev podnesen izravno nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe.
- (2) Podnositelju zahtjeva izdaje se potvrda o podnesenom zahtjevu za stalni boravak.
- (3) Ako je zahtjev uvažen, strancu se izdaje rješenje o odobrenom stalnom boravku i dozvola stalnog boravka.
- (4) U odluci kojom je zahtjev za odobrenje stalnog boravka odbijen odnosno odbačen, određuje se rok u kojem stranac može dragovoljno napustiti BiH, a koji ne može biti dulji od 30 dana od dana dostave konačne odluke, ukoliko nema odobren boravak na drugom temelju.
- (5) Protiv odluke kojom se zahtjev za odobrenje stalnog boravka odbija odnosno odbacuje žalba se može izjaviti Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostave odluke.
- (6) Podnositelj zahtjeva za odobrenje stalnog boravka ne može biti protjeran iz BiH dok ne istekne rok za žalbu, a ako je žalba podnesena do donošenja odluke u postupku po žalbi, niti prije isteka roka za dragovoljno napuštanje BiH.

Članak 88.

(Odbijanje zahtjeva za odobrenje stalnog boravka)

- (1) Zahtjev stranca za odobrenje stalnog boravka odbija se ako:
 - a) nisu ispunjeni uvjeti za odobrenje stalnog boravka iz članka 79. (*Uvjeti za odobrenje stalnog boravka*) ovog Zakona;
 - b) ako su dokazi dostavljeni uz zahtjev pribavljeni prijevarom, krivotvoreni ili protuzakonito mijenjani;
 - c) ako je dao pogrešne podatke ili prikrio okolnosti važne za odobrenje boravka;
 - d) ako je pravomoćno osuđen za kazneno djelo i izrečena mu je kazna zatvora, a osuda nije brisana;
 - e) nazočnost stranca predstavlja prijetnju javnom poretku ili sigurnosti BiH;
 - f) ako je stranac evidentiran u kaznenim ili prekršajnim evidencijama tijela nadležnih za sprovedbu zakona kao višestruki povratnik;
 - g) Služba raspolaže informacijama nadležnih tijela i službi sigurnosti u BiH da

stranac na bilo koji način sudjeluje u kriminalnoj aktivnosti, a posebno organiziranom, prekograničnom ili transnacionalnom kriminalu ili je član organizacije koja planira ili na bilo koji način sudjeluje u takvoj aktivnosti ili drugoj aktivnosti koja može ugroziti javnu sigurnost ili javni poredak BiH, ili

h) postoje drugi razlozi utvrđeni međunarodnim pravom.

(2) Temelji za utvrđivanje razloga za odbijanje zahtjeva za odobrenje stalnog boravka iz ovog članka mogu biti dokazi ili saznanja kojima raspolaže Služba sukladno svojim nadležnostima, postojanju međunarodne tjeralice, pravomoćne sudske odluke ili obavijesti ili informacije nadležnih tijela i službi sigurnosti u BiH.

Članak 89.

(Odbacivanje zahtjeva za odobrenje stalnog boravka i obustava postupka)

(1) Zahtjev stranca za odobrenje stalnog boravka odbacuje se ako:

a) zahtjev nije osobno podnio stranac ili zakonski zastupnik za poslovno nesposobnog stranca sukladno članku 86. (*Podnošenje zahtjeva za stalni boravak*) stavku (2) ovog Zakona,

b) stranac odbije dati biometrijske podatke prilikom podnošenja zahtjeva, ili

c) zahtjev nije podnesen sukladno članku 86. (*Podnošenje zahtjeva za stalni boravak*) stavku (4) ovog Zakona.

(2) Postupak za odobrenje stalnog boravka obustavlja se ako stranac:

a) odustane od zahtjeva,

b) ako u roku od 60 dana od dana dostave poziva ne preuzme rješenje iz članka 87. (*Odlučivanje o zahtjevu za odobrenje stalnog boravka*) stavka (3) ovog Zakona o uvaženom zahtjevu i dozvolu stalnog boravka i o razlozima nepreuzimanja ne obavijesti Službu.

Članak 90.

(Preinaka zahtjeva za odobrenje stalnog boravka)

Stranac koji ne ispunjava uvjete za odobrenje stalnog boravka iz članka 79. (*Uvjeti za odobrenje stalnog boravka*) ovog Zakona, prije donošenja odluke u prvom stupnju može izmijeniti zahtjev za stalni boravak u zahtjev za produljenje ili odobrenje privremenog boravka, ukoliko ispunjava uvjete iz članka 49. (*Opći uvjeti za odobrenje privremenog boravka*) ovog Zakona.

Članak 91.

(Dozvola boravka)

- (1) Dozvola boravka izdaje se u obliku naljepnice o odobrenom boravku i u smislu ovog Zakona smatra se rješenjem o odobrenom boravku, ukoliko ovim Zakonom nije drugačije propisano.
- (2) Naljepnica dozvole boravka unesena u važeću putovnicu stranca služi kao dozvola za prelazak državne granice BiH u periodu važenja.
- (3) Ukoliko je stranac u posljednjih pet godina boravio u BiH kao nositelj Plave karte iz članka 72. (*Privremeni boravak na temelju visokokvalificiranog zapošljavanja*) ovog Zakona u dozvolu stalnog boravka unosi se opaska da je bivši nositelj Plave karte.
- (4) Po stjecanju tehničkih uvjeta naljepnica dozvole boravka zamjenjuje se boravišnom dozvolom kao posebnim dokumentom sa biometrijskim podacima stranca, koji personalizira i izdaje Služba. Personalizacija je proces ispisa osobnih podataka nositelja dokumenta na obrazac boravišne dozvole.

Članak 92.

(Zamjena dozvole boravka)

Ukoliko stranac u tijeku važenja dozvole boravka zamijeni putovnicu, na njegov zahtjev izdaje se nova dozvola boravka, a preinaka pravomoćnog rješenja, ukoliko je rješenje doneseno sukladno ovom Zakonu, vrši se u dijelu koji se odnosi na izmijenjene podatke.

Članak 93.

(Prestanak boravka)

- (1) Strancu prestaje boravak u BiH:
 - a) na osobni zahtjev;
 - b) stjecanjem državljanstva BiH;
 - c) smrću;
 - d) izricanjem mjere iz članka 108. (*Posebni slučajevi protjerivanja*) ovog Zakona;
 - e) ako ima zabranu ulaska i boravka u BiH, ili
 - f) ako je boravak odobren na temelju spajanja obitelji sa strancem čiji je boravak prestao ili je otkazan sukladno ovom Zakonu.
- (2) Iznimno od stavka (1) ovog članka, strancu prestaje privremeni boravak odobrenjem stalnog boravka u BiH.

- (3) Nadležna tijela kod kojih se vodi evidencija o činjenicama iz stavka (1) toč. b) i c) ovog članka dužna su u ovim činjenicama odmah obavijestiti Službu, a najkasnije u roku od sedam dana od dana nastanka ovih činjenica.
- (4) Na zahtjev stranca Služba donosi rješenje o prestanku boravka iz stavka (1) točke a) ovog članka, protiv kojeg se može izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostave.
- (5) Služba, po službenoj dužnosti, donosi rješenje o prestanku boravka iz stavka (1) toč. b), d), e) i f) ovog članka, protiv kojeg se može izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

Članak 94.

(Osobna iskaznica za stranca)

- (1) Strancu kojem je odobren stalni boravak nadležno tijelo u mjestu u kojem stranac ima prebivalište izdaje osobnu iskaznicu za stranca.
- (2) Stranac je dužan podnijeti zahtjev za izdavanje osobne iskaznice za stranca nadležnom tijelu u roku od osam dana od dana primitka odluke o određenom jedinstvenom matičnom broju (JMB), odnosno zahtjev za zamjenu osobne iskaznice za strance prije isteka roka važenja.
- (3) Osobna iskaznica za stranca izdaje se s rokom važenja od pet godina, ako drugačije nije određeno posebnim propisom.
- (4) Stranac ne smije ustupiti svoju osobnu iskaznicu za stranca drugoj osobi, niti smije koristiti osobnu iskaznicu druge osobe kao svoju. U protivnom, službena osoba će, odmah po saznanju, prijaviti kazneno djelo, sukladno zakonu koji uređuje oblast kaznenog postupka u BiH.
- (5) Stranac kojem je otkazan stalni boravak ili mu je boravak prestao sukladno članku **93. (Prestanak boravka)**, stavku (1) toč. a), b), d), e) i f) ovog Zakona dužan je tijelu iz stavka (1) ovog članka odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana nastupanja navedenih okolnosti, vratiti osobnu iskaznicu za stranca. Tijelo iz stavka (1) ovog članka dužno je odmah po primitku vraćene osobne iskaznice za stranca, a najkasnije tijekom istog dana, o tome obavijestiti nadležnu organizacijsku jedinicu Službe.
- (6) Stranac je dužan odmah po saznanju prijaviti gubitak, uništenje ili drugačiji nestanak osobne iskaznice za stranca mjesno nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe ili policiji prema mjestu prebivališta, a ako se ta činjenica dogodila izvan BiH, najbližem DKP-u BiH.
- (7) Tijelo kojem je prijavljena činjenica iz stavka (6) ovog članka izdaje strancu potvrdu o prijavi gubitka, uništenja ili drugačijeg nestanka osobne iskaznice za stranca. Ukoliko je stranac prijavio tu činjenicu policiji, odnosno DKP-u BiH, policija odnosno DKP BiH dužni su istog dana obavijestiti organizacijsku jedinicu Službe na čijem području stranac ima prijavljeno prebivalište.

- (8) Stranac je dužan osobnu iskaznicu za stranca, koja je izgubljena, uništena ili je na drugačiji način nestala, oglasiti nevažećom u „Službenom glasniku BiH“ o svom trošku.

Članak 95.

(Obveza nošenja osobne iskaznice za strance ili dozvole boravka)

Stranac je dužan nositi i na zahtjev ovlaštene osobe Ministarstva, Službe, Granične policije, policije ili drugog nadležnog tijela, kad je drugo nadležno tijelo na to zakonom ovlašteno, dati na uvid osobnu iskaznicu za stranca ili dozvolu boravka u BiH.

Odjeljak G. Otkaz boravka

Članak 96.

(Razlozi za otkaz boravka)

(1) Boravak stranca u BiH otkazuje se ako:

- a) stranac ne poštuje javni poredak BiH iz članka 10. (*Obveza poštivanja javnog poretka BiH*) ili poduzme aktivnost narušavanja sigurnosti BiH ili je član organizacije koja poduzme takvu aktivnost;
- b) stranac ugrozi interese BiH tako što na bilo koji način sudjeluje u krijumčarenju naoružanja ili vojne opreme, radioaktivne ili druge opasne materije ili opojne droge, ili u nedozvoljenom prijevozu ili trgovini materijalom za proizvodnju naoružanja ili drugog sredstva za masovno uništenje, ili u proizvodnji ili posjedovanju opojne droge radi prodaje, ili je član organizacije koja na bilo koji način sudjeluje u takvoj aktivnosti;
- c) organizira ili je u svezi s organiziranjem nezakonitog ulaska, boravka ili izlaska pojedinca ili skupine u ili iz BiH, ili ako organizira ili na bilo koji način sudjeluje u trgovini ljudima;
- d) Služba utvrdi da je sklopljen brak iz koristi ili utemeljena izvanbračna zajednica iz koristi ili da je utemeljeno posvajanje iz koristi isključivo radi ulaska odnosno boravka u BiH;
- e) Služba utvrdi da stranac koji je izdao pozivno pismo nije ispunio svoje obveze iz pozivnog pisma, a ponovo je izdao pozivno pismo, ili pozivna pisma izdaje u neistinitu svrhu ili ih drugačije zlorabi;
- f) ako je stranac dao pogrešne ili lažne podatke ili prikrio okolnosti važne za izdavanje odobrenja boravka;
- g) stranac odbija provesti konačnu, odnosno pravomoćnu odluku nadležnog tijela u BiH;
- h) stranac u BiH boravi protivno svrsi na temelju koje je odobren boravak;

- i) ako je ulazak ili boravak stranac ostvario na temelju dokaza koji su pribavljeni prijevarom, krivotvoreni ili protuzakonito mijenjani;
 - j) stranac u BiH obavlja djelatnost za koju je potrebna radna dozvola, a nema radnu dozvolu u BiH, ili radi na radnom mjestu ili vrsti poslova različitima od onih za koje ima radnu dozvolu ili ako obavlja djelatnost bez izdane potvrde o prijavi rada ili obavlja određenu djelatnost bez odobrenja nadležnog tijela u BiH;
 - k) ako je prekršio ili pokušao prekršiti propise kojima se regulira prelazak državne granice BiH, bez obzira da li je povreda propisa nastala pri ulasku ili izlasku iz BiH;
 - l) ako su se uvjeti na temelju kojih je izdano odobrenje boravka izmijenili u takvoj mjeri da bi isključili svaku mogućnost izdavanja odobrenja;
 - m) ako je stranac pravomoćno osuđen za kazneno djelo za koje se može izreći kazna zatvora od jedne godine ili teža kazna;
 - n) nazočnost stranca u BiH predstavlja prijetnju javnom poretku ili sigurnosti BiH;
 - o) stranac ostane bez sredstava za uzdržavanje;
 - p) stranac neprekidno izbiva iz BiH dulje od 180 dana za vrijeme odobrenog privremenog boravka, bez prethodnog javljanja i dostave dokaza o opravdanosti izbivanja nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe ili se na temelju okolnosti nedvojbeno može utvrditi da nema namjeru povratka u BiH;
 - r) ako je ostao boraviti u BiH nakon isteka valjanosti putne isprave; ili
 - s) Služba raspolaže informacijama nadležnih tijela i službi sigurnosti u BiH da stranac na bilo koji način sudjeluje u kriminalnoj aktivnosti, a posebno organiziranom, prekograničnom ili transnacionalnom kriminalu ili je član organizacije koja planira ili na bilo koji način sudjeluje u takvoj aktivnosti ili drugoj aktivnosti koja može ugroziti javnu sigurnost ili javni poredak BiH.
- (2) Ako stranac ima odobren stalni boravak, on se može otkazati iz razloga propisanih u stavku (1) toč. a), b), c), d), f), i) ili n) ovog članka. Ako se strancu otkazuje stalni boravak iz razloga propisanih stavkom (1) točkom n) ovog članka, može mu se uz otkaz boravka izreći i mjera protjerivanja sa zabranom ulaska u BiH.
- (3) Ako je stranac zbog razloga iz stavka (1) ovog članka lišen slobode ili osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora, a nije mu izrečena mjera protjerivanja, otkaz boravka počinje mu teći od trenutka prestanka razloga za lišavanje slobode ili izdržane, odnosno oproštene ili zastarjele kazne.
- (4) Ako se strancu otkazuje bezvizni ili privremeni boravak iz razloga propisanih stavkom (1) toč. a), b), c), d), f), h), i), j), m), n) ili r) ovog članka, može mu se uz otkaz boravka izreći i mjera protjerivanja sa zabranom ulaska u BiH.

- (5) Temelji za utvrđivanje razloga za otkaz boravka iz ovog članka mogu biti dokazi ili saznanja kojima raspolaže Služba, sukladno svojim nadležnostima, postojanje međunarodne tjeralice, pravomoćne sudske odluke ili obavijesti ili informacije nadležnih tijela i službi sigurnosti u BiH.
- (6) U odluci kojom se otkazuje boravak utvrđuje se rok u kojem stranac može dragovoljno napustiti BiH, a koji ne može biti dulji od 30 dana od dana dostave konačne odluke.
- (7) Prilikom određivanja roka iz stavka (6) ovog članka tijelo koje je izdalo rješenje mora uzeti u obzir vrijeme u kojem je stranac u mogućnosti napustiti BiH.

Članak 97.

(Poseban razlog za otkaz stalnog boravka)

- (1) Strancu koji ima odobren stalni boravak u BiH daljnji boravak otkazuje se ako:
 - a) ako se utvrdi da stranac dulje od jedne godine nije nastanjen u BiH; ili
 - b) stranac izbiva iz BiH kraće od jedne godine, ali se na temelju okolnosti nedvojbeno može utvrditi da nema namjeru povratka i stalnog boravka u BiH.
- (2) Strancu koji ima odobren stalni boravak u BiH kao bivši nositelj Plave karte stalni boravak otkazuje se ako se utvrdi da stranac dulje od dvije godine nije nastanjen u BiH.

Članak 98.

(Postupak otkaza boravka)

- (1) Rješenje o otkazu boravka donosi Služba po službenoj dužnosti ili na obrazloženi prijedlog druge organizacijske jedinice ili upravne organizacije u sastavu Ministarstva, sigurnosne agencije, policije ili drugog tijela.
- (2) Podnositelj prijedloga iz stavka (1) ovog članka mora uz prijedlog dostaviti i sve podatke i dokumentaciju relevantnu za donošenje odluke o otkazu boravka.
- (3) Protiv rješenja iz stavka (1) ovog članka žalba se može izjaviti Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.
- (4) Žalba odgađa izvršenje rješenja.
- (5) Do dana napuštanja teritorija BiH, strancu se uz potvrdu privremeno oduzimaju sve putne isprave koje može koristiti za prelazak državne granice BiH, osim ako pristane dragovoljno napustiti BiH.

Članak 99.

(Izvršenje rješenja o otkazu boravka)

- (1) Nakon što rješenje o otkazu boravka postane konačno, dozvolu boravka poništava nadležna organizacijska jedinica Službe. U putovnicu stranca unosi se rok do kojeg stranac može dragovoljno napustiti BiH.
- (2) Nakon što rješenje o otkazu bezviznog boravka postane konačno, otkaz boravka upisuje se u putovnicu stranca kao i rok do kojeg stranac može dragovoljno napustiti BiH. Ako stranac nema putovnicu, sačinjava se službena zabilješka.
- (3) Granična policija dužna je činjenicu da je stranac napustio teritorij BiH odmah evidentirati u Centralnu bazu podatka o strancima ili o tome na drugi način obavijestiti Službu.

Odjeljak H. Prijava boravka stranaca

Članak 100.

(Boravište i prebivalište stranca)

- (1) Boravište stranca je mjesto u kojem stranac boravi na temelju vize, bezviznog boravka ili privremenog boravka.
- (2) Prebivalište stranca je mjesto u kojem se stranac s odobrenim stalnim boravkom u BiH nastanio s namjerom da u njemu stalno živi.

Članak 101.

(Obveza prijave boravišta i prebivališta stranca)

- (1) Stranac kojem je odobren privremeni boravak dužan je prijaviti i odjaviti boravište, kao i promjenu adrese stanovanja, a stranac kojem je odobren stalni boravak i prebivalište.
- (2) Prijave i odjave iz stavka (1) ovog članka podnose se nadležnim organizacijskim jedinicama Službe ili policiji.
- (3) Kada je prijava ili odjava iz stavka (1) ovog članka ili iz članka 103. (*Ostale osobe obvezne prijaviti boravište stranca*) stavka (1) ovog Zakona podnesena policiji, policija je dužna kopiju prijave dostaviti nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe u roku od 24 sata od primitka prijave.

Članak 102.

(Rokovi za prijavu i odjavu boravišta i prebivališta stranca)

- (1) Stranac kojem je odobren stalni boravak dužan je prijaviti svoje prebivalište i promjenu adrese stanovanja u mjestu prebivališta u roku od osam dana od dana

primitka odluke o odobrenju stalnog boravka, odnosno od dana dolaska u mjesto prebivališta, odnosno od dana promjene adrese stanovanja.

- (2) Stranac kojem je odobren privremeni boravak dužan je prijaviti svoje boravište i promjenu adrese stanovanja u roku od 48 sati od dana primitka dozvole boravka, odnosno od dana dolaska u mjesto boravka, odnosno od dana promjene adrese stanovanja, osim kad je ovim Zakonom propisan dulji rok za određene kategorije stranaca.
- (3) Stranac iz st. (1) i (2) ovog članka koji dragovoljno napušta BiH bez namjere povratka, dužan je objavit svoje prebivalište, odnosno boravište.

Članak 103.

(Ostale osobe obvezne prijaviti boravište stranca)

- (1) Pravne i fizičke osobe koje pružaju usluge smještaja dužne su nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe ili policije prijaviti boravište stranca najkasnije u roku od 12 sati od trenutka pružanja usluge smještaja strancu.
- (2) Pravne i fizičke osobe iz stavka (1) ovog članka dužne su voditi evidenciju o strancima (u daljnjem tekstu: knjiga stranaca) kojima pružaju uslugu smještaja. Te osobe obvezne su čuvati knjige stranaca najmanje tri godine od dana zaključenja knjige i ovlaštenoj službenoj osobi Službe ili policije dati na uvid knjigu stranaca. Knjiga stranaca ovjerava se u nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe ili u policiji po mjestu prebivališta, odnosno poslovnog sjedišta davatelja usluge smještaja strancima.
- (3) Stranac koji ne koristi usluge smještaja pravnih i fizičkih osoba iz stavka (1) ovog članka ili fizička osoba kod koje je stranac u posjetu, dužna je nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe ili policije prijaviti boravak stranca u BiH u roku od 48 sati od ulaska stranca u BiH ako će stranac u BiH boraviti dulje od tri dana.

Članak 104.

(Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima odobrenja boravka te boravišta i prebivališta stranaca)

- (1) Ministarstvo, nakon pribavljenog mišljenja Službe, donosi podzakonski propis kojim se propisuju dokazi koji se dostavljaju uz zahtjev za odobrenje boravka, detaljnije uređuje izgled i sadržaj zahtjeva za izdavanje dozvole boravka, izgled i sadržaj potvrde o podnesenom zahtjevu za boravak, postupanje kod odobrenja boravka i izdavanja dozvole boravka, oblik, izgled i sadržaj dozvole boravka, oblik, izgled, sadržaj, rok važenja, postupanje kod izdavanja potvrde o identitetu, izgled i sadržaj potvrde o prijavi rada, postupanje kod izdavanja potvrde o prijavi rada, oblik, izgled i sadržaj osobne iskaznice za stranca i postupanje kod izdavanja osobne iskaznice za stranca, postupanje kod otkaza boravka, kod prijava i odjava boravišta i prebivališta, izgled, sadržaj knjige stranaca i postupanje kod ovjere knjige stranaca, kao i druga pitanja značajna za boravak i kretanje stranaca u BiH.

(2) Ministarstvo, nakon pribavljenog mišljenja Službe, donosi podzakonski propis kojim se uređuju pravila i standardi u postupanju, kao i druga pitanja u vezi s prihvatom žrtava trgovine ljudima, njihovog oporavka i povratka.

(3) Vijeće ministara, na prijedlog MCP-a, donosi podzakonski propis kojim se utvrđuje godišnja kvota radnih dozvola, najkasnije do 31. listopada tekuće godine za sljedeću godinu.

(4) Ministarstvo, nakon pribavljenog mišljenja Službe, po stjecanju tehničkih uvjeta, donosi podzakonski propis kojim se uređuje izgled i sadržaj zahtjeva za izdavanje dozvole boravka, postupanje kod odobrenja boravka i izdavanja dozvole boravka, oblik, izgled i sadržaj dozvole boravka sa biometrijskim podacima stranca.

(5) Ministarstvo, nakon pribavljenog mišljenja Službe, po stjecanju tehničkih uvjeta, donosi odluku kojom će se naljepnica o odobrenju boravka zamijeniti boravišnom dozvolom kao posebnim dokumentom sa biometrijskim podacima stranca.

(6) Ukoliko se pokaže potrebnim MCP može, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva, donijeti podzakonski propis kojim se uređuje izrada i ažuriranje popisa znanstveno-istraživačkih organizacija u BiH i način njegove dostupnosti.

POGLAVLJE V. UDALJENJE STRANCA IZ BiH

Odjeljak A. Protjerivanje

Članak 105.

(Mjera protjerivanja)

- (1) Protjerivanje je mjera kojom se strancu nalaže izlazak iz BiH i zabranjuje ulazak i boravak u BiH u određenom vremenskom periodu koji ne može biti kraći od jedne ni dulji od pet godina.
- (2) Iznimno od stavka (1) ovog članka, period zabrane ulaska i boravka u BiH može biti dulji od pet godina kada to zahtijevaju razlozi zaštite sigurnosti BiH, javnog poretka, javnog reda i mira.
- (3) Period zabrane ulaska i boravka iz stavka (1) ovog članka može, na zahtjev stranca, biti skraćen ili zabrana ulaska ukinuta u slučaju kada su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - a) kada je strancu mjera protjerivanja izrečena prvi put i
 - b) kada je stranac dragovoljno napustio BiH i snosio sve troškove vezane za proceduru povratka u državu uobičajenog mjesta boravka.
- (4) Period zabrane ulaska i boravka iz st. (1) i (2) može se produljiti ako:
 - a) ako je stranac prethodno već bio protjeran iz BiH;
 - b) ako je stranac ušao u BiH tijekom trajanja zabrane ulaska; ili

- c) stranac u trenutku prestanka zabrane ulaska u BiH još uvijek predstavlja prijetnju javnom poretku ili sigurnosti ili međunarodnim odnosima BiH.
- (5) Period zabrane ulaska računa se od dana napuštanja BiH.
- (6) Rješenje o protjerivanju stranca iz BiH, sa zabranom ulaska i boravka u BiH, donosi Služba po službenoj dužnosti ili na obrazloženi prijedlog druge organizacijske jedinice Ministarstva, tijela za provedbu zakona ili drugog tijela.
- (7) Protiv rješenja Službe o protjerivanju i rješenja o produljenju perioda zabrane ulaska, žalba se može izjaviti Ministarstvu u roku od osam dana od dana dostave rješenja. Ako je rješenje o protjerivanju doneseno iz razloga propisanog u članku **106. (Razlozi za izricanje mjere protjerivanja)** stavku (1) točki k) ovog Zakona, rok za žalbu je 24 sata od dostave rješenja.
- (8) Žalba odgađa izvršenje rješenja.
- (9) Ministarstvo donosi rješenje po žalbi u roku od 15 dana od dana primitka žalbe.
- (10) Strancu se do okončanja postupka, uz potvrdu, privremeno oduzimaju putne isprave koje može koristiti za prelazak državne granice BiH, osim ako pristane dragovoljno napustiti BiH prije okončanja postupka.
- (11) Zabranjeno je kolektivno protjerivanje stranaca. Mjera protjerivanja može se izreći samo u pojedinačnom slučaju.
- (12) Ako se u postupku utvrđivanja identiteta utvrdi da je stvarni identitet stranca drugačiji od navoda o identitetu koje je stranac dao u postupku donošenja rješenja o protjerivanju, Služba po službenoj dužnosti mijenja rješenje o protjerivanju u dijelu koji se odnosi na identitet stranca. Protiv ovog rješenja žalba se može izjaviti Ministarstvu u roku od osam dana od dostave rješenja. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.
- (13) Odluku o zahtjevu za skraćanje ili ukidanje perioda zabrane ulaska iz stavka (3) ovog članka donosi Služba na zahtjev stranca. Protiv ove odluke žalba se može izjaviti Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostave.
- (14) Ukoliko je nazočnost stranca u BiH neophodna radi vođenja istražnog ili sudskog postupka, strancu se može odobriti ulazak i boravak u BiH za vrijeme trajanja zabrane ulaska i boravka uz odobrenje Službe.

Članak 106.

(Razlozi za izricanje mjere protjerivanja)

- (1) Strancu može biti izrečena mjera protjerivanja iz BiH:

- a) ako je u BiH ušao nezakonito;

- b) ako je ostao u BiH nakon isteka roka valjanosti vize ili dozvole boravka ili nakon isteka valjanosti bezviznog boravka, ili ako mu je zahtjev za odobrenje boravka odbijen, a nije napustio BiH u roku određenom za dragovoljno napuštanje;
 - c) ako je pokušao prekršiti ili prekršio propise o prelasku državne granice pri izlasku iz BiH;
 - d) ako je viza poništena ili ukinuta, a stranac u roku određenom za dragovoljno napuštanje nije napustio BiH sukladno ovom Zakonu;
 - e) ako mu je otkazan boravak, a u roku određenom za dragovoljno napuštanje nije napustio BiH sukladno ovom Zakonu;
 - f) ako je u BiH ostao nakon prestanka važenja izbjegličkog statusa, supsidijarne zaštite ili privremene zaštite ili nakon što je zahtjev za azil odbijen izvršnom odlukom, a nije ostvario pravo na boravak sukladno ovom Zakonu;
 - g) ako je odluka o oduzimanju ili otpustu iz državljanstva BiH ili poništenju upisa u knjigu državljana postala pravomoćna, a nije ostvario pravo na boravak sukladno ovom Zakonu;
 - h) ako je pravomoćno osuđen za kazneno djelo s obilježjem trgovine opojnom drogom, oružjem, ljudima, krijumčarenja ljudi, terorizma, pranja novca, ili bilo kojeg oblika organiziranog, prekograničnog ili transnacionalnog kriminala;
 - i) ako je pravomoćno osuđen za kazneno djelo za koje se može izreći kazna zatvora od jedne godine ili teža kazna;
 - j) nazočnost stranca predstavlja prijetnju javnom poretku ili sigurnosti BiH;
 - k) ako je prihvaćen na temelju međunarodnog sporazuma o suradnji u predaji i prihvatu osoba čiji je boravak nezakonit, a nema odobren boravak u BiH;
 - l) ako je ostao boraviti u BiH nakon isteka valjanosti putne isprave;
 - m) ako je registriran kao višestruki počinitelj prekršaja na teritoriju BiH, ili
 - n) ako se njegov identitet ne može utvrditi i ne može dokazati zakonitost svog boravka u BiH.
- (2) Prilikom odlučivanja da li će strancu izreći mjeru protjerivanja iz BiH, kao i prilikom donošenja odluke o duljini trajanja zabrane ulaska, Služba je dužna s osobitom pozornošću ocijeniti sve dokaze i utvrditi sve okolnosti i činjenice bitne za donošenje odluke, kao i stupanj integriranosti u BiH, a sukladno principima zakona koji uređuje oblast upravnog postupka BiH.
- (3) U slučaju ostanka stranca u BiH dulje od perioda valjanosti putne isprave, vize, bezviznog ili odobrenog boravka ili iz humanitarnih razloga, Služba može umjesto izricanja mjere protjerivanja, izdati nalog za dragovoljno napuštanje teritorija BiH.

- (4) Nalog iz stavka (3) ovog članka izdaje se u svrhu prelaska državne granice, uz prethodno pribavljenu izjavu stranca kojom potvrđuje namjeru dragovoljnog napuštanja BiH i dokazima kojima stranac potvrđuje izjavu.
- (5) U nalogu iz stavka (3) ovog članka navodi se rok za dragovoljno napuštanje BiH koji ne može biti kraći od sedam niti dulji od 30 dana. Iznimno, ako postoje ozbiljni razlozi humanitarne prirode, rok za dragovoljno napuštanje BiH može biti dulji od 30 dana.
- (6) Nalog za dragovoljno napuštanje teritorija BiH iz stavka (3) ovog članka neće se izdati strancu ukoliko postoji opasnost od bijega ili stranac predstavlja opasnost za javni poredak, javni red i mir ili sigurnost BiH.
- (7) Strancu koji u roku određenom u nalogu za dragovoljno napuštanje teritorija BiH iz stavka (5) ovog članka, ne napusti BiH donosi se rješenje o protjerivanju, sukladno članku 105. (*Mjera protjerivanja*) ovog Zakona.
- (8) Protiv naloga iz stavka (3) ovog članka nije dozvoljena žalba, ali se može pobijati u žalbi na rješenje o protjerivanju koje se donosi sukladno stavku (7) ovog članka.

Članak 107.

(Dragovoljno izvršenje rješenja o protjerivanju)

- (1) Rješenjem o protjerivanju može se odrediti rok za dragovoljno izvršenje rješenja koji ne može biti kraći od sedam niti dulji od 30 dana.
- (2) Iznimno od stavka (1) ovog članka, ako postoje osobito opravdani razlozi, rok za dragovoljno izvršenje rješenja može se produžiti, prema posebnim okolnostima svakog pojedinog slučaja kao što su duljina boravka, djeca koja pohađaju školu i postojanje obiteljskih i društvenih veza.
- (3) Rok za dragovoljno izvršenje rješenja iz stavka (1) ovog članka ne mora biti određen ili može biti kraći od sedam dana, ukoliko postoji opasnost od bijega ili stranac predstavlja opasnost za javni poredak, javni red i mir ili sigurnost BiH.
- (4) Stranac kojem je izrečena mjera protjerivanja dužan se pri napuštanju BiH prijaviti službenoj osobi Granične policije.
- (5) Granična policija dužna je činjenicu napuštanja BiH unijeti u putovnicu stranca otiskivanjem izlaznog štambilja. Ako stranac nema putovnicu, o toj se činjenici sačinjava službena zabilješka, a strancu se izdaje potvrda da je napustio BiH.
- (6) Granična policija dužna je činjenicu da je stranac napustio BiH odmah evidentirati u Centralnu bazu podatka o strancima ili o tome na drugi način obavijestiti Službu i Ministarstvo.
- (7) U slučaju da stranac dragovoljno ne napusti BiH u roku za dragovoljno izvršenje rješenja, konačno rješenje o protjerivanju izvršava Služba poduzimanjem mjera za prinudno udaljenje stranca iz BiH, po potrebi uz suradnju drugih organizacijskih

jedinica Ministarstva, Granične policije ili policije. Druge organizacijske jedinice Ministarstva, Granična policija i policija dužni su Službi pružiti pomoć na njezin zahtjev.

Članak 108.

(Posebni slučajevi protjerivanja)

- (1) Vijeće ministara može iznimno, na obrazloženi prijedlog Ministarstva, Službe, druge organizacijske jedinice Ministarstva ili policije, rješavajući u pojedinačnom slučaju, donijeti odluku o protjerivanju stranca iz BiH s trajnom zabranom ulaska u BiH, ako ocijeni da je protjerivanje nužno u interesu javnog poretka ili se temelji na razlozima sigurnosti BiH, sukladno članku 1. stavku 2. Protokola broj 7 Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda preinačenog Protokolom broj 11.
- (2) Odluka iz stavka (1) ovog članka ne može se izvršiti suprotno odredbama članka 109. (*Načelo zabrane vraćanja*) stavka (2) ovog Zakona.

Odjeljak B. Zaštita stranaca

Članak 109.

(Načelo zabrane vraćanja)

- (1) Stranac neće biti prinudno udaljen ili vraćen u zemlju gdje bi mu život ili sloboda bili ugroženi zbog njegove rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili zbog političkog mišljenja. Stranac neće biti prinudno udaljen ili vraćen u zemlju u kojoj nije zaštićen od slanja na takav teritorij.
- (2) Iznimno od stavka (1) ovog članka, stranac koji se iz opravdanih razloga smatra opasnim za sigurnost BiH ili je pravomoćno osuđen za teško kazneno djelo i predstavlja opasnost za BiH, može se prinudno udaljiti ili vratiti u drugu državu, osim ukoliko bi time bio izložen stvarnom riziku da bude podvrgnut smrtnoj kazni ili pogubljenju, mučenju, nehumanom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju. Stranac neće biti prinudno udaljen ili vraćen u zemlju u kojoj nije zaštićen od slanja na takav teritorij.

Članak 110.

(Postupanje u slučaju pozivanja na zaštitu)

- (1) Kada se stranac pozove na razloge iz članka 109. (*Načelo zabrane vraćanja*) ovog Zakona, tijelo pred kojim je izjava data upućuje stranca Službi sukladno zakonu koji uređuje oblast azila u BiH, radi iskazivanja namjere podnošenja zahtjeva za azil.
- (2) Služba izdaje strancu potvrdu o iskazanoj namjeri podnošenja zahtjeva za azil i određuje pravac kretanja i rok koji je potreban da bi stranac osobno podnio zahtjev za azil Ministarstvu u sjedištu. Ta potvrda smatra se pravom na ostanak za rok određen potvrdom.

- (3) Služba bez odgode dostavlja tijelu nadležnom za poslove azila primjerak potvrde o iskazanoj namjeri podnošenja zahtjeva za azil sa dokumentacijom koja je propisana zakonom koji uređuje oblast azila u BiH.
- (4) Rješenje o protjerivanju može se izvršiti tek kad negativna odluka po zahtjevu za azil postane izvršna.
- (5) Strancu čiji je zahtjev za azil pravomoćno odbijen ili mu je ukinut dodijeljeni izbjeglički status, odnosno status supsidijarne zaštite, a za koga se u postupku utvrdi da ne može biti udaljen iz razloga propisanih načelom zabrane vraćanja iz članka 109. (*Načelo zabrane vraćanja*) stavka (2) ovog Zakona, Služba na zahtjev stranca, a na temelju preporuke tijela nadležnog za poslove azila, izdaje potvrdu o ostanku kojom se strancu dozvoljava ostanak u BiH dok se ne osiguraju uvjeti za povratak i služi mu kao identifikacijski dokument.
- (6) Potvrda iz stavka (5) ovog članka izdaje se na period najdulje do jedne godine i može se produljivati na zahtjev stranca pod uvjetima pod kojima je izdana i uz preporuku tijela nadležnog za poslove azila.
- (7) Protiv potvrde iz st. (5) i (6) ovog članka nije dozvoljena žalba niti se može pokrenuti upravni spor.
- (8) Strancu iz stavka (5) ovog članka za kojeg je utvrđeno da predstavlja prijetnju za javni poredak, javni red i mir ili sigurnost BiH, Služba može odrediti stavljanje pod nadzor, sukladno ovom Zakonu.
- (9) Služba u suradnji sa Ministarstvom, drugim ministarstvima i Vijećem ministara, poduzima sve neophodne radnje sukladno zakonu, ostalim propisima BiH i međunarodnom pravu u svezi s rješavanjem konačnog statusa stranca iz stavka (5) ovog članka.
- (10) Potvrda iz st. (5) i (6) ovog članka prestaje važiti osiguranjem uvjeta za povratak.

Članak 111.

(Isključenje primjene sankcija za nezakonit ulazak u BiH)

Prema podnosiocu zahtjeva za azil koji dolazi izravno s teritorija gdje mu je bio ugrožen život ili sloboda, ne primjenjuju se sankcije zbog nezakonitog ulaska ili prisustva u BiH, pod uvjetom da se bez odgode prijavi nadležnom tijelu i iskaže namjeru podnošenja zahtjeva za azil i izloži valjane razloge za nezakonit ulazak ili nazočnost u BiH.

Odjeljak C. Prinudno udaljenje stranca iz BiH

Članak 112.

(Zaključak o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju)

- (1) Stranac se može prinudno udaljiti iz BiH.

- (2) Služba izvršava prinudno udaljenje stranca iz BiH po službenoj dužnosti, na temelju zaključka o dozvoli izvršenja.
- (3) Kad rješenje o protjerivanju postane izvršno, Služba donosi zaključak o dozvoli izvršenja bez odgode, a najkasnije u roku od sedam dana od dana kada su osigurani uvjeti za prinudno udaljenje stranca iz BiH.
- (4) Zaključkom o dozvoli izvršenja utvrđuje se da je rješenje o protjerivanju postalo izvršno i određuje način i vrijeme izvršenja, te država u koju se stranac vraća.
- (5) Protiv zaključka o dozvoli izvršenja žalba se može izjaviti Ministarstvu u roku od osam dana od dana dostave zaključka.
- (6) Žalba ne odgađa započeto izvršenje.
- (7) Na zahtjev Službe, policija i druga tijela za provedbu zakona u BiH dužna su Službi pružiti pomoć u izvršenju zaključka o dozvoli izvršenja.

Članak 113.

(Neizvršavanje prinudnog udaljenja)

- (1) Ako je protiv stranca pokrenut sudski postupak, rješenje o protjerivanju ne može se izvršiti prije nego što se predmet pravomoćno okonča.
- (2) Ako je stranac pravomoćno osuđen na kaznu zatvora, rješenje o protjerivanju ne može se izvršiti prije nego što stranac izdrži kaznu zatvora, osim ako mu je izrečena uvjetna osuda ili je kazna zastarjela, ili je na uvjetnom otpustu.
- (3) Iako postoje uvjeti za prinudno udaljenje stranca propisani ovim Zakonom, prinudno udaljenje se ne mora izvršiti ukoliko je to u interesu provedbe sudskog postupka, pogotovo ako se u postupku pojavljuje kao žrtva trgovine ljudima, ili drugog oblika organiziranog, prekograničnog, ili transnacionalnog kriminala i surađuje s tijelima vlasti u pogledu otkrivanja kaznenog djela ili počinitelja.
- (4) Prinudnom udaljenju stranca iz BiH neće se pristupiti ako stranac odluči napustiti BiH u roku određenom za dragovoljno napuštanje, samostalno ili uz pomoć međunarodnih vladinih ili nevladinih organizacija, i za to pruži odgovarajuće jamstvo.
- (5) Ukoliko postoje opravdani razlozi, Služba može odobriti odgodu izvršenja mjere protjerivanja zbog:
 - a) nemogućnosti prijevoza osobe zbog osobito teškog fizičkog ili mentalnog stanja u kojem se osoba nalazi;
 - b) tehničkih razloga, kao što su nedostatak odgovarajućeg prijevoznog sredstva ili zbog nedostatka identifikacijskih podataka ili drugih teškoća koje onemogućavaju udaljenje stranca na human način;

- c) nedostatka jamstva da će maloljetnik bez pratnje imati osiguran prijam od člana obitelji, zakonskog skrbnika ili druge ovlaštene osobe u zemlji u koju se vraća; ili
 - d) iz drugih opravdanih razloga koje u svakom pojedinačnom slučaju cijeni Služba.
- (6) Strancu iz stavka (5) ovog članka Služba izdaje potvrdu kojom se odobrava odgoda izvršenja rješenja o protjerivanju.
- (7) Odgoda izvršenja mjere protjerivanja prestaje važiti čim prestanu postojati razlozi zbog kojih je odgoda odobrena.

Članak 114.

(Država vraćanja)

- (1) Ako izvršenje odluke ne podliježe ograničenjima iz članka 109. (***Načelo zabrane vraćanja***) ovog Zakona, stranac koji se prinudno udaljuje upućuje se u državu podrijetla, odnosno uobičajenog boravka ili u državu iz koje je došao u BiH ili u državu koja ga prihvća.
- (2) Strancu se saopćava u koju državu se upućuje.

Članak 115.

(Plaćanje troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor)

- (1) Stranac je dužan platiti troškove svog vraćanja do mjesta u koje se upućuje.
- (2) Ukoliko se utvrdi da stranac nema potrebna finansijska sredstva za plaćanje troškova vraćanja do mjesta u koje se upućuje, troškove vraćanja plaćaju:
- a) osoba koja je izdala pozivno pismo u svrhu ulaska stranca u BiH,
 - b) fizička ili pravna osoba koja je stranca zaposlila iako nije imao odgovarajuću radnu dozvolu,
 - c) fizička ili pravna osoba koja je stranca zaposlila po izdanoj radnoj dozvoli,
 - d) banka koja je dala jamstvo na sredstva bezgotovinskog plaćanja,
 - e) turistička organizacija ili udruga koja je izdala vaučer, odnosno organizator turističkog ili sličnog putovanja,
 - f) fizička ili pravna osoba koja je strancu pomogla ili pokušala pomoći da nezakonito prijeđe granicu, tranzitira ili boravi u BiH,
 - g) prijevoznik koji je stranca dovezao u BiH,
 - h) BiH.

- (3) Radi osiguranja udaljenja stranca iz BiH, a sukladno članku 118. (*Određivanje nadzora*) ovog Zakona, do napuštanja BiH stranac se može staviti pod nadzor. Sve troškove vezane za realiziranje nadzora snosi stranac koji se stavlja pod nadzor. Ako se utvrdi da stranac nema potrebna financijska sredstva za plaćanje troškova stavljanja pod nadzor, te troškove snose subjekti iz stavka (2) ovog članka.
- (4) Nositelja troškova iz st. (1) i (3) ovog članka i iznos troškova rješenjem utvrđuje Služba po službenoj dužnosti. Protiv rješenja Službe žalba se može izjaviti Ministarstvu u roku od osam dana od dana dostave rješenja.
- (5) Novčana sredstva koja su privremeno oduzeta od stranca koriste se za podmirenje troškova iz st. (1) i (3) ovog članka, te se deponiraju u Službi do pravomoćnosti rješenja iz stavka (4) ovog članka.
- (6) Ukoliko ni stranac iz stavka (1) ni subjekti iz stavka (2) toč. a) do g) ovog članka ne mogu platiti troškove vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor, ti se troškovi podmiruju na teret proračuna BiH angažiranjem sredstava za posebne namjene. Tako se može postupiti i kad je to potrebno radi ekonomičnosti postupka udaljenja stranca iz zemlje.
- (7) U slučaju iz stavka (6) ovog članka, Služba potražuje isplatu troškova iz st. (1) i (3) ovog članka od subjekata iz stavka (2) toč. a) do g) ovog članka u odgovarajućem postupku.

Članak 116.

(Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima udaljenja stranca)

- (1) Ministarstvo, nakon pribavljenog mišljenja Službe, donosi podzakonski propis kojim se uređuje postupanje kod udaljenja stranca iz BiH, izgled i sadržaj potvrde kojom se odobrava odgoda izvršenja mjere protjerivanja, postupanje kod skraćivanja, ukidanja i produljenja perioda zabrane ulaska i boravka, izgled i sadržaj potvrde o ostanku iz članka 110. (*Postupanje u slučaju pozivanja na zaštitu*) stavka (5) ovog Zakona, te druga pitanja u vezi s udaljenjem stranaca.
- (2) Vijeće ministara po prijedlogu Službe upućenom preko Ministarstva, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva financija i trezora BiH, donosi podzakonski propis kojim se detaljnije uređuje način i postupanje za pokriće troškova vraćanja i troškova stavljanja pod nadzor.

POGLAVLJE VI. PRIHVAT STRANACA I NADZOR

Odjeljak A. Specijalizirane ustanove za prihvata stranaca

Članak 117.

(Ustrojstvo ustanova)

- (1) Radi provedbe ovog Zakona osnivaju se imigracijski centri, centri za smještaj žrtava trgovine ljudima, kao i druge ustanove specijalizirane za prihvata stranaca.

- (2) Imigracijski centri su specijalizirane ustanove za prihvata i smještaj stranaca koji su stavljeni pod nadzor. Imigracijski centri uspostavljaju se kao organizacijske jedinice Službe izvan njezina sjedišta.
- (3) Specijalizirane ustanove za prihvata stranaca moraju ispunjavati zahtjeve koji proizlaze iz Ustava Bosne i Hercegovine i međunarodnih standarda za postupanje s korisnicima specijaliziranih ustanova.
- (4) Nadzor nad radom specijaliziranih ustanova za prihvata stranaca vrši Ministarstvo.

Odjeljak B. Stavljanje stranca pod nadzor

Članak 118.

(Određivanje nadzora)

- (1) Nadzor nad strancem, do njegovog napuštanja BiH, vrši se:
 - a) ograničenjem kretanja na određeno područje ili mjesto uz obvezu javljanja organizacijskoj jedinici Službe ili policiji, odnosno blažom mjerom nadzora; ili
 - b) smještanjem u specijaliziranu ustanovu za prihvata stranaca, odnosno imigracijski centar.
- (2) Strancu se može odrediti stavljanje pod nadzor ograničenjem kretanja na određeno područje ili mjesto uz obvezu javljanja organizacijskoj jedinici Službe ili policiji:
 - a) radi osiguranja izvršenja rješenja o protjerivanju, u slučaju da mu je otkazan boravak u BiH ili u drugom slučaju kad mu je izrečena mjera protjerivanja;
 - b) radi osiguranja da će napustiti zemlju kad mu je zahtjev za odobrenje boravka odbijen, a nije napustio BiH;
 - c) radi osiguranja udaljenja stranca iz zemlje;
 - d) kad Služba odobri odgodu izvršenja mjere protjerivanja;
 - e) ako postoje temelji sumnje da bi slobodno i neograničeno kretanje stranca moglo ugroziti javni poredak, javni red i mir ili sigurnost ili međunarodne odnose BiH ili predstavljati prijetnju javnom zdravlju u BiH, odnosno ako je utvrđeno da predstavlja prijetnju za javni poredak, javni red i mir ili sigurnost BiH;
 - f) kad postoji sumnja u istinitost navoda stranca o njegovom identitetu ili se inače identitet stranca ne može utvrditi ni u roku od šest sati od dovođenja u službene prostorije;
 - g) kad je stranac prihvaćen na temelju međunarodnog sporazuma o suradnji u predaji i prihvatu osoba čiji je boravak nezakonit;
 - h) u drugim slučajevima propisanim ovim Zakonom.
- (3) Strancu se određuje stavljanje pod nadzor smještanjem u imigracijski centar:

- a) ako postoje osnovi sumnje da bi nakon donošenja rješenja o protjerivanju slobodno i neograničeno kretanje stranca moglo ugroziti javni poredak, javni red i mir ili sigurnost ili međunarodne odnose BiH ili predstavljati prijetnju javnom zdravlju u BiH, odnosno ako je utvrđeno da predstavlja prijetnju za javni poredak, javni red i mir ili sigurnost BiH;
 - b) radi osiguranja izvršenja rješenja o protjerivanju ili u drugom slučaju kad mu je izrečena mjera protjerivanja, ako postoje osnovi sumnje da će stranac pobjeći ili na drugi način onemogućiti izvršenje odluka; ili
 - c) kad postoji sumnja u istinitost navoda stranca o njegovom identitetu, a izrečena mu je mjera protjerivanja.
- (4) Ako je strancu koji izrazi namjeru podnošenja zahtjeva za azil ili koji podnese zahtjev za azil, već određeno stavljanje pod nadzor smještanjem u imigracijski centar, činjenica pozivanja na azil ne utječe na određivanje ni na izvršenje nadzora.

Članak 119.

(Period određivanja i produljenje nadzora)

- (1) Stranac ostaje pod nadzorom do trenutka dragovoljnog napuštanja ili prinudnog udaljenja iz BiH ili toliko dugo koliko je potrebno za izvršenje svrhe nadzora, odnosno dok se razlozi koji su bili temelj za stavljanje stranca pod nadzor bitno ne izmijene, ali najdulje do roka određenog rješenjem o stavljanju pod nadzor, odnosno rješenjem o produljenju nadzora.
- (2) Strancu se rješenjem određuje nadzor ograničenjem kretanja na određeno područje ili mjesto uz obvezu javljanja organizacijskoj jedinici Službe ili policiji do trenutka dragovoljnog napuštanja ili prinudnog udaljenja iz BiH, odnosno dok se razlozi koji su bili temelj za stavljanje stranca pod nadzor bitno ne izmijene.
- (3) Strancu se rješenjem određuje nadzor smještanjem u imigracijski centar na period najdulje do 90 dana.
- (4) Po proteku roka iz stavka (3) ovog članka, a ako i dalje postoje razlozi iz članka **118. (Određivanje nadzora)** stavka (3) ovog Zakona iz kojih je strancu određen nadzor, strancu se može produljiti nadzor svaki put najviše do 90 dana, tako da ukupno trajanje nadzora u imigracijskom centru ne može trajati dulje od 180 dana.
- (5) Iznimno od stavka (4) ovog članka, u slučaju nedostatka suradnje stranca u postupku udaljenja ili kašnjenja u pribavljanju potrebnih dokumenata iz države u koju se stranac vraća, trajanje nadzora može se produljiti i na period dulji od 180 dana.
- (6) Ukupno trajanje nadzora u imigracijskom centru ne može biti dulje od 18 mjeseci u kontinuitetu.
- (7) Ukoliko stranca nije moguće udaljiti iz BiH u roku iz stavka (6) ovog članka, strancu se može odrediti nadzor ograničenjem kretanja na određeno područje ili mjesto uz obvezu javljanja organizacijskoj jedinici Službe ili policiji.

- (8) Rješenje o određivanju nadzora iz st. (2), (3) i (7) ovog članka, rješenje o produljenju nadzora iz stavka (4) ovog članka i rješenje o o iznimnom produljenju nadzora iz st. (5) i (6) ovog članka donosi Služba. Rješenje o produljenju nadzora i rješenje o iznimnom produljenju nadzora donose se 15 dana prije isteka prethodno određenog nadzora.
- (9) Služba može donijeti rješenje o ukidanju rješenja o smještanju stranca u imigracijski centar i odrediti nadzor ograničenjem kretanja na određeno područje ili mjesto uz obvezu javljanja organizacijskoj jedinici Službe ili policiji, ako se i ovom mjerom može postići svrha nadzora.
- (10) Služba može donijeti rješenje o ukidanju rješenja o ograničenju kretanja na određeno područje ili mjesto i odrediti nadzor smještanjem stranca u imigracijski centar, ukoliko stranac ne poštuje obveze iz rješenja iz članka 120. (***Rješenje o stavljanju stranca pod nadzor i pravni lijekovi***) stavka (2) ovog Zakona, ili se osiguraju uvjeti za udaljenje stranca iz BiH, ako se ovom mjerom može postići svrha nadzora.
- (11) Za vrijeme trajanja nadzora Služba poduzima sve neophodne mjere da se trajanje nadzora svede na najkraće moguće vrijeme.
- (12) Strancu se, uz potvrdu, privremeno oduzimaju sve putne isprave koje može koristiti za prelazak državne granice BiH, osim ako pristane dragovoljno napustiti BiH.
- (13) Ograničenje kretanja određeno sukladno zakonu koji uređuje oblast azila u BiH ne uračunava se u ukupno trajanje nadzora iz stavka (6) ovog članka.

Članak 120.

(Rješenje o stavljanju stranca pod nadzor i pravni lijekovi)

- (1) Nadzor iz članka 118. (***Određivanje nadzora***) stavka (1) ovog Zakona određuje se rješenjem o stavljanju stranca pod nadzor koje donosi Služba i uručuje ga strancu istodobno sa izvršenjem rješenja.
- (2) Rješenje iz članka 118. (***Određivanje nadzora***) stavka (2) ovog Zakona sadrži: odluku o ograničenju kretanja stranca na određeno područje ili mjesto s adresom stanovanja, pravni temelj, obvezu javljanja organizacijskoj jedinici Službe ili policije i druge pojedinosti bitne za ostvarivanje svrhe nadzora.
- (3) Rješenje iz članka 118. (***Određivanje nadzora***) stavka (3) ovog Zakona sadrži: odluku o stavljanju stranca pod nadzor smještanjem u imigracijski centar, pravni temelj, dan, sat i vrijeme smještanja, rok trajanja nadzora i druge pojedinosti bitne za ostvarivanje svrhe nadzora.
- (4) Protiv rješenja o stavljanju stranca pod nadzor ograničenjem kretanja na određeno područje ili mjesto iz stavka (2) ovog članka i rješenja iz članka 119. (***Period određivanja i produljenje nadzora***) st. (7) i (9) ovog Zakona žalba se može izjaviti Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

- (5) Protiv rješenja o stavljanju stranca pod nadzor u imigracijski centar iz stavka (3) ovog članka, protiv rješenja o produljenju nadzora, rješenja o iznimnom produljenju nadzora na ovom temelju i rješenja iz članka 119. (*Period određivanja i produljenje nadzora*) stavka (10) ovog Zakona žalba se može izjaviti Ministarstvu u roku od tri dana od dana dostave rješenja. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.
- (6) Ako Ministarstvo u roku od tri dana od dostave žalbe protiv rješenja iz stavka (5) ovog članka ne ukine rješenje o stavljanju stranca pod nadzor u imigracijski centar, odnosno ne ukine rješenje o produljenju ili iznimnom produljenju nadzora u imigracijskom centru ili po žalbi u tom roku uopće ne odluči, stranac može pokrenuti upravni spor tužbom pred Sudom Bosne i Hercegovine.
- (7) Tužba se podnosi Sudu Bosne i Hercegovine u roku od tri dana od proteka roka iz stavka (6) ovog članka, a Sud Bosne i Hercegovine je dužan ove predmete smatrati žurnim, saslušati stranca i donijeti odluku po tužbi u roku od tri dana od dana podnošenja tužbe. Tužba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 121.

(Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u svezi sa stavljanjem stranca pod nadzor)

- (1) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, donosi podzakonske propise kojim se uređuju standardi funkcioniranja imigracijskog centra, centra za smještaj žrtava trgovine ljudima, odnosno druge ustanove specijalizirane za prihvatanje stranaca, koji se odnose na sanitarno-higijenske i druge uvjete smještaja, proceduru prihvata i smještaja korisnika, prehranu korisnika, medicinsku pomoć, komuniciranje sa osobama izvan centra i pravnim zastupnikom, način upravljanja, uvjete financiranja, način osiguranja posebnih uvjeta za korisnike, kao i druga pitanja značajna za rad određene vrste specijalizirane ustanove.
- (2) Ministarstvo, nakon pribavljenog mišljenja Službe, podzakonskim propisima uređuje postupanje kod stavljanja stranca pod nadzor.

POGLAVLJE VII. OSTALE ODREDBE: O UZIMANJU BIOMETRIJSKIH PODATAKA, MALOLJETNICIMA, IMUNITETIMA, STRANIM ODORAMA I SLUŽBENIM EVIDENCIJAMA

Članak 122.

(Obveza davanja biometrijskih podataka)

- (1) Stranac je obavezan dati biometrijske podatke prilikom:
- a) podnošenja zahtjeva za vizu,
 - b) podnošenja zahtjeva za boravak i
 - c) utvrđivanja identiteta ili izricanja mjere protjerivanja ili stavljanja pod nadzor ili u postupku izdavanja potvrde o ostanku.

- (2) Stranac koji podnosi zahtjev za vizu dužan je DKP-u BiH odnosno Graničnoj policiji dati potpis, te biometrijske podatke koji sadrže fotografiju i otiske 10 prstiju. Otisci prstiju se ne uzimaju od:
- a) djece koja su mlađa od 12 godina života,
 - b) čelnika države i vlade i članova nacionalne vlade u pratnji bračnog druga, članova njihovih službenih izaslanstava ako su ih BiH ili međunarodne organizacije pozvale u službenu svrhu, ili
 - c) vladara ili drugih visokih članova kraljevske obitelji, ako su ih BiH ili međunarodne organizacije pozvale u službenu svrhu.
- (3) Stranac koji podnosi zahtjev za boravak dužan je DKP-u BiH odnosno organizacijskoj jedinici Službe dati potpis, te biometrijske podatke koji sadrže fotografiju i otiske dva prsta. Otisci prstiju se ne uzimaju od djece koja su mlađa od šest godina života, a potpis od djece koja su mlađa od 12 godina života.
- (4) Stranac kojem se utvrđuje identitet ili kojem je izrečena mjera protjerivanja iz BiH ili mjera stavljenja pod nadzor ili je u postupku izdavanja potvrde o ostanku dužan je organizacijskoj jedinici Službe dati potpis, te biometrijske podatke koji sadrže: fotografiju, otiske 10 prstiju i članova. Otisci prstiju se ne uzimaju od djece koja su mlađa od 14 godina života.
- (5) Iznimno od st. (2), (3) i (4) ovog članka, otisci prstiju se ne uzimaju od osoba kod kojih je uzimanje otisaka prstiju fizički nemoguće. Ukoliko je moguće uzimanje manje od 10 otisaka prstiju, sukladno st. (2) i (4) ovog članka, uzima se najveći mogući broj otisaka prstiju.
- (6) Biometrijski podaci pohranjuju se u Centralnu bazu podataka o strancima.
- (7) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, nakon pribavljenog mišljenja MVP-a, Službe i Granične policije, nakon stvaranja tehničkih uvjeta, donosi Odluku kojom se određuje početak primjene obveze davanja biometrijskih podataka iz ovog članka.

Članak 123.

(Zaštita prava maloljetnih i ostalih stranaca)

- (1) Nijednom odredbom ovog Zakona ne sprječava se ostvarivanje i zaštita prava stranca pred bilo kojim nadležnim tijelom u BiH.
- (2) Nadležna tijela u BiH dužna su da se prema maloljetnim strancima odnose s posebnom pozornošću i uvažavanjem i da s njima postupaju sukladno Konvenciji o pravima djeteta i propisima u BiH koji se odnose na brigu o maloljetnim osobama i njihovu zaštitu.
- (3) Obitelji sa maloljetnicima zadržavaju se u imigracijskom centru samo kao posljednja mjera i na najkraće moguće vrijeme.

- (4) Maloljetnog stranca koji je nezakonito ušao u BiH i koji nije u pratnji roditelja ili zakonskog zastupnika, odnosno opunomoćenika ili je ostao bez pratnje tih osoba po ulasku u BiH, a kojeg Služba ne može odmah vratiti u zemlju iz koje je stigao niti ga predati predstavnicima zemlje čiji je državljanin, Služba privremeno smješta u odjel ustanove specijaliziran za maloljetnike, o čemu obavještava nadležni centar za socijalni rad koji, sukladno zakonu, odmah imenuje privremenog skrbnika. Maloljetnici bez pratnje zadržavaju se u imigracijskom centru iznimno, samo kao posljednja mjera i na najkraće moguće vrijeme.
- (5) Maloljetni stranac iz stavka (3) ovog članka ne smije biti vraćen u zemlju uobičajenog mjesta boravka ili u zemlju koja ga je spremna prihvatiti dok se ne osigura prihvata od roditelja ili zakonskog zastupnika, odnosno opunomoćenika ili od predstavnika nadležnog tijela u zemlji povratka. Maloljetnik bez pratnje se ni pod kojim uvjetima ne smije vratiti na način kojim bi se kršila Europska konvencija o ljudskim pravima i temeljnim slobodama i ovaj Zakon.

Članak 124.

(Boravak na temelju vršenja diplomatske službe u BiH)

- (1) Odredbe ovog Zakona, sa iznimkom *Poglavlja V. Udaljenje stranca iz BiH, (Odjeljak B. Zaštita stranaca)*, ne primjenjuju se na osobe koje po međunarodnom pravu, odnosno na temelju međunarodnog ugovora uživaju diplomatski status u BiH.
- (2) Stranci iz stavka (1) ovog članka, koji u BiH privremeno borave na temelju službovanja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima ili misijama međunarodnih organizacija s diplomatskim statusom u BiH kao i članovi njihovih obitelji, svoj boravak u BiH reguliraju putem MVP-a.
- (3) Iznimno od odredbe stavka (1) ovog članka, odredbe ovog Zakona mogu se, uz prethodnu suglasnost MVP-a, primijeniti i u slučaju osoba koje po međunarodnom pravu uživaju diplomatski status u BiH, ako odnosne odredbe nisu u suprotnosti s preuzetim međunarodnim obvezama i načelom uzajamnosti.
- (4) Iznimno od odredbe stavka (1) ovog članka, odredbe ovog Zakona mogu se uz prethodnu suglasnost MVP-a, primijeniti i na članove obitelji osobe koja uživa diplomatski status u BiH.
- (5) U slučaju nejasnoća u pogledu uživanja diplomatskog statusa u BiH, obima privilegija i imuniteta ili načela uzajamnosti, tumačenje daje MVP.

Članak 125.

(Isključenje primjene odredaba o radu stranca)

Odredbe čl. 62. do 79. *Poglavlja IV. (Boravak stranaca u BiH), Odjeljak C. (Privremeni boravak na temelju rada sa radnom dozvolom) i Odjeljka D. (Privremeni boravak na temelju rada bez radne dozvole)* ovog Zakona, ne primjenjuju se na stranca koji:

- a) je član diplomatsko-konzularnog predstavništva ili misije međunarodne organizacije sa diplomatskim statusom u BiH i kojem je MVP izdao posebnu identifikacijsku iskaznicu na temelju službovanja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima ili misijama međunarodnih organizacija sa diplomatskim statusom u BiH;
- b) ima privilegije i imunitete na temelju međunarodnog ugovora;
- c) u BiH obavlja poslove na temelju međunarodnog sporazuma o stručnotehničkoj pomoći koji BiH zaključi s drugom državom, međunarodnom organizacijom ili EU, ili koji provodi projekat sukladno takvom međunarodnom sporazumu i
- d) koji je član obitelji i kućanstva članova diplomatskih misija, konzularnih predstavništava ili međunarodnih organizacija kojima je omogućen plaćeni rad na temelju međunarodnog ugovora čija je BiH ugovorna strana, ako se takvim ugovorom podrazumijeva isključenje primjene odredaba o radu stranca.

Članak 126.

(Kretanje u stranoj odori)

- (1) Za vrijeme boravka u BiH stranac se može kretati u stranoj vojnoj odori u slučaju ako:
 - a) ako u BiH boravi u svojstvu vojnog predstavnika kao član diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda strane države ili druge strane misije koja u BiH ima diplomatski status, do okončanja svoga službenog mandata u toj misiji;
 - b) boravi u BiH u službenom posjetu kao član strane vojne misije ili stranog vojnog izaslanstva;
 - c) ako je na školovanju u vojnoj školi ili je na vojnoj obuci;
 - d) prelazi preko teritorija BiH kao član strane vojne misije ili stranog vojnog izaslanstva s diplomatskom ili službenom putnom ispravom; ili
 - e) sudjeluje u vojnoj vježbi ili obuci.
- (2) Stranac može u BiH nositi stranu policijsku ili carinsku odoru u slučaju ako:
 - a) boravi u BiH kao član misije koja u BiH ima diplomatski status, do okončanja svoga službenog mandata u toj misiji;
 - b) boravi u službenom posjetu kao član delegacije stranog policijskog ili carinskog tijela;
 - c) obavlja službu na zajedničkoj kontroli prelaska državne granice na dijelu graničnog prijelaza koji pripada BiH;
 - d) ako je na školovanju u policijskoj školi ili je na policijskoj, odnosno sličnoj obuci;

- e) prelazi preko teritorija BiH kao član strane policijske ili stranog carinskog izaslanstva s diplomatskom ili službenom putnom ispravom, ili
 - f) tijekom izvođenja zajedničkih operacija u BiH obavlja aktivnost na teritoriju BiH, sukladno međunarodnom ugovoru ili sporazumu sa međunarodnim organizacijama čija je BiH ugovorna strana.
- (3) Ministar obrane BiH, uz prethodnu suglasnost ministra sigurnosti BiH, može odobriti nošenje strane vojne odore i u drugim slučajevima koji nisu predviđeni stavkom (1) ovog članka.
- (4) Ministar sigurnosti BiH može odobriti nošenje strane policijske ili carinske odore i u drugim slučajevima koji nisu predviđeni stavkom (2) ovog članka.
- (5) Ulazak stranca u BiH u odori ostvaruje se sukladno zakonu koji uređuje oblast granične kontrole BiH.

Članak 127.

(Iznimka od primjene određenih odredaba ovog zakona)

Poglavlja II, III, IV, V, VI, osim čl. 100. (*Boravište i prebivalište stranca*), 101. (*Obveza prijave boravišta i prebivališta stranca*), 102. (*Rokovi za prijavu i odjavu boravišta i prebivališta stranca*) i 109. (*Načelo zabrane vraćanja*) ovog Zakona, ne primjenjuju se na podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu dok se ne odluči o njegovom zahtjevu sukladno ovom Zakonu.

Članak 128.

(Službene evidencije)

- (1) Prema ovom Zakonu, službena evidencija vodi se o:
- a) strancima kojima je Služba zabranila izlazak iz BiH,
 - b) strancima kojima je utvrđivan identitet,
 - c) međunarodnim prijevoznicima koji su prekršili odredbe ovog Zakona,
 - d) strancima kojima je odbijen ulazak,
 - e) strancima koji su podnijeli zahtjev za vizu i strancima kojima je izdana viza,
 - f) pravnim i fizičkim osobama koje su izdale pozivna pisma za ulazak stranaca u BiH,
 - g) strancima kojima je viza ukinuta,

- h) strancima kojima je viza poništena,
- i) strancima kojima je viza poništena i izrečena mjera protjerivanja,
- j) putnim ispravama za strance izdanim sukladno ovom Zakonu,
- k) prijavljenim nestalim putnim ispravama stranaca,
- l) izdanim osobnim dokumentima strancima,
- m) strancima koji su podnijeli zahtjev za boravak, koji imaju stalni ili privremeni boravak ili potvrdu o ostanku,
- n) potvrdama o prijavi rada stranaca,
- o) prijavama boravaka, odjavama boravaka i promjeni adrese boravka,
- p) strancima kojima je prestao boravak,
- r) strancima kojima je otkazan boravak,
- s) strancima kojima je otkazan boravak i izrečena mjera protjerivanja,
- t) strancima kojima je izdan nalog za napuštanje,
- u) strancima kojima je izrečena mjera protjerivanja,
- v) strancima kojima je odobrena odgoda izvršenja mjere protjerivanja,
- z) strancima kojima je period zabrane ulaska i boravka produljen,
- aa) strancima kojima je period zabrane ulaska i boravka skraćen ili ukinut,
- bb) strancima koji su dragovoljno napustili BiH,
- cc) strancima koji su prinudno udaljeni iz BiH,
- dd) izvršenim mjerama koje se tiču stranaca,
- ee) strancima kojima je određeno stavljanje pod nadzor, odnosno koji su stavljeni pod nadzor,
- ff) strancima koji su podnijeli žalbe protiv rješenja Službe, Granične policije ili DKP BiH i o strancima koji su pokrenuli upravni spor,
- gg) odlukama u drugostupanjskom postupku i odlukama u upravnom sporu,
- hh) strancima koji su iskazali namjeru podnošenja zahtjeva za azil i
- ii) strancima kojima je izdana potvrda o ostanku.

- (2) U službene evidencije iz stavka (1) toč. b), e), i), m), s), u), ee) i ii) ovog članka unose se i biometrijski podaci.
- (3) Osim službenih evidencija iz stavka (1) ovog članka, nadležno tijelo može voditi i druge evidencije s ciljem efikasnosti rada ili obrade, ako one ne uključuju osobne podatke.
- (4) Službenu evidenciju vodi tijelo koje je, prema ovom Zakonu, nadležano za postupanje u određenoj stvari.

Članak 129.

(Centralna baza podataka o strancima)

- (1) U Ministarstvu se uspostavlja i vodi Centralna baza podataka o strancima radi evidentiranja i praćenja ulazaka, boravaka i izlazaka stranaca iz BiH.
- (2) Centralna baza podataka o strancima sadržava službene evidencije iz članka 128. (*Službene evidencije*) ovog Zakona i službene evidencije propisane zakonom koji uređuje oblast azila u BiH. Tijelo iz članka 128. (*Službene evidencije*) stavka (3) ovog Zakona, koje vodi službenu evidenciju, podatke iz evidencije unosi u Centralnu bazu podataka o strancima odmah po svakoj promjeni, a najkasnije tijekom istog dana.
- (3) Centralna baza podataka o strancima sadrži i podatke o imenu i prezimenu osobe, srednjem imenu, spolu, datumu rođenja, državljanstvu, vrsti, tipu, broju i roku važenja putne isprave, mjestu, vremenu i smjeru prelaska granice, podatke o vizi, boravišnoj dozvoli ili drugom dokumentu koji zamjenjuje vizu, kao i druge podatke koji su uzeti putem elektroničkih čitača putnih isprava na graničnim prijelazima, koje vodi Granična policija.
- (4) Pristup podacima iz Centralne baze podataka o strancima imaju Ministarstvo, MVP, Granična policija, Služba, Obavještajno-sigurnosna agencija BiH i policija, kada je to u funkciji obavljanja zadataka iz njihove nadležnosti.
- (5) Na opravdan zahtjev, pristup podacima iz Centralne baze podataka o strancima mogu imati i druga tijela u BiH, kada je to u funkciji obavljanja zadataka iz njihove nadležnosti.
- (6) Na opravdan zahtjev, nadležno tijelo kod kojeg je smještena Centralna baza podataka o strancima može odobriti pristup bazi i nekom drugom tijelu kada je to u funkciji obavljanja zadataka iz nadležnosti tog tijela, a sukladno zakonu koji uređuje zaštitu osobnih podataka u BiH.
- (7) Na svaku obradu, pristup i korištenje podataka iz ovog Zakona primjenjuju se odredbe i načela zakona koji uređuje oblast zaštite osobnih podataka u BiH.

Članak 130.

(Zbirka podataka o putnim ispravama)

Granična policija uspostavlja i vodi zbirku podataka o uzorcima obrazaca važećih putnih isprava i krivotvorenih putnih isprava, koja je dostupna Ministarstvu, MVP-u i Službi.

Članak 131.

(Podzakonski propisi o biometrijskim podacima, evidencijama, bazi podataka, zbirci podataka o putnim ispravama i privilegijama i imunitetima)

(1) Ministarstvo, nakon pribavljenog mišljenja Službe, donosi podzakonski propis kojim se uređuje postupanje kod uzimanja, pohranjivanja, korištenja, pristupa, prijenosa, te mehanizmi zaštite i rokovi čuvanja biometrijskih podataka.

(2) Ministarstvo, nakon pribavljenog mišljenja MVP-a, Službe i Granične policije, donosi podzakonski propis kojim se propisuju pravila o vođenju, korištenju i pristupu Centralnoj bazi podataka o strancima i pojedinim evidencijama.

(3) Vijeće ministara, na prijedlog MVP-a, donosi popis stranih putnih isprava i drugih dokumenata koje priznaje BiH i sa kojima stranci mogu prijeći državnu granicu BiH.

(4) MVP, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva, donosi podzakonski propis kojim se uređuje postupanje u slučajevima iz članka 124. (*Boravak na temelju vršenja diplomatske službe u BiH*) ovog Zakona.

Članak 132.

(Nadzor nad provedbom ovog Zakona)

Nadzor nad provedbom ovog Zakona i propisa donesenih na temelju ovog Zakona vrši Ministarstvo.

POGLAVLJE VIII. KAZNENE (PREKRŠAJNE) ODREDBE

Članak 133.

(Prekršajno kažnjavanje povrede odredaba čl. 7., 13., 45., 81., 94., 95. i 102.)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50 KM do 500 KM kaznit će se za prekršaj stranac ako:

- a) protivno članku 7. (*Višestruko državljanstvo stranca ili državljanina BiH na teritoriju BiH*) ovog Zakona se služi ili pokušava izaći s putnom ispravom s kojom nije ušao u BiH;
- b) protivno članku 13. (*Obveza nošenja i predočavanja dokaza o identitetu*) stavku (1) ovog Zakona, nema kod sebe dokument kojim dokazuje ili potvrđuje svoj identitet ili zakonitost ulaska ili boravka, ili ako ga odbije dati na uvid ovlaštenoj

osobi Službe, policije ili drugog nadležnog tijela kad je drugo nadležno tijelo na to zakonom ovlašteno;

- c) protivno članku **45. (Obveze stranca u vezi s putnim ispravama za strance)** stavku (2) ovog Zakona Službi ne vrati putnu ispravu za strance ili ako ne prijavi gubitak, uništenje ili drugačiji nestanak putne isprave za stranca sukladno članku **45. (Obveze stranca u vezi s putnim ispravama za strance)** stavku (3) ovog Zakona;
 - d) protivno članku **81. (Dijete stranaca s odobrenim boravkom)** stavku (2) ovog Zakona zahtjev za odobrenje boravka za dijete iz članka **81. (Dijete stranaca s odobrenim boravkom)** stavka (1) ovog Zakona ne podnese u roku od 180 dana od dana rođenja djeteta, iako za takvo propuštanje nisu postojale opravdane okolnosti;
 - e) protivno članku **94. (Osobna iskaznica za stranca)** stavku (2) ovog Zakona nadležnom tijelu ne podnese zahtjev za izdavanje osobne iskaznice za stranca ili ga ne podnese u propisanom roku ili ako ne prijavi gubitak, uništenje ili drugačiji nestanak osobne iskaznice za stranca sukladno članku **94. (Osobna iskaznica za stranca)** stavku (6) ovog Zakona;
 - f) protivno članku **95. (Obveza nošenja osobne iskaznice za strance ili dozvole boravka)** ovog Zakona ne nosi ili na zahtjev ovlaštene osobe ne da na uvid osobnu iskaznicu za stranca ili dozvolu boravka u BiH;
 - g) protivno članku **102. (Rokovi za prijavu i odjavu boravišta i prebivališta stranca)** ovog Zakona ne prijavi prebivalište ili boravište ili promjenu adrese stanovanja u mjestu prebivališta ili to ne učini u propisanom roku, ili ako ne odjavi prebivalište, odnosno boravište prije napuštanja BiH sukladno članku **102. (Rokovi za prijavu i odjavu boravišta i prebivališta stranca)** stavku (3) ovog Zakona.
- (2) Pravne i fizičke osobe koje su prijevoznici ili koje pružaju usluge smještaja ili organizacije putovanja kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 100 KM do 500 KM ako zadrže ili pokušaju zadržati putnu ispravu ili identifikacijski dokument stranca protivno članku **13. (Obveza nošenja i predočavanja dokaza o identitetu)** stavku (2) ovog Zakona.
- (3) Za prekršaj iz stavka (2) ovog članka kaznit će se i odgovorne osobe u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 100 KM do 500 KM.
- (4) U slučaju iz stavka (1) točke b) ovog članka putna isprava se oduzima.

Članak 134.

(Prekršajno kažnjavanje povrede odredaba članka 103.)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 200 KM do 800 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja pruža usluge smještaja strancima ako:

- a) protivno članku 103. (*Ostale osobe obvezne prijaviti boravište stranca*) stavku (1) ovog Zakona ne podnese prijavu o boravku stranca ili je ne podnese u propisanom roku;
 - b) protivno članku 103. (*Ostale osobe obvezne prijaviti boravište stranca*) stavku (2) ovog Zakona ne vodi ili neuredno vodi evidenciju stranaca kojima pruža usluge smještaja ili ne čuva knjige stranaca u propisanom roku;
 - c) protivno članku 103. (*Ostale osobe obvezne prijaviti boravište stranca*) stavku (2) ovog Zakona ovlaštenoj službenoj osobi Službe ili policije ne omogućiti uvid u knjigu stranaca.
- (2) Pravna osoba koja pruža usluge smještaja strancima kaznit će se za prekršaje iz stavka (1) ovog članka novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 2500 KM.
- (3) Za prekršaje iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 200 KM do 800 KM.
- (4) Fizička osoba kod koje je stranac u posjetu dulje od tri dana, a ne prijavi njegov boravak sukladno članku 103. (*Ostale osobe obvezne da prijave boravište stranca*) stavku (3) ovog Zakona, kaznit će se novčanom kaznom od 100 KM do 500 KM.
- (5) Stranac koji ne koristi usluge smještaja pravne ili fizičke osobe iz članka 103. (*Ostale osobe obvezne prijaviti boravište stranca*) stavka (3) ovog Zakona niti je u posjetu kod fizičke osobe, a nije izvršio prijavu boravišta, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100 KM do 500 KM.

Članak 135.

(Prekršajno kažnjavanje povrede odredaba članka 16., 21., 67., 77. i 82.)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 300 KM do 1500 KM kaznit će se za prekršaj stranac ako:
- a) protivno članku 16. (*Nezakonit prelazak državne granice BiH*) ovog Zakona nezakonito prijeđe ili pokuša prijeći državnu granicu BiH ili uđe u BiH za vrijeme trajanja zabrane ulaska;
 - b) protivno članku 21. (*Oslobađanje od obveze pribavljanja vize*) stavku (2) ovog Zakona, u BiH boravi dulje od vremena određenog u vizi ili u dozvoli privremenog boravka, odnosno ako u roku određenom ovim Zakonom ili rješenjem nadležnog tijela ne napusti BiH;
 - c) protivno članku 21. (*Oslobađanje od obveze pribavljanja vize*) stavku (2) ovog Zakona, uđe u BiH sa pograničnom propusnicom ili dozvolom za jednokratni prelazak državne granice i boravi dulje od vremena propisanog međunarodnim ugovorom ili se zatekne izvan područja za koje mu je izdana pogranična propusnica ili dozvola za jednokratni prelazak državne granice;

- d) protivno članku 77. (*Boravak u svrhu rada bez radne dozvole i potvrda o prijavi rada*) st. (3) i (5) ovog Zakona nema potvrdu o prijavi rada ili obavlja poslove različite od onih koji su navedeni u potvrdi o prijavi rada.
- (2) Službena osoba Službe ili policijski službenik Granične policije, kada utvrdi prekršaj iz stavka (1) točke b) ovog članka, može izdati prekršajni nalog i naplatiti novčanu kaznu u iznosu od 100 KM za svaki dan duljeg boravka, ako stranac nije prekoračio vrijeme boravka za više od tri dana i u mogućnosti je opravdati razloge kašnjenja, ne poduzimajući druge mjere po ovom Zakonu.
- (3) Pravna i fizička osoba koja zapošljava stranca koji je izuzet od pribavljanja radne dozvole, kaznit će se novčanom kaznom od 500 KM do 2000 KM ukoliko protivno članku 77. (*Boravak u svrhu rada bez radne dozvole i potvrda o prijavi rada*) stavku (7) ovog Zakona ne posjeduje primjerak potvrde o prijavi rada stranca.
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 200 KM do 500 KM kaznit će se za prekršaj stranac ako radi bez radne dozvole ili dozvole privremenog boravka ili obavlja poslove različite od onih navedenih u radnoj dozvoli, protivno članku 67. (*Veza između odobrenja privremenog boravka i radne dozvole*) st. (1) i (2) ovog Zakona.
- (5) Novčanom kaznom u iznosu od 300 KM do 1000 KM kaznit će se za prekršaj pravna i fizička osoba koja suprotno članku 67. (*Veza između odobrenja privremenog boravka i radne dozvole*) st. (1) i (2) ovog Zakona zapošljava stranca bez radne dozvole i dozvole privremenog boravka u BiH.
- (6) Novčanom kaznom u iznosu od 100 KM do 300 KM kaznit će se za prekršaj stranac ako u roku iz članka 82. (*Podnošenje zahtjeva za odobrenje i produljenje privremenog boravka*) st. (4) i (5) ovog Zakona ne podnese zahtjev za odobrenje ili produljenje privremenog boravka u BiH.

Članak 136.

(Prekršajno kažnjavanje povrede odredaba čl. 23. i 32.)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 300 KM do 1500 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako:
- a) protivno članku 23. (*Dokazi o posjedovanju sredstava za uzdržavanje*) stavku (1) točki d) ovog Zakona pruži netočne podatke u vezi s izdavanjem dokaza o uplaćenom smještaju ili o organiziranom putovanju;
- b) protivno članku 32. (*Pozivno pismo*) ovog Zakona pruži netočne podatke u svezi s izdavanjem pozivnog pisma.
- (2) Pravna osoba kaznit će se novčanom kaznom za prekršaje iz stavka (1) ovog članka u iznosu od 1000 KM do 5000 KM. Istom kaznom kaznit će se pravna osoba koja pruži netočne podatke u vezi sa izdavanjem jamstva na sredstva bezgotovinskog plaćanja iz članka 23. (*Dokazi o posjedovanju sredstava za uzdržavanje*) stavka (1) točke b) ovog Zakona.

- (3) Za prekršaje iz st. (1) i (2) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 300 KM do 1500 KM.

Članak 137.

(Prekršajno kažnjavanje povrede odredaba članka 115.)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 3000 KM do 8000 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja ne izvrši obvezu plaćanja troškova za putovanje, odnosno odlazak stranca u mjesto u koje se upućuje ili troškova stavljanja stranca pod nadzor u BiH, a sukladno članku 115. (*Plaćanje troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor*) i konačnom rješenju Ministarstva iz članka 115. (*Plaćanje troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor*) stavka (4) ovog Zakona.
- (2) Pravna osoba kaznit će se za prekršaj iz stavka (1) ovog članka novčanom kaznom u iznosu od 5000 KM do 12 000 KM.
- (3) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 3000 KM do 8000 KM.

Članak 138.

(Prekršajno kažnjavanje povrede odredbe članka 18.)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 6000 KM do 10 000 KM kaznit će se prijevoznik u zračnom prometu za svakog prevezenog stranca kojeg doveze na granični prijelaz BiH, a koji ne ispunjava uvjete za ulazak propisane člankom 19. (*Opći uvjeti za ulazak*) st. (1) i (2) ovog Zakona. Najviši iznos novčane kazne po jednom prijevozu ne može biti viši od 200 000 KM, bez obzira na broj prevezenih osoba.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 6000 KM do 10 000 KM, za svakog prevezenog stranca kaznit će se fizička ili pravna osoba koja kao prijevoznik u zračnom, kopnenom i vodenom prometu ili kao organizator turističkog ili sličnog putovanja koji nije na svoj trošak odvezao s graničnog prijelaza iz BiH stranca koji ne ispunjava uvjete iz članka 19. (*Opći uvjeti za ulazak*) ovog Zakona i nije preuzeo troškove povratka stranca propisane člankom 18. (*Obveze prijevoznika i organizatora turističkog ili sličnog putovanja*) stavkom (2) ovog Zakona.

Članak 139.

(Zaštitna mjera zabrane obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti)

- (1) Zaštitna mjera zabrane obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti može se izreći za prekršaje iz članka 133. (*Prekršajno kažnjavanje povrede odredaba čl. 7., 13., 45., 81., 94. i 102.*) stavka (2), 134. (*Prekršajno kažnjavanje povrede odredaba članka 103.*), 136. (*Prekršajno kažnjavanje povrede odredaba čl. 23. i 32.*), 137. (*Prekršajno kažnjavanje povrede odredaba članka 115.*) i 138. (*Prekršajno kažnjavanje povrede odredbe članka 18.*) ovog Zakona.

- (2) Prekršajnim nalogom može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti u trajanju od šest mjeseci.

POGLAVLJE IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 140.

(Predmeti koji nisu okončani)

- (1) Svi predmeti koji do stupanja na snagu ovog Zakona nisu pravomoćno okončani, završavaju se po odredbama propisa koji su bili na snazi u vrijeme pokretanja postupka.
- (2) Iznimno od stavka (1) ovog članka, u predmetima u kojima do stupanja na snagu ovog Zakona nije doneseno prvostupanjsko rješenje, postupak se nastavlja po ovom Zakonu.

Članak 141.

(Rokovi za donošenje podzakonskih propisa Vijeća ministara po ovom Zakonu)

- (1) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva komunikacija i prometa BiH, donosi podzakonski propis po članku 40. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u vezi s ulaskom stranaca*) stavku (1) ovog Zakona, kojim se uređuju obveze prijevoznika koji dovozi stranca na granični prijelaz BiH, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.
- (2) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, nakon pribavljenog mišljenja MVP-a, donosi podzakonski propis po članku 40. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u svezi s ulaskom stranaca*) stavku (2), kojim se utvrđuje najmanji iznos sredstava potreban za uzdržavanje stranca, svake godine do 31. prosinca za sljedeću godinu, ako taj iznos već nije određen podzakonskim propisom.
- (3) Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva, nakon pribavljenog mišljenja Granične policije, donosi podzakonski propis po članku 40. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u svezi s ulaskom stranaca*) stavku (5) ovog Zakona, o graničnim prijelazima na kojima je moguće izdavanje vize, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.
- (4) Vijeće ministara po prijedlogu Službe, koji je upućen preko Ministarstva, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva financija i trezora BiH, donosi podzakonski propis po članku 116. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima udaljenja stranca*) stavku (2) ovog Zakona, kojim se uređuje način i postupanje kod pokrića troškova vraćanja i troškova stavljanja pod nadzor, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.
- (5) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, donosi podzakonske propise po članku 121. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u svezi sa stavljanjem stranca pod nadzor*) stavku (1) ovog Zakona, kojim se uređuju standardi funkcioniranja imigracijskog centra, centra za smještaj žrtava trgovine ljudima, odnosno druge ustanove specijalizirane za prihvata stranaca, koji se odnose na sanitarno-higijenske i druge uvjete smještaja, proceduru prihvata i smještaja korisnika, prehranu korisnika, medicinsku pomoć, komuniciranje sa osobama izvan

centra i pravnim zastupnikom, način upravljanja, uvjete financiranja, način osiguranja posebnih uvjeta za korisnike, kao i druga pitanja značajna za rad određene vrste specijalizirane ustanove.

(6) Uvijek kada se pokaže potrebnim, Vijeće ministara po članku **58. (*Privremeni boravak iz humanitarnih razloga*)** stavku (2) točki d), na prijedlog Ministarstva, podzakonskim propisom određuje druge opravdane razloge humanitarne prirode, osim onih navedenih u članku 58. (***Privremeni boravak iz humanitarnih razloga***) stavku (2) toč. a), b) i c) ovog Zakona, zbog kojih se strancu koji ne ispunjava uvjete za odobrenje boravka propisane ovim Zakonom može odobriti privremeni boravak iz humanitarnih razloga.

(7) Uvijek kada se pokaže potrebnim, Vijeće ministara može:

a) po članku **19. (*Opći uvjeti za ulazak*)** stavku (6) ovog Zakona, propisati dodatne uvjete za ulazak stranaca u BiH kada to zahtijevaju razlozi zaštite sigurnosti BiH, javnog poretka, javnog reda i mira ili javnog zdravlja u BiH ili drugi razlozi koji proistječu iz međunarodnih obveza BiH;

b) po članku **21. (*Oslobađanje od obveze pribavljanja vize*)** stavku (1) ovog Zakona, na prijedlog MVP-a, odrediti države čijim državljanima nije potrebna viza za ulazak u BiH, kao i države čiji državljani mogu ući u BiH s drugim dokumentom osim putovnice;

c) po članku **21. (*Oslobađanje od obveze pribavljanja vize*)** stavku (1) ovog Zakona, na prijedlog MVP-a, osloboditi od pribavljanja vize nositelje posebnih vrsta putnih isprava;

d) po članku **22. (*Iznimke od obveze posjedovanja vize*)** stavku (5) ovog Zakona, na prijedlog MVP-a, izuzeti od obveze posjedovanja vize državljane određenih država pod propisanim uvjetima,

e) po članku **28. (*Aerodromska tranzitna viza - Viza A*)** stavku (3), iznimno odlučiti da državljani određenih država trebaju posjedovati aerodromske tranzitne vize.

(8) Vijeće ministara može uvijek po članku **20. (*Ulazak pod posebnim uvjetima*)** ovog Zakona donijeti odluku o odobravanju ulaska i boravka u BiH strancu i kad ne ispunjava uvjete iz članka **19. (*Opći uvjeti za ulazak*)** ovog Zakona.

(9) Vijeće ministara, na prijedlog MCP-a, donosi podzakonski propis po članku **104. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima odobrenja boravka te boravišta i prebivališta stranaca*)** stavku (3) ovog Zakona, kojim se utvrđuje godišnja kvota radnih dozvola, najkasnije do 31. listopada tekuće godine za sljedeću godinu.

(10) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, nakon pribavljenog mišljenja MVP-a, Službe i Granične policije, nakon stvaranja tehničkih uvjeta, donosi Odluku kojom će se, odrediti početak primjene članka **122. (*Obveza davanja biometrijskih podataka*)** ovog Zakona.

(11) Vijeće ministara, na prijedlog MVP-a, po članku **131. (*Podzakonski propisi o biometrijskim podacima, evidencijama, bazi podataka, zbirci podataka o putnim ispravama i privilegijama i imunitetima*)** stavku (3) ovog Zakona, utvrđuje popis stranih putnih isprava i drugih dokumenata koje priznaje BiH i sa kojima stranci mogu prijeći državnu granicu BiH, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 142.

(Rokovi za donošenje podzakonskih propisa Ministarstva prema ovom Zakonu)

(1) Ministarstvo u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona:

a) nakon pribavljenog mišljenja MVP-a, Službe i Granične policije donosi podzakonski propis po članku 40. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u svezi s ulaskom stranaca*) stavku (6) ovog Zakona, kojim se uređuje postupanje prilikom ulaska stranaca u BiH, izdavanje vize na granici, izgled i sadržaj obrasca pozivnog pisma i postupanje prilikom ovjere pozivnog pisma, obrazac rješenja o odbijanju ulaska i postupanje prilikom odbijanja ulaska u BiH, te druga pitanja o uvjetima ulaska u BiH;

b) nakon pribavljenog mišljenja MCP-a i Službe, donosi podzakonski propis po članku 104. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima odobrenja boravka te boravišta i prebivališta stranaca*) stavku (1) ovog Zakona, kojim se uređuje oblik, sadržaj, rok važenja, postupanje kao i druga pitanja kod izdavanja potvrde o identitetu;

c) nakon pribavljenog mišljenja Službe, donosi podzakonski propis po članku 104. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima odobrenja boravka te boravišta i prebivališta stranaca*) stavku (1) ovog Zakona, kojim se propisuju dokazi koji se dostavljaju uz zahtjev za odobrenje boravka, detaljnije uređuje izgled i sadržaj zahtjeva za izdavanje dozvole boravka, izgled i sadržaj potvrde o podnesenom zahtjevu za boravak, postupanje kod odobrenja boravka i izdavanja dozvole boravka, oblik, izgled i sadržaj dozvole boravka, izgled i sadržaj potvrde o prijavi rada, postupanje kod izdavanja potvrde o prijavi rada, oblik, izgled i sadržaj osobne iskaznice za stranca i postupanje kod izdavanja osobne iskaznice za stranca, postupanje kod otkaza boravka, kod prijava i odjava boravišta i prebivališta, izgled i sadržaj knjige stranaca i postupanje kod ovjere knjige stranaca, kao i druga pitanja značajna za boravak i kretanje stranaca u BiH;

d) nakon pribavljenog mišljenja Službe, donosi podzakonski propis po članku 116. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima udaljenja stranca*) stavku (1) ovog Zakona, kojim se uređuje postupanje kod udaljenja stranca iz BiH, izgled i sadržaj potvrde kojom se odobrava odgoda mjere protjerivanja, postupanje kod skraćivanja, ukidanja i produljenja perioda zabrane ulaska i boravka u BiH, izgled i sadržaj potvrde o ostanku iz članka 110. (*Postupanje u slučaju pozivanja na zaštitu*) stavka (5) ovog Zakona, te druga pitanja u svezi s udaljenjem stranaca;

e) nakon pribavljenog mišljenja Službe, donosi podzakonski propis po članku 121. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima stavljanja stranca pod nadzor*) stavku (2) ovog Zakona kojim se uređuje postupanje kod stavljanja stranca pod nadzor; i

f) nakon pribavljenog mišljenja Službe, donosi podzakonski propis po članku 131. (*Podzakonski propisi o biometrijskim podacima, evidencijama, bazi podataka, zbirci podataka o putnim ispravama i privilegijama i imunitetima*) stavku (1) ovog Zakona, kojim se uređuje postupanje kod uzimanja, pohranjivanja, korištenja, pristupa, prijenosa, te mehanizme zaštite i rokove čuvanja biometrijskih podataka.

(2) Ministarstvo u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona:

a) nakon pribavljenog mišljenja MCP-a, MVP-a i Službe, donosi podzakonski propis iz članka 46. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u svezi s putnim ispravama za strance*) stavka (1) ovog Zakona, kojim se detaljnije uređuje izgled i sadržaj zahtjeva za izdavanje putne isprave za osobu bez državljanstva i zahtjeva za izdavanje putnog lista za strance;

b) donosi podzakonske propise po članku 104. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima odobrenja boravka te boravišta i prebivališta stranaca*) stavku (2) ovog Zakona, kojim se detaljnije uređuju pravila i standardi u postupanju, kao i druga pitanja u svezi s prihvatom žrtava trgovine ljudima, njihovog oporavka i povratka; i

c) donosi podzakonski propis po članku 131. (*Podzakonski propisi o biometrijskim podacima, evidencijama, bazi podataka, zbirci podataka o putnim ispravama i privilegijama i imunitetima*) stavku (2) ovog Zakona, kojim se propisuju pravila o vođenju, korištenju i pristupu Centralnoj bazi podataka o strancima i pojedinim evidencijama.

(3) Ministarstvo, nakon pribavljenog mišljenja Službe, po stjecanju tehničkih uvjeta, donosi podzakonski propis po članku 104. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima odobrenja boravka te boravišta i prebivališta stranaca*) stavku (4) ovog Zakona, kojim se uređuje izgled i sadržaj zahtjeva za izdavanje dozvole boravka, postupanje kod odobrenja boravka i izdavanja dozvole boravka, oblik, izgled i sadržaj dozvole boravka s biometrijskim podacima stranca.

(4) Ministarstvo, na prijedlog Službe, a po stjecanju tehničkih uvjeta, donosi odluku:

a) kojom se određuje početak primjene članka 79. (*Uvjeti za odobrenje stalnog boravka*) stavka (1) točke f) ovog Zakona;

b) kojom se naljepnica o odobrenju boravka zamjenjuje boravišnom dozvolom kao posebnim dokumentom s biometrijskim podacima stranca po članku 104. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima odobrenja boravka te boravišta i prebivališta stranaca*) stavku (5) ovog Zakona.

Članak 143.

(Rokovi za donošenje podzakonskih propisa MVP-a prema ovom Zakonu)

(1) MVP, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva, donosi podzakonski propis po članku 40. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u svezi s ulaskom stranaca*) stavku (3) ovog Zakona, kojim se uređuje izgled i sadržaj obrasca zahtjeva za izdavanje vize i naljepnice vize, postupanje prilikom izdavanja aerodromske tranzitne vize (Viza A) i vize za kratkoročni boravak (Viza C) u DKP-u BiH, rok važenja aerodromske tranzitne vize (Viza A), te uređuju i druga pitanja o uvjetima za izdavanje ovih viza, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(2) MVP, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva i Službe, donosi podzakonski propis po članku 40. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u svezi s ulaskom stranaca*) stavku (4) ovog Zakona, kojim se uređuje postupanje kod izdavanja vize za dugoročni boravak (Viza D), te uređuju i druga pitanja o uvjetima za izdavanje ove vize.

(3) MVP, kada se to pokaže potrebnim, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva, donosi podzakonski propis po članku 131. (*Podzakonski propisi o biometrijskim podacima, evidencijama, bazi podataka, zbirci podataka o putnim ispravama i privilegijama i imunitetima*) stavku (4) ovog Zakona, kojim se uređuje postupanje u slučajevima stranaca koji u BiH privremeno borave na temelju službovanja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima ili misijama koje imaju diplomatski status, odnosno osoba koje po međunarodnom pravu, odnosno na temelju međunarodnog ugovora uživaju privilegije i imunitete iz članka 124. (*Boravak na temelju vršenja diplomatske službe u BiH*) ovog Zakona.

Članak 144.

(Rok za donošenje ostalih podzakonskih propisa)

(1) MCP, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva, MVP-a i Službe, donosi podzakonski propis po članku 46. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u svezi s putnim ispravama za strance*) stavku (2) ovog Zakona, kojim se uređuje oblik, izgled i sadržaj putne isprave za osobu bez državljanstva i putnog lista za strance, potrebni dokumenti koji se prilažu uz zahtjev za izdavanje, postupanje prilikom izdavanja i druga tehnička pitanja vezana za putne isprave za osobu bez državljanstva i putni list za strance, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(2) Ukoliko se pokaže potrebnim MCP može, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva, donijeti podzakonski propis kojim se uređuje izrada i ažuriranje popisa znanstveno-istraživačkih organizacija u BiH i način njegove dostupnosti.

Članak 145.

(Prestanak važenja prijašnjih propisa)

(1) Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje važiti Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu ("Službeni glasnik BiH", br. 36/08 i 87/12) osim Poglavlja VII. Međunarodna i privremena zaštita (azil) koje ostaje na snazi do stupanja na snagu zakona koji uređuje oblast azila.

(2) Podzakonski propisi doneseni na temelju Zakona iz stavka (1) ovog članka primjenjuju se do donošenja novih podzakonskih propisa po ovom Zakonu, ako nisu u suprotnosti s ovim Zakonom.

Članak 146.

(Stupanje na snagu ovog Zakona)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj

_____ 2015. godine

Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

OBRAZLOŽENJE

I PRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Pravni osnov za donošenje Zakona o strancima sadržan je, **prije svega**, u sljedećim odredbama Ustava Bosne i Hercegovine:

- U članu II stav 1. kojim je propisano da će Bosna i Hercegovina osigurati najveći nivo međunarodno priznatih prava i osnovnih sloboda i u stavu 2. ovog člana koji predviđa da se prava i slobode, predviđene Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i njenim protokolima, direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini i da imaju prioritet nad svim ostalim zakonima. Kako se prema Zakonu o strancima (u upravnom postupku) odlučuje o pravima, obavezama i pravnim interesima stranaca, nedvojbeno je da su navedene odredbe ustavni osnov za donošenje ovog Zakona.
- U članu III stav 1. tačka f) predviđena je nadležnost institucija Bosne i Hercegovine u politici i regulativi za useljavanje, izbjeglice i azil. Iz toga slijedi da je Bosna i Hercegovina nadležna za donošenje zakona kojim se uređuju pravila o ulasku, izlasku, boravku i kretanju stranaca u BiH, te druga pitanja vezana za kretanje i boravak stranaca u BiH.
- U članu IV tačka 4. kojim je predviđeno da je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluke Predsjedništva ili za izvršavanje nadležnosti Skupštine po Ustavu BiH.

Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave BiH („Sl. glasnik BiH“, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04 i 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12 i 6/13) u članu 14. stavu (1) alineja 8. propisano je da Ministarstvo sigurnosti BiH kreira, stara se i provodi politiku useljavanja i azila u BiH.

Kako je odredbom člana 17. **Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine** („Sl. glasnik BiH“ br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) propisano da Vijeće ministara BiH u ostvarivanju svojih prava i dužnosti donosi odluke, zaključke i rješenja, usvaja nacрте i prijedloge zakona, analize, informacije, strategijska dokumenta, programe, sporazume, protokole i druga akta Ministarstvo sigurnosti BiH je sačinilo Zakon o strancima, radi njegovog usvajanja.

Pravni osnov za donošenje Zakona o strancima utvrđen je i **Strategijom u oblasti migracija i azila i Akcionim planom za period 2012-2015. godina**, koja je usvojena od strane Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 10. sjednici održanoj 12.06.2012.godine. U cilju 1. ovog strateškog dokumenta, u aktivnostima pod rednim brojem 1.1.8. i 1.1.9. utvrđena je obaveza usvajanja Zakona o strancima, a za izradu navedenog zakona je, kroz aktivnost 1.1.7. ovog strateškog dokumenta, zaduženo Ministarstvo sigurnosti.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA I OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Jedan od dva dugoročno postavljena strateška cilja po kojem se razvija oblast imigracija u BiH je „Razviti kvalitetan sistem u oblasti imigracija i azila na nacionalnom nivou, sa standardima Evropske unije i inkorporiranim međunarodnim izbjegličkim pravom, koji će omogućiti integraciju BiH u Evropsku uniju“. U realizaciji navedenog strateškog cilja kontinuirano se razvija i pravni okvir u oblasti imigracija, koji je veoma dinamičan i zahtijeva stalno

prilagođavanje zakonodavstva BiH u oblasti imigracija sa pravnom stečevinom Evropske unije, odnosno EU *acquis* u ovoj oblasti. Stalnim razvojem pravne stečevine Evropske unije pojavila se potreba i stalnog mijenjanja zakonodavstva BiH u oblasti imigracija. Prvi propis kojim su na nivou BiH regulirana pitanja imigracije i azila bio je Zakon o imigraciji i azilu („Službeni glasnik BiH“ broj 23/99), zatim Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“ br. 29/03, 4/04 i 53/07) i Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“ br. 36/08 i 87/12) zakon koji je na snazi, a donesen je 2008. godine te značajno izmijenjen i dopunjen u 2012. godini. Kao što se vidi oblast imigracije je veoma dinamična i stalni cilj u dijelu pravnog okvira je usklađivanje važećeg zakonodavstva u oblasti imigracije sa EU *acquis* u ovoj oblasti, kao i rješavanje određenih pitanja koja su se pojavila kao sporna u procesima primjene Zakona.

Potpisivanjem Ugovora o stabilizaciji i pridruživanju između Bosne i Hercegovine i Evropske unije, BiH se obavezala da će svoje zakonodavstvo usaglašavati sa EU *acquis*.

Važeći Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 36/08 i 87/12) u vrijeme donošenja 2008 godine, kao i 2012. godine kad su usvojene značajne izmjene i dopune ovog zakona, je usklađivan sa EU *acquis*-a i bio je u dovoljnoj mjeri usklađen sa pravnom stečevinom Evropske unije. Stalnim razvojem EU *acquis*-a pojavila se i potreba izrade novog Zakona o strancima kako bi se pravna legislativa u oblasti imigracija dodatno uskladila sa odredbama pravne tečevine EU kao što su:

- Uredba (EU br.610/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. Juna 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) broj: 562/2006 Evropskog parlamenta i Vijeća o zakoniku zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o shengenskim granicama), Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma, uredbi Vijeća (EZ) broj 1683/95 i (EZ) broj 539/2001 i uredbi (EZ) br.767/2008 i (EZ) br. 810/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća;
- Direktiva 2014/36/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. februara 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika;
- Direktiva 2014/66/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 15. maja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva.

Ministarstvo sigurnosti je korisnik projekta „Daljnje jačanje upravljanja azilom migracijama u Bosni i Hercegovini“ koji finansira Vlada Holandije. U realizaciji navedenog projekta urađena je uporedna analiza odredbi važećeg zakona sa sljedećim direktivama i uredbama Vijeća EU:

- Uredba Vijeća (EZ) br. 539/2001 od 15. marta 2001. o popisu trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva;
- Uredba Evropskog parlamenta i Vijeća (EZ-a) 562/2006 od 15. marta 2006. godine kojom se utvrđuje Kodeks Zajednice o pravilima za kretanje osoba preko granica (Shengenski kodeks o granicama);
- Uredba (EZ) br. 767/2008 Evropskog parlamenta i Vijeća od 9. jula 2008. o Viznom informacijskom sistemu (VIS) i razmjeni podataka između država članica o kratkotrajnim vizama (Uredba o VIS-u);
- Uredba (EZ) br. 810/2009 Evropskoga Parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o vizama (Zakonik o vizama);
- Uredba (EU br.610/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. juna 2013 o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 Evropskog parlamenta i Vijeća o zakoniku zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o shengenskim granicama), Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma, uredbi Vijeća (EZ) broj 1683/95 i (EZ) broj 539/2001 i uredbi (EZ) broj 767/2008 i (EZ) broj 810/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća (*amandmani na Zakon o šengenskim granicama, Zakona o vizama itd*);

- Direktiva 2008/115/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 16. decembra 2008. o zajedničkim standardima i postupanjima u državama članicama u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit;
- Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. septembra 2003. o pravu na spajanje porodice;
- Direktiva 2004/81/EZ Vijeća od 29. aprila 2004. o odobrenju boravka izdatom državljanima trećih država koji su žrtve trgovine ljudima ili im je pružena pomoć da ilegalno imigriraju, a sarađuju s nadležnim organima;
- Direktiva Vijeća 2004/114/EZ od 13. decembra 2004. o uslovima prihvata državljana trećih država u svrhu studiranja, razmjene učenika, neplaćene izobrazbe ili dobrovoljnog rada.

Navedena analiza je rezultirala preporukama za izmjenu određenih članova postojećeg zakona, kako bi se isti uskladio sa navedenim direktivama EZ.

Također, u navedenoj analizi precizirano je da odredbe važećeg zakona nisu usklađene sa sljedećim direktivama EU:

- Direktiva Vijeća 2005/71/EZ od 12. oktobra 2005. o posebnom postupku za ulazak državljana trećih zemalja u svrhu naučnog istraživanja;
- Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. maja 2009. godine o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih država u svrhu zapošljavanja visokokvalificirane radne snage;
- Direktiva 2014/36/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. februara 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika;

Međutim, analiza se nije bavila pitanjem kako postojeći Zakon o kretanju i boravku stranaca u skladu sa navedenim direktivama već je samo konstatovala da direktive treba dodatno i sveobuhvatno analizirati i da je potrebno iste ugraditi u zakonodavstvo BiH koje reguliše oblast imigracija.

Ministarstvo sigurnosti je korisnik projekta „Podrška sistemu upravljanja imigracijama i azilom u Bosni i Hercegovini“ koji podržava Vlada Švicarske. U realizaciji navedenog projekta, pored niza aktivnosti, analizirana je i imigraciona politika i zakonodavstvo BiH u oblasti zapošljavanja stranaca po osnovu plaćenog rada. Kao rezultat navedene analize, u kojoj su pored stranih stručnjaka učestvovali i profesionalci iz oblasti imigracione politike i oblasti zapošljavanja stranaca u BiH, te analize dobrih praksi EU zemalja u ovoj oblasti, definisane su preporuke i smjernice za djelovanje u imigracionom zakonodavstvu BiH. U skladu sa navedenim potrebno je u Zakon o strancima prenijeti sljedeće EU direktive:

- Direktivu Vijeća 2005/71/EZ od 12. oktobra 2005. o posebnom postupku za ulazak državljana trećih zemalja u svrhu naučnog istraživanja;
- Direktivu Vijeća 2009/50/EZ od 25. maja 2009. godine o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih država u svrhu zapošljavanja visokokvalificirane radne snage;
- Direktivu 2014/36/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. februara 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika;
- Direktivu 2014/66/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 15. maja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva.

Također, kontinuirano se, kroz analize eksperata ili analize praksi implementacije uredbi ili prijenosa direktiva u zakonodavstvo nekih EU zemalja, prati nivo i način usklađenosti zakonodavstva u oblasti imigracija BiH sa pravnom stečevinom Evropske unije. Tako su eksperti Evropske komisije koji su vršili analizu imigracionog zakonodavstva u BiH uočili da odredba u imigracionom zakonodavstvu BiH o maksimalnom trajanju ograničenja kretanja u Imigracionom centru još uvijek nije usklađena sa relevantnim *acquis-em* u ovoj oblasti, što je navedeno u izvještajima Evropske komisije o napretku BiH za 2013. i 2014. godinu.

Iako je Zakon, u vrijeme donošenja, bio u dovoljnoj mjeri usklađen s pravnom stečevinom Evropske unije u oblasti imigracija, pokazalo se nakon samo dvije godine da je potrebno izvršiti značajno usklađivanje imigracionog zakonodavstva u BiH sa pravnom stečevinom Evropske unije, kako zbog novih uredbi i direktiva koje su usvojene od strane Evropskog parlamenta i Vijeća tako i zbog dodatnih usklađivanja već prenošenih uredbi i direktiva u imigraciono zakonodavstvo BiH, a do kojih se došlo analizom urađenih izvještaja ili analizom praksi implementacije uredbi ili prijenosa direktiva u zakonodavstvo nekih EU zemalja.

Pored potrebe za usklađivanjem Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu u dijelu imigracija sa EU *acquis*, izrada novog Zakona je potrebna da bi se riješili neki nedostaci koji su uočeni u odredbama važećeg zakona tokom njegove primjene. Važećim zakonom, kroz devet od 10 poglavlja, propisuju se: uvjeti i postupak ulaska stranaca u BiH, uključujući vizni i bezvizni režim, putne isprave za strance, boravak stranaca u Bosni i Hercegovini, udaljavanje stranaca iz zemlje, prihvatanje stranaca i stavljanje stranca pod nadzor, uzimanje biometrijskih podataka u postupcima po zahtjevu za vizu, boravišnu dozvolu ili u propisanim postupcima koje nadležni organ poduzima po službenoj dužnosti, nadležnosti organa vlasti u primjeni ovog zakona te druga pitanja u vezi s boravkom stranaca u Bosni i Hercegovini. Zakonom se također propisuju prekršaji i kazne za prekršaje počinjene povredom odredbi ovog Zakona.

Iako je važećim zakonom riješen značajan broj problema koji su se prije pojavljivali u implementaciji zakona u ovoj oblasti, analizom primjene važećeg zakona uočen je određen broj problema u primjeni zakonskih odredbi iz razloga što su iste nedorečene, manji broj odredbi je i u međusobnoj suprotnosti, a neke upravne oblasti nisu definisane kao što je postupak ukidanja viza. Važeći zakon propisuje uslove i postupak za skraćivanje, odnosno poništenje vize, novim zakonom potrebno je ovu oblast izmijeniti i propisati postupak poništenja, odnosno ukidanja vize, nadležne organe za provođenje postupka, kao i rokove i pravne lijekove. Važeći zakon propisuje da se stranac u određenim postupcima po službenoj dužnosti dužan podvrgne fotografiranju, davanju otisaka prstiju i/ili papilarnih linija i registrovanju fizičkih karakteristika. Međutim, kad se implementira navedena zakonska odredba dolazi se u situaciju da su neke zakonske odredbe nedorečene ili su u međusobnoj suprotnosti. Novim zakonom je riješen navedeni problem, precizno je definisano u kojim postupcima se uzimaju biometrijski podaci i za sve te postupke postoje propisane baze podataka na način da se biometrijski podaci uzimaju i pohranjuju u sklopu postupaka uz koje se i uzimaju. Također, važeći zakon se nejasno odredio prema pravima lica koja se pojavljuju kao žrtve trgovine ljudima, a koje ne žele da svjedoče.

Razlozi za donošenje novog Zakona o strancima su:

- usklađivanje imigracionog zakonodavstva u BiH sa pravnom stečevinom Evropske unije, kako zbog novih uredbi i direktiva koje su usvojene od strane Evropskog parlamenta i Vijeća tako i zbog dodatnih usklađivanja već prenošenih uredbi i direktiva EU zakonodavstva u imigraciono zakonodavstvo BiH, a do kojih se došlo analizom urađenih izvještaja ili analizom praksi implementacije uredbi ili prijenosa direktiva u zakonodavstvo nekih EU zemalja,
- rješavanje nedostataka u odredbama važećeg zakona koji su uočeni tokom njegove primjene.

Odredbe Nacrta Zakona o strancima svrstane su u devet poglavlja. Kako je pregled sadržaja Nacrta Zakona sastavni dio obrazloženja, u cilju objašnjenja odabrane politike, kroz poglavlja prezentujemo oblasti reguliranja, ključne vrijednosti koje su zadržane, a akcenat stavljamo na ključne vrijednosti koje su uvedene u odredbama Nacrta Zakona.

Poglavlje I (Opće odredbe) precizira pitanja koja se uređuju ovim zakonom, definiše nadležne organe, pojašnjava terminologiju i daje opšte odredbe, dakle odredbe koje se odnose na sve strance koji ulaze ili borave u BiH. U članu 2. definisana je upotreba roda, a u članu 6. definisani su novi pojmovi iz direktiva koje se tek sad prenose u Nacrt Zakona. Postupanje sa strancem i državljaninom BiH koji ima višestruko državljanstvo propisano je članom 7., članom 8. sloboda kretanja, a zabrana diskriminacije stranca propisana je članom 9., dok se članom 10. stranci obavezuju na poštivanje javnog poretka, zakona i propisa, te odluka organa vlasti u BiH. Obaveze nadležnih organa u postupku u pogledu realizacije prava stranca da u svim fazama postupka budu obavješteni o pravima i obavezama koje proizilaze iz ovog zakona propisane su članom 12., dok su odredbe koje definišu obaveze vezane za identitet stranca propisane članovima 13. i 14.

Poglavlje II (Ulazak stranaca u BiH) sastoji se od tri odjeljka. U Odjeljku A. propisuje se ulazak u BiH, te se u članu 15. propisuje postupak kod ulaska stranaca u BiH, u članu 16. se definiše šta se smatra nezakonitim ulaskom u BiH, a u članu 17. propisuje se ulazak stranaca koji imaju zajedničku putnu ispravu i posebna pažnja prema maloljetnicima, dok su u članu 18. propisane obaveze prevoznika i organizatora turističkog ili sličnog putovanja. U članu 19. propisuju se opći uslovi za ulazak, a u članu 20. ulazak pod posebnim uslovima, dok je u članu 21. propisan ulazak iz država sa kojima BiH ima uspostavljen bezvizni režim. U članu 22. propisani su izuzeci od obaveze posjedovanja vize za ulazak i boravak u BiH, a u članu 23. propisan je način na koji stranac dokazuje da posjeduje sredstva za izdržavanje za vrijeme svog boravka u BiH. Odjeljak B. odnosi se na odbijanje ulaska u BiH, te su u članu 24. propisani razlozi zbog kojih se strancu odbija ulazak u BiH, a u članu 25. propisan je postupak i posljedice odbijanja ulaska u BiH. Odjeljak C. sadrži odredbe o vizama, te su u članu 26. date opće odredbe o vizama, a u članu 27. vrste viza koje izdaju nadležni organi BiH. U članu 28. propisuje se aerodromska tranzitna viza - Viza A, u članu 29. viza za kratkoročni boravak - Viza C, a u članu 30. viza za dugoročni boravak - Viza D. U članu 31. propisani su uslovi za izdavanje vize, a u članu 32. propisuje se ko može izdati pozivno pismo i postupanje nadležnog organa kod ovjere pozivnog pisma. U članu 33. propisano je izdavanje vize na zajednički pasoš, u članu 34. nadležnost i mjesto izdavanja vize, u članu 35. propisan je rok za davanje saglasnosti Službe za poslove sa strancima kod izdavanja viza. U članu 36. propisano je postupanje kod produženja vize, u članu 37. propisano je kada se odbija zahtjev za izdavanje vize kao i razlozi za izuzetno izdavanje vize iz humanitarnih razloga. U članu 38. i 39. propisani su uslovi, postupak i razlozi kod poništenja i ukidanja vize, a u članu 40. propisano je koje podzakonske akte je potrebno donijeti iz oblasti koju reguliše ovo poglavlje kao i organi koji su nadležni za donošenje podzakonskih akata.

Poglavlje III (Putne isprave za strance) u članu 41. i 42. propisuje vrste putnih isprava za strance i izdavanje putnih isprava za strance, u članu 43. definiše u kojim slučajevima se strancu izdaje putni list za strance, u članu 44. propisuje u kojim slučajevima se strancu neće izdati putna isprava za strance, u članu 45. propisane su obaveze stranaca u vezi sa putnim ispravama za strance, a u članu 46. propisuju se podzakonski akti koje je potrebno donijeti iz oblasti koju reguliše ovo poglavlje kao i organi koji su nadležni za donošenje tih podzakonskih akata.

Poglavlje IV (Boravak stranaca u BiH) sastoji se od osam odjeljaka. U Odjeljku A. propisane su vrste boravaka stranaca u BiH, te je u članu 47. propisano da se pod boravkom stranca u BiH smatra vizni, bezvizni, privremeni i stalni boravak, te je propisana dužina trajanja boravka.

Odjeljak B. odnosi se na privremeni boravak. U članu 48. propisano je po kojim osnovama se strancu može odobriti privremeni boravak u BiH, a u članu 49. propisani su opći uslovi za odobrenje privremenog boravka u BiH. U članu 50. definisano je odobrenje privremenog boravka po osnovu spajanja porodice, u članu 51. boravak u slučaju prestanka braka ili vanbračne zajednice, a u članu 52. propisano je postupanje u slučaju da se radi o braku koji je zaključen iz koristi, odnosno radi ostvarenja ulaska odnosno boravka u BiH. U članu 53.

propisano je da se privremeni boravak može odobriti po osnovu obrazovanja i to osnovnog, srednjoškolskog i visokoškolskog, te po osnovu neplaćenog pripravništva i volonterskog rada. U članu 54. propisani su uslovi i postupak za odobrenje privremenog boravka po osnovu osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja, a u članu 55. po osnovu visokoškolskog obrazovanja. U članu 56. propisani su uslovi i postupak za odobrenje privremenog boravka neplaćenim pripravnicima, a u članu 57. uslovi i postupak za odobrenje privremenog boravka volonterima. U članu 58. propisano je kada i pod kojim uslovima se privremeni boravak može odobriti po osnovu humanitarnih razloga, dok je u članu 59. definisano kada je potrebna preporuka nadležnog organa za odobrenje privremenog boravka iz humanitarnih razloga. U članu 61. propisani su uslovi za odobrenje privremenog boravka po osnovu vlasništva na nepokretnoj imovini u BiH.

Odjeljak C. odnosi se na privremeni boravak po osnovu rada sa radnom dozvolom, pa je tako u članu 62. definisano kada stranac mora imati radnu dozvolu za obavljanje djelatnosti ili drugih poslova u BiH, dok je u članu 63. propisano ko podnosi zahtjev i koji organi su nadležni za izdavanje radne dozvole. U članu 64. propisano je šta su kvote radnih dozvola, zatim da godišnju kvotu radnih dozvola donosi Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministarstva civilnih poslova BiH, te kako se iskazuju potrebe za radnim dozvolama. U članu 65. propisano je u kojim slučajevima se radne dozvole ne uračunavaju u kvotu radnih dozvola. U članu 66. propisano je koje dokaze je poslodavac dužan priložiti uz zahtjev za izdavanje radne dozvole. U članu 67. propisana je veza između radne dozvole i odobrenja privremenog boravka dok je u članu 68. propisano kada radna dozvola prestaje da važi. U članu 69. definisan je privremeni boravak sezonskih radnika. U odnosu na važeći Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu ovo je novi osnov boravka. U članu 70. propisane su obaveze sudova nadležnih za registraciju poslovnih subjekata, zatim kazneno-popravnih ustanova po pitanju stranaca koji su primljeni na izdržavanje kazne, te obrazovnih ustanova u vezi upisa stranih učenika odnosno studenata.

Odjeljak D. odnosi se na privremeni boravak po osnovu rada bez radne dozvole, te je u članu 71. propisano da se privremeni boravak po osnovu rada bez radne dozvole može odobriti u svrhu visokokvalifikovanog zapošljavanja, premještaja unutar pravnog lica, naučnog istraživanja ili rada bez radne dozvole sa potvrdom o prijavi rada. Član 72., 73. i 74. odnose se na visokokvalifikovano zapošljavanje odnosno na postupak i uslove za izdavanje Plave karte. U odnosu na važeći Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu ovo je novi osnov boravka. U članu 75. definisani su uslovi i postupak za odobrenje privremenog boravka u svrhu premještaja unutar pravnog lica. Ovo je također novi osnov za odobrenje privremenog boravka u odnosu na važeći Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu. U članu 76. propisan je privremeni boravak u svrhu naučnog istraživanja. U članu 77. definisan je boravak u svrhu rada bez radne dozvole i potvrda o prijavi rada. Ovaj osnov u važećem Zakonu o kretanju i boravku stranaca i azilu definisan je u članu 84. koji je dosta nedorečen tako da je postojala potreba da se ovaj član jasnije definiše. U članu 78. propisano je kada stranci mogu raditi u BiH bez obaveze pribavljanja radne dozvole.

Odjeljak E. odnosi se na stalni boravak, te se u članu 79. propisuju uslovi za odobrenje stalnog boravka, a u članu 80. osnovi privremenog boravka koji se ne uračunavaju u stalni boravak. U članu 81. propisano je postupanje kada je u pitanju odobrenje boravka djetetu stranca čiji roditelji imaju odobren boravak u BiH.

Odjeljak F. odnosi se na postupak odobravanja boravka, te je u članu 82. propisan način podnošenja zahtjeva za odobrenje odnosno produženje privremenog boravka, rokovi za podnošenje zahtjeva kao i obaveza davanja biometrijskih podataka kod podnošenja ovog zahtjeva. U članu 83. propisano je postupanje Službe za poslove sa strancima kada odlučuje o zahtjevu za odobrenje odnosno produženje privremenog boravka, a u članu 84. propisani su razlozi iz kojih se može odbiti zahtjev za odobrenje odnosno produženje privremenog boravka, dok su u članu 85. propisani razlozi iz kojih se odbacuje zahtjev za odobrenje odnosno produženje privremenog boravka odnosno iz kojih se postupak po ovom zahtjevu obustavlja.

Član 86., 87., 88. i 89. odnose se na podnošenje zahtjeva za odobrenje stalnog boravka, obavezu davanja biometrijskih podataka kod podnošenja ovog zahtjeva, postupanje Službe za poslove sa strancima po zahtjevu za odobrenje stalnog boravka, razlozi za odbijanje i razlozi za odbacivanje zahtjeva za odobrenje stalnog boravka, te razlozi za obustavu postupka. U članu 90. propisan je postupak u slučaju izmjene zahtjeva za odobrenje stalnog boravka. U članu 91. definiše se dozvola boravka, a u članu 92. zamjena dozvole boravka u slučaju zamjene pasoša u toku važenja dozvole boravka. U članu 93. propisani su razlozi iz kojih strancu prestaje boravak u BiH. Član 94. odnosi se na ličnu kartu za strance, a član 95. propisuje obavezu stranaca da nose i na zahtjev ovlaštenog lica daju na uvid ličnu kartu za stranca ili dozvolu boravka.

Odjeljak G. odnosi se na otkaz boravka u BiH, pa su u članu 96. propisani razlozi za otkaz boravka, a u članu 97. posebni razlozi za otkaz stalnog boravka. Član 98. odnosi se na postupak otkaza boravka, a član 99. na izvršenje rješenja o otkazu boravka.

Odjeljak H. odnosi se na prijavu boravka stranaca, te se u članu 100. definiše boravište i prebivalište stranca, u članu 101. obaveza prijave i odjave boravišta i prebivališta, a u članu 102. rokovi za prijavu i odjavu boravišta i prebivališta, dok se u članu 104. definiše koja su ostala lica obavezna da prijave boravak stranaca u BiH, te obaveza vođenja knjige stranaca. U članu 104. propisuju se podzakonski akti koje je potrebno donijeti iz oblasti koju reguliše ovo poglavlje kao i organi koji su nadležni za donošenje tih podzakonskih akata.

Poglavlje V (Udaljenje stranaca iz BiH) sastoji se od tri odjeljka. Odjeljak A. odnosi se na protjerivanje stranaca iz BiH, te se u članu 105. definiše mjera protjerivanja, period na koji se ta mjera može izreći, pod kojim uslovima se može produžiti, ukinuti ili skratiti, organi nadležni za postupanje, rokovi za žalbu i za rješavanje žalbe, dok se u članu 106. propisuju razlozi iz kojih se strancu može izreći mjera protjerivanja kao i razlozi iz kojih se može izdati nalog za napuštanje BiH. U članu 107. propisano je postupanje kod dobrovoljnog izvršenja rješenja o protjerivanju, a u članu 108. posebni slučajevi kada Vijeće ministara BiH može donijeti odluku o protjerivanu stranca iz BiH.

Odjeljak B. odnosi se na zaštitu stranaca, te je u članu 109. definisan princip „zabrane vraćanja“, a u članu 110. postupanje u slučaju da se stranac pozove na ovaj princip, dok je u članu 111. propisano isključenje primjene sankcija za nezakonit ulazak u BiH u slučaju da se radi o strancu na kojeg se primjenjuje princip „zabrane vraćanja“.

Odjeljak C. odnosi se na prisilno udaljenje stranaca iz BiH, pa se u članu 112. propisuje donošenje zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju, a u članu 113. propisano je kada se rješenje o protjerivanju neće izvršiti i kada se izvršenje ovog rješenja može odgoditi. U članu 114. definisano je u koju državu se stranac vraća, dok je u članu 115. propisano ko snosi troškove vraćanja stranca kao i troškove boravka stranaca u imigracionom centru. U članu 116. propisuju se podzakonski akti koje je potrebno donijeti iz oblasti koju reguliše ovo poglavlje kao i organi koji su nadležni za donošenje tih podzakonskih akata.

Poglavlje VI (Prihvatanje stranaca i nadzor) sastoji se od dva odjeljka. Odjeljak A. odnosi se na specijalizovane ustanove za prihvatanje stranaca, te se tako u članu 117. definiše osnivanje specijalizovanih ustanova za strance i nadzor nad njihovim radom.

Odjeljak B. odnosi se na stavljanje stranaca pod nadzor, te se u članu 118. definišu vrste nadzora i razlozi iz kojih se stranac može staviti pod nadzor, a u članu 119. se definiše period na koji se može odrediti stavljanje stranca pod nadzor. U stavu (6) člana 119. nacrtu Zakona o strancima predložena je odredba „Ukupno trajanje nadzora u Imigracionom centru ne može biti duže od 18 mjeseci u kontinuitetu.“ Predložena odredba stav (6) ovog člana usklađena sa Direktivom 2008/115/EZ kao i Izvještajima Evropske komisije o napretku BiH za 2013. i 2014.

godinu u kojim je navedeno: "Odredba o maksimalnom trajanju pritvora u imigracionom centru još uvijek nije usklađena sa *acquisem*."

U članu 120. propisuje se donošenje rješenja u slučaju stavljanja stranca pod nadzor kao i rokovi za podnošenje žalbe i pokretanje upravnog spora kod Suda BiH. U članu 121. propisuju se podzakonski akti koje je potrebno donijeti iz oblasti koju reguliše ovo poglavlje kao i organi koji su nadležni za donošenje tih podzakonskih akata.

Poglavlje VII (Ostale odredbe: o uzimanju biometrijskih podataka, maloljetnicima, imunitetima, stranim uniformama i službenim evidencijama) u članu 122. propisuje obavezu stranaca da daju biometrijske podatke, postupke u kojim se ti podaci daju kao i vrstu biometrijskih podataka koji se uzimaju. U članu 123. propisana je zaštita prava maloljetnika i drugih stranaca, a u članu 124. propisane su privilegije i imuniteti koje stranci uživaju prema međunarodnom pravu. U članu 125. propisano je isključenje pojedinih odredbi Zakona za određene kategorije stranaca, u članu 126. propisano je u kojim slučajevima se stranac može kretati u stranoj uniformi u BiH, dok je u članu 127. propisano da se određena poglavlja i odredbe Zakona ne odnose na podnosiocima zahtjeva za međunarodnu zaštitu. U članu 128. propisane su evidencije koje se vode prema ovom Zakonu, u članu 129. propisano je uspostavljanje Centralne baze podataka o strancima, a u članu 130. propisana je obaveza uspostave zbirke podataka o uzorcima obrazaca važećih putnih isprava i krivotvorenih putnih sprava. U članu 131. propisuju se podzakonski akti koje je potrebno donijeti iz oblasti koju reguliše ovo poglavlje kao i organi koji su nadležni za donošenje tih podzakonskih akata. U članu 132. propisano je da nadzor nad provođenjem ovog Zakona vrši Ministarstvo sigurnosti u sjedištu.

Poglavlje VIII (Kaznene – prekršajne odredbe) sadrži odredbe o prekršajnom kažnjavanju u slučaju nepoštivanja odredbi ovog Zakona. U članu 133. propisano je prekršajno kažnjavanje i novčane kazne zbog nepoštivanja čl. 7., 13., 45., 81., 94., 95. i 102. U članu 134. propisano je prekršajno kažnjavanje i novčane kazne zbog nepoštivanja člana 103. U članu 135. propisano je prekršajno kažnjavanje i novčane kazne zbog nepoštivanja čl. 16., 21., 67., 77. i 82. U članu 136. propisano je prekršajno kažnjavanje i novčane kazne zbog nepoštivanja čl. 23. i 32. U članu 137. propisano je prekršajno kažnjavanje i novčane kazne zbog nepoštivanja člana 115. U članu 138. propisano je prekršajno kažnjavanje i novčane kazne zbog nepoštivanja člana 18. U članu 139. propisane su zaštitne mjere zabrane obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti u slučaju određenih prekršaja.

Poglavlje IX (Prelazne i završne odredbe) u članu 140. propisuje postupanje u slučaju predmeta koji nisu okončani i koji se u vrijeme stupanja na snagu ovog Zakona zateknu u radu. U članu 141. propisani su rokovi u kojima Vijeće ministara BiH treba donijeti podzakonske propise po ovom Zakonu, u članu 142. rokovi u kojima Ministarstvo sigurnosti treba donijeti podzakonske propise, u članu 143. rokovi u kojima Ministarstvo vanjskih poslova treba donijeti podzakonske propise, a u članu 144. rokovi za donošenje ostalih podzakonskih propisa. U članu 145. propisan je prestanak važenja prijašnjih propisa, dok je u članu 146. propisano stupanje na snagu ovog Zakona.

Kako je ovo veoma kompleksan Zakon i odredbe ovog zakona ukazuju na odredbe devet drugih zakona, pozivanje na druge zakone obavljeno je na način otvorenog pozivanja. Ukoliko bi se pozivanje na druge zakone propisalo na način zatvorenog pozivanja, odnosno pozivanjem na naziv propisa, označavanjem u zagradi pod navodnicima broj i godinu objave službenog glasnika u kojem je objavljen zakon na koji se poziva sa svim izmjenama i dopunama, ovaj Zakon bi bio doveden u pravnu nesigurnost. Bilo koja izmjena od navedenih devet zakona, da bi se primjenila po ovom Zakonu tražila bi izmjenu odredbi ovog Zakona. Uzimajući u obzir da Zakon rješava statusna pitanja stranaca u BiH i zahtjeva direktnu primjenu zakona na koje se vrši pozivanje u ovom Zakonu, odnosno zahtjeva pravnu sigurnost u primjeni svih zakona u ovoj oblasti, pozivanje na druge zakone obavljeno je na način otvorenog pozivanja navođenjem

generičkog pojma za određenu vrstu propisa i područja koje se istim reguliše. Otvoreno pozivanje u odredbama ovog Zakona je urađeno u skladu sačlanom 39. stav (2) tačka b) Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Sl. glasnik BiH“ br.11/05, 58/14 i 60/14).

III USKLAĐENOST PROPISA SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

U postupku izrade Nacrta Zakona konsultovane su i u potrebnoj mjeri primjenjene odredbe Konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda sa pratećim Protokolima, Konvencije o pravima djeteta, Konvencije o statusu lica bez državljanstva, Konvencije o statusu izbjeglica, Konvencije protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka, Protokola za sprječavanje, zaustavljanje i kažnjavanje trgovine ljudima, naročito ženama i djecom kojim se dopunjuje Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog kriminala, te Konvencije Vijeća Evrope o akciji protiv trgovine ljudima. Nacrt stoga sadrži zaštitne odredbe koje zahtijevaju i obavezuju organe u postupanju da postupaju sa najvećom pažnjom u svim slučajevima kad se radi o poštivanju ljudskih prava, kao i prava djeteta kad se radi o strancima maloljetnim licima, poštivanju prava stranaca za koje se sumnja da su žrtve trgovine ljudima, kao i posebnu pažnju u postupanju sa strancem ako stranac izrazi strah od progona ili drugih oblika ponižavajućih postupanja.

U izradi Nacrta Zakona, pored navedenih konvencija i protokola analizirane su i u dovoljnoj mjeri ugrađene odredbe uredbi i direktiva Vijeća Evropske unije i to:

- Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. septembra 2003. o pravu na spajanje porodice;
- Direktiva 2003/109/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 25. novembra 2003. o statusu državljana trećih država koji imaju stalni boravak;
- Direktiva 2011/51/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 11. maja 2011. kojom se dopunjuje Direktiva 2003/109/EZ i proširuje primjena i na korisnike međunarodne zaštite;
- Direktiva Vijeća 2004/114/EZ od 13. decembra 2004. o uvjetima prihvata državljana trećih država u svrhu studiranja, razmjene učenika, neplaćene izobrazbe ili dobrovoljnog rada;
- Direktiva Vijeća 2005/71/EZ od 12. oktobra 2005. o posebnom postupku za ulazak državljana trećih zemalja u svrhu znanstvenoga istraživanja;
- Direktiva 2008/115/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 16. decembra 2008. o zajedničkim standardima i postupanjima u državama članicama u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit;
- Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. maja 2009. godine o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih država u svrhu zapošljavanja visokokvalificirane radne snage;
- Direktiva 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. februara 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika;
- Direktiva 2014/66/EU Europskog Parlamenta i vijeća od 15. maja 2014. godine o uvjetima za ulazak i boravak trećih državljana u okviru premještaja unutar društva;

- Uredba Europskog parlamenta i Vijeća (EZ-a) 562/2006 od 14. marta 2006. godine kojom se utvrđuje Kodeks Zajednice o pravilima za kretanje osoba preko granica (Shengenski kodeks o granicama);
- Uredba (EZ) br. 810/2009 Europskoga Parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o vizama (Zakonik o vizama);
- Uredba (EZ) br. 296/2008 Europskog Parlamenta i Vijeća od 11. marta 2008. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama), o provedbenim ovlastima dodijeljenih Komisiji;
- Uredba (EZ) br. 81/2009 Europskog Parlamenta i Vijeća od 14. januara 2009. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 u vezi s primjenom viznog informacijskog sistema (VIS) u skladu sa Zakonom o schengenskim granicama;
- Uredba (EU) br. 265/2010 Europskog Parlamenta i Vijeća od 25. marta 2010. o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i Uredbe (EZ) br. 562/2006 u vezi s kretanjem osoba s vizom za dugotrajni boravak;
- Uredba (EU) br. 610/2013 Europskog Parlamenta i Vijeća od 26. juna 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama), Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma, uredba Vijeća (EZ) br. 1683/95 i (EZ) br. 539/2001 i uredba (EZ) br. 767/2008 i (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća;
- Uredba (EU) br. 1051/2013 Europskog Parlamenta i Vijeća od 22. oktobra 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 s ciljem određivanja zajedničkih pravila o privremenom ponovnom uvođenju granične kontrole na unutarnjim granicama u iznimnim okolnostima; i
- Uredba (EU) br. 154/2012 Europskog Parlamenta i Vijeća od 15. februara 2012. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 810/2009 o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama);

U oblasti uzimanja biometrijskih podataka odredbe Nacrta Zakona usklađene su sa odredbama uredbi koje definišu ovu oblast i to:

- Uredba Vijeća broj 2725/2000 od 11. decembra 2000. godine o uspostavi „EURODAC“ za usporedbu otisaka prstiju radi efikasne primjene Dablinske konvencije,
- Uredba (EZ) broj 810/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. godine o uspostavljanju Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama)
- Uredba Vijeća (EK) broj 380/2008 od 18. aprila 2008. godine kojom se dopunjava Uredba (EK) broj 1030/2002 o uspostavljanju jedinstvenog formata boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja.

U oblasti zaštite stranaca za koje se sumnja da su žrtve trgovine ljudima odredbe Nacrta Zakona usklađene su sa odredbama Direktive 2004/81/EZ Vijeća od 29. aprila 2004. o odobrenju

boravka izdanome državljanima trećih država koji su žrtve trgovine ljudima ili im je pružena pomoć da ilegalno imigriraju, a surađuju s nadležnim tijelima.

U cilju pravilnog prenosa odredbi međunarodnog prava, kao i uredbi i direktiva Evropskog zakonodavstva iz oblasti imigracija u Nacrt ovog zakona korišteno je:

- analize usklađenosti BiH zakonodavstva u oblasti imigracija koje su rađene vlastitim pravnim kapacitetima Ministarstva sigurnosti,
- Izvještaji Evropske komisije o napretku Bosne i Hercegovine za 2013. i 2014. godinu,
- presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetima protiv BiH u oblasti imigracija,
- mišljenja Evropskog suda u Luksemburgu (Predmet C-357/09 PPU Said Shamilovich Kadzoev (Huchbarov) - tumačenje Direktive 2008/115/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 16. decembra 2008. godine o zajedničkim standardima i postupanjima u državama članicama u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit od strane Evropskog suda u Luksemburgu),
- presude Suda BiH u oblasti primjene Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu,
- uporedna analiza usklađenosti odredbi važećeg Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu sa određenim direktivama i uredbama Vijeća EU koju su radili EU eksperti po projektu „Daljnje jačanje upravljanja azilom i migracijama u Bosni i Hercegovini“ čiji je korisnik Ministarstvo sigurnosti, a isti finansira Vlada Holandije,
- razmjena iskustava i pozitivnih prasi kroz studijske posjete u Ministarstvo unutrašnjih poslova R. Češke i Ministarstvo unutrašnjih poslova R. Hrvatske, koje su finansirane po projektu „Podrška sistemu upravljanja imigracijama i azilom u BiH – Faza 2“ čiji je korisnik Ministarstvo sigurnosti, a isti podržava Vlada Švicarske,
- edukacije iz oblasti međunarodnog i evropskog zakonodavstva, kao i edukacije u oblasti procesnog zakonodavstva gdje su predavači bili eksperti EU i domaći eksperti iz akademske zajednice, a obuke su realizirane, također, po projektu „Pordeška sistemu upravljanja imigracijama i azilom u BiH – Faza 2“ čiji je korisnik Ministarstvo sigurnosti, a isti podržava Vlada Švicarske.

IV PROVEDBENI MEHANIZMI I NAČIN OSIGURAVANJA POŠTIVANJA PROPISA

Za provedbu Zakona zadužene su institucije:

- Ministarstvo vanjskih poslova je zaduženo za provođenje odredbi kojim se propisuje oblast viza. Vizu izdaje DKP BiH i DKP BiH može odbiti zahtjev za izdavanje vize, poništiti, odnosno ukinuti vizu o čemu donosi rješenje. Po žalbama na odluke DKP BiH, donešene u skladu sa ovim zakonom, odlučuje Ministarstvo vanjskih poslova.
- Granična policija BiH nadležna je za kontrolu prelaska granice BiH, kao i odbijanje ulaska strancima pri čemu je nadležna i za donošenje rješenja o odbijaju ulaska u BiH kad stranac ne ispunjava zakonom propisane uslove za ulazak u BiH. U izuzetnim slučajevima propisanim Zakonom Granična policija BiH može izdati vizu na granici ili poništiti, odnosno ukinuti vizu o čemu donosi rješenje o poništenju ili ukidanju vize.
- Služba za poslove sa strancima, kao upravna organizacija u sastavu Ministarstva sigurnosti, uspostavljena je 01.10.2006. godine. Služba je preuzela Odjeljenja za strance iz kantonalnih MUP-ova, centara javne bezbjednosti MUP-a Republike Srpske i Policije Brčko Distrikta. Služba ima 16. terenskih centara kao organizacione jedinice van sjedišta Službe, koji obavljaju poslove vezane za kretanje i boravak stranaca u BiH. U segmentu imigracija Služba donosi sve odluke u prvom stepenu.

- Po žalbama na odluke Službe i Granične policije BiH, donešene u skladu sa ovim zakonom, odlučuje Ministarstvo u sjedištu kao drugostepeni organ. U Ministarstvu sigurnosti uspostavljen je i u funkciji Sektor za imigraciju, kao organizaciona jedinica Ministarstva nadležna za pitanja imigracija.
- Pri Službi uspostavljen je Imigracioni centar kapaciteta 80 mjesta koji se koristi za smještaj stranaca u postupcima nadzora, pod uslovima propisanim Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu, odnosno ovim zakonom. Izgradnja centra finansirana je iz sredstava Evropske komisije i ima visoke standarde za ustanovu navedene namjene.
- Postupak prema strancima žrtvama trgovine ljudima regulisan je kroz više odredbi, a obaveze Ministarstva, prema ovom zakonu, je da prihvati, smjesti i zbrine strance žrtve trgovine ljudima do repatrijacije. Ministarstvo sigurnosti nema centar za smještaj stranaca žrtava trgovine ljudima, pa je smještaj i zbrinjavanje stranaca žrtava trgovine ljudima riješen u saradnji sa nevladinim sektorom. Ministarstvo sigurnosti ima potpisan Protokol o saradnji u prihvatu i smještaju stranaca žrtava trgovine ljudima sa dvije nevladine organizacije i Protokol o pružanju besplatne pravne pomoći sa udruženjem „Vaša prava BiH“. U saradnji sa nevladinim sektorom, posredstvom protokola koji jasno definišu prava i obaveze ugovornih strana, obezbjeđena je adekvatna zaštita stranaca žrtava trgovine ljudima.
- Ministarstvo civilnih poslova izrađuje i podnosi prijedlog godišnje kvote radnih dozvola Vijeću ministara BiH. Ministarstvo civilnih poslova sačinjava i ažurira spisak naučno – istraživačkih organizacija u BiH i isti čini javno dostupnim (postavljanjem na web-stranicu MCP-a) što je potrebno za odobrenje privremenog boravka u svrhu naučnog istraživanja. Ovim zakonom prvi put je propisana obaveza u vezi navedenog spiska i ista je u skladu sa nadležnostima Ministarstva civilnih poslova koje su propisane Okvirnim zakonom o osnovama naučno-istraživačke djelatnosti i koordinaciji unutrašnje i međunarodne naučno-istraživačke saradnje Bosne i Hercegovine.
- Agencija za rad i zapošljavanje BiH učestvuje u izradi prijedloga godišnje kvote radnih dozvola prema Ministarstvu civilnih poslova, kao i u aktivnostima propisanim ovim Nacrtom zakona u postupcima pri odobravanju boravka u svrhu visokokvalificiranog zapošljavanja ili sezonskim radnicima.
- Propisani su prekršaji za radnje i postupanja protivno određenim odredbama Nacrta Zakona i uveden je prekršaj za prevoznika koji na granicu BiH doveze stranog državljanina koji ne ispunjava uslove za ulazak u BiH što je u skladu sa EU regulativom.
- Nadzor nad provedbom ovog zakona je u nadležnosti Ministarstva sigurnosti u sjedištu.

Uspostavljeni kapaciteti institucija omogućavaju provedbu ovog zakona, a odredbe zakona obezbjeđuju način osiguranja poštivanja propisa, kroz kaznene odredbe i kroz odredbe o nadzoru nad provođenjem ovog zakona.

V OBRAZLOŽENJE FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA I FINANSIJSKI UČINCI ZAKONA

Finansijska sredstva potrebna za primjenu ovog zakona potrebno je obezbjeđiti za redovne aktivnosti koje su već u fazi primjene u važećem zakonu i koje će se nastaviti i po odredbama Nacrta Zakona i za dodatne aktivnosti, kao što su uvođenje biometrije za strane državljane u

oblasti viza, boravišnih dozvola i međunarodne zaštite, te za osposobljavanje kadra i dalju izgradnju institucija za provedbu zakona.

Finansijska sredstva u vidu redovnih aktivnosti potrebna su za:

- funkcionisanje Imigracionog centra,
- smještaj žrtava trgovine ljudima, što podrazumjeva podršku NVO-ima koji po osnovu potpisanog protokola ove usluge obavljaju u ime Ministarstva sigurnosti,
- obezbjeđenje besplatne pravne pomoći u postupcima vezanim za statusna pitanja za strance žrtve trgovine ljudima i za strance smještene u Imigracionom centru.
- Izvršenje rješenja o protjerivanju stranaca, a koji ne žele dobrovoljno napustiti BiH.

Sredstva za ove namjene osigurana su u budžetu Institucija BiH za 2015. godinu pri Ministarstvu sigurnosti i Službi za poslove sa strancima, tako da ne predstavljaju novu budžetsku stavku.

Oblast biometrije finansira se kroz projekte u vidu donacija. U članu 122. Nacrta Zakona o strancima propisano je da će Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, nakon pribavljenog mišljenja MVP-a, Službe i Granične policije, nakon stvaranja tehničkih uslova, donijeti Odluku kojom se određuje početak primjene davanja biometrijskih podataka.

U skladu sa navedenim za provedbu ovog zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva.

VI OPIS KONSULTACIJA VOĐENIH U PROCESU IZRADE ZAKONA

Nacrt zakon radila je Komisija za izradu Zakona o strancima koju je imenovao Ministar sigurnosti i u čijem sastavu su bili predstavnici Ministarstva sigurnosti iz Sektora za imigraciju i Sektora za azil, Granične policije BiH, Službe za poslove sa strancima, Ministarstva vanjskih poslova i Direkcije za evropske integracije. Na sve sastanke Komisije su pozivani i predstavnici Evropske komisije i OHR-a. U toku izrade nacrta Zakona Ministarstvo sigurnosti je iz projekta „Podrška sistemu upravljanja imigracijama i azilom u BiH- Faza 2“ koji je podržala Vlada Švicarske obezbjedilo edukaciju iz oblasti EU regulative za sve članove Komisije, a kroz dvije studijske posjete i upoznavanje sa najboljim praksama EU u oblasti imigracija. Stečena znanja i iskustva članovi Komisije su koristili u izradi Zakona. Kroz projekat „Dalje jačanje upravljanja azilom i migracijama u BiH“ koji finansira Ministarstvo vanjskih poslova Holandije, Ministarstvo sigurnosti je obezbjedilo eksperte koji su ponudili svoje stručno mišljenje o usklađenosti Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu sa određenim EU Acquis-ima.

Pri izradi nacrta Zakona provedene su opsežne konsultacije, kako sa državnim organima, tako i sa međunarodnim organizacijama koje u svom mandatu imaju oblast koja je predmet Nacrta Zakona, te sa nevladinim sektorom koji je pravno uključen u oblast koju rješava Nacrt Zakona. Oblik komuniciranja je bio direktno dostavljanje prednacrtu Zakona učesnicima u konsultacijama, kao i postavljanje prednacrtu Zakona na veb stranicu Ministarstva i ostavljanje dovoljnog vremenskog roka, od 30 dana, za dostavljanje primjedbi i sugestija, analiza dostavljenih primjedbi, te organizovanje Okruglog stola sa ciljem iznošenja direktnih stavova po definiranim temama.

Ministarstvo sigurnosti je provelo sljedeće konsultacije;

- Prednacrt Zakona dostavljen je državnim organima: Ministarstvu vanjskih poslova, Ministarstvu civilnih poslova, Ministarstvu prometa i komunikacija, Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice, Sudu BiH, Graničnoj policiji BiH, Službi za poslove sa strancima, Direkciji za evropske integracije, Agenciji za rad i zapošljavanje BiH,

Agenciji za zaštitu ličnih podataka, Uredu zastupnika Vijeća ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, kao i međunarodnim organizacijama: Delegaciji EU u BiH i Specijalnom predstavniku EU u BiH, Uredu visokog predstavnika u BiH (OHR-u), Međunarodnoj organizaciji za migracije (IOM-u), Međunarodnom programu pomoći u kriminalističkoj obuci Američkog ministarstva pravosuđa (ICITAP-u), Visokom komesarijatu Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR-u), Internacionalnom centru za razvoj migracione politike (ICMPD-u), te nevladinoj organizaciji „Vaša prava BiH“ na mišljenje i poziv da se dostave primjedbe na ponuđeni tekst prednacrt zakona.

- Komisija je izvršila analizu svih dostavljenih primjedbi i doradila prednacrt zakona.
- U cilju provođenja direktnih konsultacija Komisija je održala Okrugli sto sa svim predstavnicima državnih organa, međunarodnih organizacija i nevladine organizacije kojim je prednacrt zakona dostavljen na mišljenje i ponudila dorađenu verziju prednacrt zakona uporedo sa svim dostavljenim primjedbama.
- U cilju efikasnog rada i uspješnih konsultacija Komisija je Okrugli sto vodila na način da je analiza i rasprava usmjerena na odredbe prednacrt Zakona, koje su na osnovu prethodno dostavljenih prijedloga nadležnih organa, međunarodnih organizacija i nevladine organizacije, prepoznate kao sporne.
- Komisija je otvorila sve sporne članove prednacrt zakona koje su tražili predstavnici nadležnih organa, međunarodnih organizacija i nevladine organizacije i na kraju Okruglog stola usvojeni su zaključci.
- Na osnovu zaključaka sa Okruglog stola i saznanja koje su članovi Komisije dobili u razmjeni iskustava na definisane teme sa ekspertima Republike Češke i Republike Hrvatske, Komisija je definirala konačan tekst Nacrta Zakona.

Na Nacrt ovog zakona, u skladu sa članom 31. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, traženo je mišljenje Ureda za zakonodavstvo, Ministarstva pravde, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva finansija i trezora, Ministarstva civilnih poslova i Direkcije za evropske integracije, a u skladu sa zaključkom Vijeća ministara BiH koji je usvojen na 57. sjednici održanoj 17.07.2013. godine traženo je mišljenje Agencije za ravnopravnost spolova BiH.

Ministarstvo civilnih poslova i Agencija za ravnopravnost spolova BiH nisu imali primjedbi na predloženi tekst nacrt Zakona o strancima.

Direkcija za evropske integracije je konstatovala da je nacrt Zakona o strancima djelimično usklađen sa propisima Evropske unije.

Primjedbe na predloženi tekst Nacrta Zakona o strancima dostavili su: Ured za zakonodavstvo, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, Ministarstvo vanjskih poslova i Ministarstvo pravde.

Primjedbe Ureda za zakonodavstvo odnosile su se na usklađivanje teksta nacrt Zakona sa Jedinstvenim pravilima za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine, te su iste prihvaćene i ugrađene u tekst nacrt Zakona.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice je dalo primjedbu da se nacrtom Zakona o strancima i nacrtom Zakona o azilu različito definiše pitanje spajanja porodice izbjeglica sa priznatim statusom i da su različiti nadležni organi koji odlučuju o zahtjevu, te su predložili da se ove odredbe usklade ili dodatno obrazlože. Navedena primjedba nije prihvaćena jer se radi o dva različita prava, dva različita postupka koji provode različiti organi po različitim zakonima, kao i o različitom statusu koji dobijaju lica koja traže spajanje porodice sa izbjeglicom sa priznatim statusom. Ako lice podnese zahtjev da se rješava prema Nacrtu Zakona o strancima može, ukoliko ispuni u ovom nacrtu Zakona propisane odredbe, dobiti status privremenog boravka u BiH, a ako lice podnese zahtjev da se rješava prema Nacrtu Zakona o azilu može, ukoliko

ispuni propisane odredbe u Nacrtu Zakona o azilu, dobiti status izbjeglice u BiH. Zbog navedenog ova oblast je i regulisana u dva zakona i to u nacrtu Zakona o azilu i nacrtu Zakona o strancima. Odredbe Nacrta Zakona o strancima u ovom dijelu su usklađivane sa Direktivom Vijeća 2003/86/EZ od 22. septembra 2003. godine o pravu na spajanje porodice.

Primjedbe Ministarstva vanjskih poslova djelimično su usvojene. Nije usvojena primjedba na član 38. stav (1) jer je suprotna Uredbi (EZ) br. 810/2009 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. godine o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama), dok je primjedba na član 124. djelimično usvojena, odnosno nije prihvaćen prijedlog da se u članu 124. briše stav (1) jer se radi o „*Poglavlju V. Udaljenje stranca iz BiH, (Odjeljak B. Zaštita stranaca)*“ kojim je definisan i „Princip zabrane vraćanja“ koji se kao univerzalni princip primjenjuje na sva lica i koji je zaštićen Konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i Konvencijom protiv mučenja i drugih surovih, nehumanih ili ponižavajućih tretmana ili kažnjavanja.

Ministarstvo pravde dostavilo je mišljenje sa određenim brojem primjedbi koje su razmotrene, analizirane i donesen je stav kako slijedi:

- primjedba na član 34. stav (7) nije prihvaćena jer skraćenje roka za podnošenje žalbe nema značaja za stranca kojem je odbijen ulazak budući da žalba ne odgađa izvršenje rješenja kojim se odbija zahtjev za izdavanje vize na granici, odnosno strancu kojem je odbijen zahtjev za izdavanje vize na granici ne može ući u BiH. Pravo na žalbu u slučaju odbijanja zahtjeva za izdavanje vize na granici predviđeno je članom 35. stavom (6) Uredbe (EZ) br. 810/2009 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. godine o uspostavljanju Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) s kojom je vršeno usklađivanje ovog Zakona. Odredbu člana 34. stava (7) nacrtu Zakona treba vezati za član 25. stav (8) nacrtu Zakona o strancima kojim je propisano da strancu kojem je odbijen ulazak može ući u BiH nakon što otkloni razloge zbog kojih mu je odbijen ulazak. Dakle, strancu kojem je odbijen zahtjev za izdavanje vize na granici pa samim tim i ulazak u BiH, može ući u BiH čim otkloni razloge zbog kojih je izdavanje vize odbijeno, odnosno ne mora čekati da njegova žalba bude riješena. Ukoliko je žalba izjavljena, ona će se rješavati u redovnom postupku po žalbi. Također, skraćanjem roka za žalbu (na osam dana umjesto 15 dana) morao bi se skratiti i rok za rješavanje žalbe (umjesto 30 dana kako je to propisano članom 235. Zakona o upravnom postupku na kraći rok) što bi onemogućilo ili otežalo rješavanje žalbe u zakonom propisanim rokovima jer drugostepeni organ zaprimljenu žalbu mora proslijediti u sjedište Granične policije BiH koja žalbu prosljeđuje organizacionoj jedinici koja je odbila zahtjev za izdavanje vize na granici koja treba da dostavi izjašnjenje na žalbu u smislu člana 222. Zakona o upravnom postupku, kompletira spis i ponovo ga vrati Graničnoj policiji BiH u sjedištu koja zatim spis dostavlja drugostepenom organu na rješavanje;
- primjedba na član 40. se odnosi na pojašnjenje izraza „pribavljenog mišljenja“. Navedeni izraz se ne može mijenjati jer on u suštini i znači kako je normiran. Predlagač je dužan pribaviti mišljenje, a mišljenje može prihvatiti, odbiti s tim da mora obrazložiti razloge odbijanja (kao što se radi i sa mišljenjima iz člana 31. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine). Navedeni član Zakona obavezuje predlagača da pribavi navedena mišljenja i ovakva norma nije nepoznata u BiH zakonodavstvu. Bitno je naglasiti da kod izrade podzakonskih akata, zavisno od materije koja je predmet podzakonskog akta, u radnim grupama učestvuju predstavnici Služba za poslove sa strancima, Granične policije BiH, Ministarstva vanjskih poslova, te po potrebi i predstavnici drugih institucija, a mišljenje na nacrt podzakonskih propisa traži se radi poboljšanja kvaliteta teksta propisa koji se donosi;

- primjedba na član 52. Nacrta Zakona je prihvaćena tako što su u članu 83. u stavu (1) poslije riječi „boravka“ dodate riječi „po bilo kojem osnovu“;
- nije prihvatljiva primjedba na član 58. stav (2) tačka a) alineja 1) i 2) u vezi sa stavom (3) istog člana iz razloga što se radi o različitim kategorijama stranaca koji na osnovu odobrenog privremenog boravka ostvaruju različita prava. Odredba stava (2) tačke a) alineje 1) i 2) odnosi se samo na strance žrtve trgovine ljudima što nije slučaj sa odredbom iz stava (3) istog člana koja se odnosi na strance koji nisu žrtve trgovine ljudima (odnosi se na strance koji sarađuje s organima vlasti radi otkrivanja krivičnog djela ili počinioca, ili koji su žrtve organizovanog kriminala i njihovo je prisustvo u BiH neophodno za provođenje sudskog postupka). Stranci iz člana 58. stav (2) tačka a) kojima je odbren privremeni boravak uživaju prava propisana stavom (4) člana 58. ovog Zakona što nije slučaj sa strancima kojima je privremeni boravak odobren prema stavu (3) ovog člana;
- primjedba koja se odnosi na član 93. stav (1) tač. b) i c) nije prihvatljiva jer se član 93. nalazi u poglavlju IV. koji nosi naziv „Boravak stranaca u BiH“ i svi drugi članovi u ovom poglavlju su propisani na isti način. Tačkom b) propisano je da strancu prestaje boravak sticanjem državljanstva BiH, jer sticanjem državljanstva to lice prestaje biti stranac u BiH i na to lice se više ne primjenjuju odredbe Zakona o strancima, ali to lice nastavlja boraviti u BiH kao državljanin BiH pa se samim tim na njega primjenjuju propisi koji se primjenjuju na državljane BiH. Donošenje rješenja o prestanku boravka je uvedeno kao odgovor na uočeni problem u primjeni važećeg zakona kada se osobe kojima se oduzme državljanstvo BiH pozivaju na odobrenje boravka koje su imale prije sticanja državljanstva BiH. Tačkom c) propisano je da strancu prestaje boravak njegovom smrću, u kojem slučaju nije predviđeno donošenje upravnog akta, dakle boravak prestaje po sili zakona;
- primjedba koja se odnosi na član 98. stav (5) nije prihvatljiva iz razloga što je navedenom odredbom jasno propisana obaveza oduzimanja svih putnih isprava za prelazak granice strancu kojem je otkazan boravak u BiH, osim u slučaju pristanka na dobrovoljno napuštanje. Strancu koji pristane dobrovoljno napustiti BiH ne oduzimaju se putne isprave, a dokazi kojim stranac dokazuje da će dobrovoljno napustiti BiH mogu biti predmetom podzakonskog akta;
- primjedba na član 145. je prihvaćena te je iza riječi „(azil)“ dodat tekst: „koje ostaje na snazi do stupanja na snagu zakona koji uređuje oblast azila.“.

Ministarstvo finansija i trezora nije dostavilo konačno mišljenje na nacrt Zakona o strancima.

VII RASPORED EVENTUALNOG PONOVOG PREISPITIVANJA UVEDENOG PROPISA

Nacrt Zakona je oblast imigracija uskladio sa EU Aquis, oblast viza sa Šengenskim sporazumom, u mjeri u kojoj je trenutno usklađivanje u BiH moguće.

Međutim, uzevši u obzir kako je imigracijsko zakonodavstvo podložno kontinuiranim izmjenama i polazeći od iskustava dugih zemalja koje su postale članice EU, realno je očekivati izmjenu ponuđenih zakonskih odredbi u periodu od tri godine, odnosno u skladu sa daljim razvojem i donošenjem EU Aquis u pojedinim oblastima viza i imigracija.

Broj: 01-02-1-277/15
Sarajevo, 04.06.2015. godine
(ZB)

01
06
f

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI
SARAJEVO

HERCEGOVINA BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI
SARAJEVO
04-06-2015

PREDMET: Mišljenje o Nacrtu Zakona o strancima

06 01-1 3134-46/14

Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, razmotrio je **Nacrt Zakona o strancima** i na osnovu člana 25. stav 1. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), daje

M I Š L J E N J E

Ustavni osnov za donošenje predmetnog Zakona sadržan je u članu III 1.f) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine politika i regulisanje pitanja imigracije, izbjeglica i azila, kao i članu IV 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona potrebnih za provođenje odluka Predsjedništva Bosne i Hercegovine ili za vršenje funkcija Parlamentarne skupštine prema Ustavu Bosne i Hercegovine.

Razvojem zakonodavstva Evropske unije nametnula se potreba za promjenom ili dopunom značajnog broja odredbi važećeg zakona Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 36/08 i 87/12), posebno u dijelu koji se odnosi na imigraciju, a potpisivanjem Ugovora o stabilizaciji i pridruživanju između Bosne i Hercegovine i Evropske unije, Bosna i Hercegovina obavezala se da će svoje zakonodavstvo usaglašavati sa EU acquis.

Dakle, razlozi za donošenje novog zakona su usklađivanje imigracionog zakonodavstva u Bosni i Hercegovini sa pravnom stečevinom Evropske unije, kako zbog novih uredbi i direktiva, tako i zbog dodatnih usklađivanja već prenošenih uredbi i direktiva, kao i rješavanje nedostataka u odredbama važećeg zakona koji su uočeni tokom njegove primjene.

Imajući u vidu naprijed navedeno pripremljen je kao poseban zakon, Nacrta Zakona o strancima.

Tekst zakona pripremila je Komisija za izradu zakona o strancima koju je imenovao ministar sigurnosti, sastavljenu od predstavnika institucija Bosne i Hercegovine, a na sastanke su pozivani i predstavnici Evropske komisije i OHR-a.

Predmetnim zakonom propisuju se uslovi i postupak ulaska stranaca u Bosnu i Hercegovinu, uključujući vizni i bezvizni režim, putne isprave za strance, boravak stranaca u Bosni i Hercegovini, udaljenje stranaca iz Bosne i Hercegovine, prihvrat

stranaca i stavljanje stranaca pod nadzor, kao i nadležnosti organa vlasti u primjeni ovog zakona, kao i druga pitanja koja se odnose na boravak stranaca.

Na dostavljeni tekst Nacrta Zakona o strancima, Ured za zakonodavstvo daje sljedeće sugestije:

Opće sugestije:

- u pojedinim odredbama, kod navođenja više tačaka ili stavova, umjesto pune riječi „tačke“ ili „stavovi“ pisati skraćeno „tač.“ ili „st.“;
- prema članu 42. Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 11/05, 58/14 i 60/14), glagoli se u propisu upotrebljavaju u sadašnjem vremenu, te je potrebno u određenim članovima uraditi korekcije u tom smislu (primjer: član 131. gdje se navodi Vijeće ministara će donijeti ili Ministarstvo će donijeti);

U pogledu pojedinačnih sugestija dajemo sljedeće:

- u članu 3. kojim se utvrđuju nadležni organi koji provode postupak i donose odluke, potrebno je za iste prvo navesti pune nazive, pa poslije toga skraćene nazive;
- takođe, u članu 3. stavu (1) tačka h) navodi se Agencija za rad i zapošljavanje, pa sugerišemo da se uradi puni pravilni naziv kao i skraćeni naziv, te da se skraćeni naziv koristi dalje u tekstu;
- u članu 8. stavu (4) propisano je da Obavještajno-sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine provodi sigurnosnu provjeru za stranca s ciljem utvrđivanja razloga sigurnosti Bosne i Hercegovine, a u članu 129. stav (4) propisano je ko ima pristup podacima iz centralne baze podataka o strancima, među kojima se navodi i Obavještajno-sigurnosna agencija, tako da i Obavještajno-sigurnosna agencija provodi određene postupke, te u tom smislu predlažemo da se preispita, da li se i Obavještajno-sigurnosna agencija može podvesti pod član 3. stav (1);
- u članu 11. stavom (2) propisano je da stranci mogu osnivati udruženja prema posebnim propisima, pa smatramo da je ovakva odredba nejasna i da je treba više precizirati;
- predlažemo da u članu 21. odredbu stava (2) jasnije definirate, pogoto što se odnosi na određene rokove, a ista se takođe navodi i u daljem tekstu ovog zakona;
- u članu 40. navesti puni naziv Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, pa zatim uraditi skraćivanje, te skraćeni naziv koristiti dalje u tekstu zakona;
- u članu 62., kao i u nekoliko narednih članova navode se nazivi Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pa ukazujemo da je njihove nazive potrebno ujednačiti u svim članovima gdje se pominju;
- u članu 116. stav (2) koji se odnosi na davanje ovlaštenja Vijeću ministara Bosne i Hercegovine za donošenje podzakonskog akta, ukazujemo da nije

preporučljivo preciziranje riječima „ako se pokaže potrebnim“, već se tačno precizira da Vijeće ministara, ili neki drugi organ ili institucija donosi pozakonski akt;

- u članu 117. stav (3) naziv Ustava Bosne i Hercegovine navesti punim imenom;
- u članu 124. u stavu (5) drugu rečenicu jasnije precizirati, tj. na drugi način formulisati navedenu obavezu;
- u članu 141. u nekoliko stavova se navodi formulacija „Uvijek kada se pokaže potrebnim“, te ukazujemo da se i na ovu formulaciju odnosi sugestija data za član 116. stav (2);
- takođe, ukazujemo da se u svim članovima, ukoliko je to potrebno primijeni prethodna sugestija;
- u članu 142. stav (1) propisano je da će Ministarstvo sigurnosti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva prometa i komunikacija po članu 40. stav (1) predložiti Vijeću ministara podzakonski propis ..., pa predlažemo da se isto preispita u smislu, da li Vijeće ministara donosi podzakonski propis, ili daje saglasnost ili nešto drugo, dakle potrebno je tačno precizirati;
- u članu 145. stav (1) riječi: „prestaje važiti“ zamijeniti riječima: „prestaje da važi“.

Ured za zakonodavstvo ukazuje da se o tekstu nacrtu zakona pribave mišljenja: Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, Ministarstva finansija i trezora, Ministarstva pravde, Ministarstva civilnih poslova i Direkcije za evropske integracije.

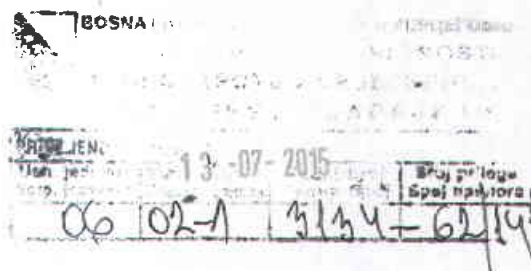

Broj: 09-02-4-5488/15
Sarajevo, 19.06.2015. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI**

Trg BiH br. 1
71 000 Sarajevo

PREDMET: Mišljenje; dostavlja se

Veza vaš akt, broj: 06-02-1-3134-44/14 od 21.05.2015. godine

Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine razmotrilo je Nacrt Zakona o strancima (u daljnjem tekstu: Nacrt zakona), te na temelju članka 31. stavak 1. točka b) Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 22/03), u pogledu sankcija, organizacije i funkcioniranja, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Predlažemo da u članku 34. stavak (7) preispitate rokove za žalbu koji su propisani obzirom da je ostavljen rok od 15 dana za žalbu na odluku Granične policije za izdavanje vize na granici. Mišljenja smo da ukoliko se radi o hitnim i neodložnim razlozima zbog kojih se i podnosi zahtjev na samoj granici a ne putem DKP, onda rok od 15 dana nije primjeren za odlučivanje po žalbi na odluku o toj vizi.

Predlažemo da u članku 40. preispitate odredbe kojima se određeni podzakonski akti daju u nadležnost ministarstvima a neki Vijeću ministara. Jednako tako, treba definirati jasno šta znači pribaviti mišljenje u smislu da je propisano da će „Ministarstvo nakon pribavljenog mišljenja Granične policije” ili „MVP će nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva”. Mišljenja smo da je nužno definirati šta se podrazumijeva pod pribavljanjem mišljenja, da li je mišljenje obvezujuće i šta ukoliko je mišljenje negativno. Ukoliko je intencija bila da se podzakonski akti rade u suradnji jednog ministarstva sa drugim onda je to potrebno jasno propisati jer iz ovako koncipirane odredbe nije jasno koja je uloga organa od kojeg se mišljenje traži.

Predlažemo da se u članku 52. precizira koji organ je nadležan da utvrdi da je brak iz koristi i u kojoj proceduri, radi jasne i pravilne primjene Zakona.

Mišljenja smo da su članak 58. stavak (2) točka a) alineja 1) i 2) na isti način reguliraju materiju koja je regulirana stavkom (3) istog članka.

Predlažemo da preformulirate članak 93. stavak (1) toč. b) i c) jer boravak u BiH ne prestaje stjecanjem državljanstva BiH, jer i takva osoba ima pravo boravka na teritoriju BiH, ali mu u skladu sa Zakonom prestaje pravo na boravak u smislu ovog Zakona. Jednako tako, ako se pravo u ova dva slučaja gubi po sili zakona, onda se postavlja pitanje zašto je stavkom (4) istog članka ostavljeno pravo žalbe na rješenje kojim se utvrđuje prestanak prava.

Mišljenja smo da je potrebo preformulirati stavak (5) članka 98. na način da norma bude jasna. Ukoliko postoji potreba da se strancu kojem je otkazan boravak, oduzmu sve putne isprave potrebne za prelazak granice osim ako pristane dobrovoljno napustiti BiH, onda je potrebno jasno propisati u kojim slučajevima se oduzimaju putne isprave, bez da se ostavlja mogućnost tumačenju. Sadašnja formulacija norme ostavlja mogućnost tumačenja obzirom da iz iste proizilazi da je za oduzimanje dokumenata uvjet da stranac ne želi izaći samostalno.

Uvidom u odredbe dostavljenog teksta Nacrta zakona konstatirano je:

- da Nacrt zakona sadrži Poglavlje VII: Ostale odredbe: O uzimanju biometrijskih podataka, maloljetnicima, imunitetima, stranim uniformama i službenim evidencijama (čl. 122-132.) i
- da članak 145. Nacrta zakona, pod nazivom „Prestanak važenja prijašnjih propisa“ sadrži odredbu kojom je propisano da stupanjem na snagu Nacrta zakona prestaje da važi Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 36/08 i 87/12) izuzev poglavlja VII. Međunarodna i privremena zaštita (azil).

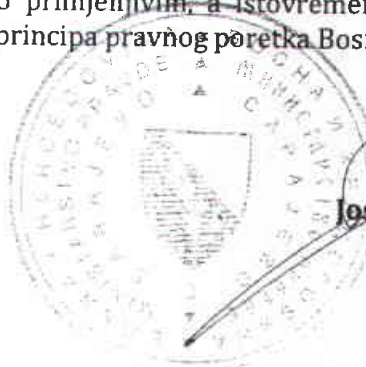
Uvidom u odredbe preuzetog Poglavlja VII. Međunarodna i privremena zaštita (azil), čl. 105.-138. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu, konstatirano je da se pojedine odredbe navedenog poglavlja pozivaju na odredbe članka Zakona, koji se stavlja van snage, pa se osnovano postavlja pitanje provodivosti predloženog Nacrta zakona u praksi.

Imajući u vidu razloge za donošenje Nacrta zakona, te da donošenje istog predstavlja dugoročno postavljeni strateški cilj u kojem se razvija oblast imigracija u Bosni i Hercegovini i kvalitetan sustav u oblasti imigracija i azila na nacionalnom nivou sa standardima Europske Unije i inkorporiranim međunarodnim izbjegličkim pravom, koje će omogućiti integraciju Bosne i Hercegovine u Europsku Uniju, ukazujemo na potrebu da se još jednom preispita odredba članka 145. Nacrta zakona, koja se odnosi na prestanak važenja prijašnjih propisa.

Naprijed navedeno predlažemo iz razloga, kako bi se izbjegle kontradiktorne odredbe u propisu, a sam propis učinio konkretnim, sveobuhvatnim i primjenjivim u praksi, posebno imajući u vidu da predloženi Nacrt zakona sadrži Poglavlje VII. sasvim drugačijeg naziva i sadržaja u odnosu na preuzeto Poglavlje VII. Zakona koji se stavlja van snage.

Jednako tako, u kontekstu odredbi kojim se stavlja van snage Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu osim Poglavlja VII. Međunarodna i privremena zaštita (azil), predlažemo da se umjesto ostavljanja na snazi samo Poglavlja VII Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu zakona, te odredbe ugrade u predloženi tekst Nacrta zakona. Predloženo bi učinilo jasnijim predloženi Nacrt zakona, pristupačniji običnim građanima i osobama na koje se odnosi te ga na taj način učinilo primjenjivim, a istovremeno bi se i osigurala pravna sigurnost, kao jedan od temeljnih principa pravnog poretka Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

 MINISTAR
Josip Grubeša

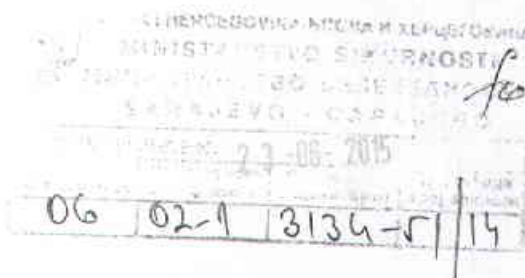
Dostaviti:

- naslovu;
- a/a.

Broj: 06-02-1-1410/15/APP
Sarajevo, 12. 6. 2015. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI
n/p g. Dragan Mektić, ministar

06
fe iz o f
f

PREDMET: Mišljenje na Nacrt zakona o strancima, dostavlja se.-

VEZA: Vaš akt broj: 06-02-1-3134/14-20 od 4. 12. 2014. godine i akt broj: 06-02-1-3134-44/14 od 21. 5. 2014. godine

Aktima veze Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice BiH dostavili ste na mišljenje Nacrt zakona o strancima, te u skladu sa članom 31. Poslovnika o radu Vijeća ministara BiH („Službeni glasnik BiH“ broj: 22/03), a u pogledu usklađenosti sa propisima o ostvarivanju građanskih prava i sloboda i osnovnih sloboda međunarodnog humanitarnog prava, dajemo sljedeće mišljenje:

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine podržava svaku aktivnost usmjerenu na usklađivanje kako postojećih pozitivno-pravnih propisa tako i izmjene i dopune istih koji su u skladu sa odredbama Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama koja čini sastavni dio pravnog sistema Bosne i Hercegovine, budući da je ista inkorporirana u Ustav BiH i ima prioritet u primjeni nad ostalim pozitivno-pravnim propisima (tzv. načelo supermacije).

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, poštujući načelo nediskriminacije propisano članom 14. i Protokolom 12. uz Evropsku konvenciju o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i implementirajući Zakon o zabrani diskriminacije, u potpunosti podržava svaku aktivnost usmjerenu na promociju, zaštitu ljudskih prava i sveobuhvatniju implementaciju odredbi sadržanih u evropskim ugovorima i direktivama u cilju spriječavanja i otklanjanja svakog vida povrede ili kršenja prava zagarantovanih u istim u cilju primjene načela jednakosti stranaka u postupku. (nediskriminacije).

Imajući u vidu naprijed navedeno podsjećamo da je Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine snažno opredijeljeno za harmonizaciju zakonodavstva Bosne i Hercegovine sa pravnom tečevinom Evropske unije i preuzimanje već identificiranih zakonskih rješenja, kao primjera dobre prakse, u zemljama Evropske unije i regiona u cilju što skorijeg uključenja Bosne i Hercegovine u evropske integracione procese.

Mišljenja smo da odredbe navedenog Nacrta zakona nisu u suprotnosti sa članom 14. i članom 1. Protokola 12. uz Evropsku konvenciju o ljudskim pravima i osnovnim slobodama kojim je definirano „Uživanje prava i sloboda predviđenih u ovoj Konvenciji obezbjeđuje se bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, veza s nekom nacionalnom manjinom, imovno stanje, rođenje ili drugi status“, kao i ostalim međunarodnim ugovorima (konvencije, povelje, paktovi Vijeća Evrope i OUN-a) koje je Bosna i Hercegovina potpisala, ratifikovala ili preuzela sukcesijom.

Također ističemo da je pomenuti nacrt zakona usklađen i sa članovima 3. i 8. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama, poštujući princip zabrane vraćanja, "non-refoulement" član 91. Zakona o kretanju, boravku stranaca i azilu kojim se definira da stranac neće, ni na koji način, biti protjeran ili vraćen ("refoulement") na granicu teritorije gdje bi mu život ili sloboda bili ugroženi zbog njegove rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi ili zbog političkog mišljenja, bez obzira da li mu je zvanično odobrena međunarodna zaštita. Zabrana vraćanja ili protjerivanja ("non-refoulement") odnosi se i na lica za koja postoji osnovana sumnja da bi bila u opasnosti da budu podvrgnuta mučenju ili drugom nehumanom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju. Stranac, također, ne može biti ni protjeran ni vraćen u zemlju u kojoj nije zaštićen od slanja na takvu teritoriju. Strancima je istim zakonom osigurano pravo na poštovanje svog privatnog i porodičnog života, doma i prepiske.

Dakle, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine podržava zakonska rješenja predložena u Nacrtu zakona o strancima i mišljenja je da isti treba uputiti u daljnju proceduru.

Međutim obzirom, da je u nadležnosti Ministarstva i staranje o pravima i pitanjima izbjeglica i osoba pod supsidijarnom zaštitom u BiH nakon utvrđivanja njihovog statusa, prije upućivanja predmetnog nacrta zakona, molimo da se obrati pažnja na dijelove Nacrta zakona, a koji se odnose i na ovu problematiku, te dajemo **sljedeće prijedloge na Nacrt zakona o strancima, koje smo već dostavili Vašem ministarstvu aktom broj: 01-02-1-3648/14/DK od 29.12. 2014. godine:**

Članom 50. (Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice) stav (1) tačka b) definirano je da se privremeni boravak po osnovu spajanja porodice može odobriti članovima uže porodice stranca s odobrenim stalnim boravkom u BiH, stranca kojem je odobren privremeni boravak u BiH kao nosiocu "Plave karte", stranca koji boravi po osnovu odobrenog privremenog boravka u BiH godinu dana ili duže i koji ima osnovane izglede za odobrenje stalnog boravka u BiH **ili stranca sa priznatim izbjegličkim statusom.** Stavom (2) ovog člana definirano je da se privremeni boravak može odobriti pod uslovom da stranac sa priznatim izbjegličkim statusom ima osiguran smještaj za sebe i članove porodice za koje traži odobrenje boravka po osnovu spajanja porodice i da ima stalni izvor prihoda, odnosno da raspolaže dovoljnim sredstvima za izdržavanje u BiH osoba za koja se traži spajanje porodice. Stavom (5) ovog člana privremeni boravak po osnovu spajanja članovima uže porodice stranca iz stave (1) tačka b) ovog člana odobrava se na period u kojem je privremeni boravak odobren strancu sa kojim se spaja porodica, a najduže do jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojim je boravak odobren.

U skladu sa članom 83. ovog zakona o zahtjevu za odobrenje i produženje privremenog boravka odlučuje nadležna organizaciona jedinica Službe za poslove sa strancima.

Nacrtom zakona o azilu koji je predstavljen na Jahorini 4. i 5. decembra 2014. godine u cilju razmatranja prijedloga i primjedbi na tekst prednacrta Zakona, gdje je učestvovalo i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, predstavljene su i odredbe Zakona o azilu koje definiraju pitanja spajanja porodice izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom. Članom 12. stav (1) Nacrta zakona o azilu definisano je da izbjeglica i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na spajanje sa članovima porodice ukoliko se članovi porodice nalaze na teritoriji BiH, a stavom (2) istog člana definirano je da članovima porodice koji ostvaruju pravo na spajanje porodice sa izbjeglicom ili strancem pod supsidijarnom zaštitom odobriće se status koji ima lice sa kojim se spajaju, pod uslovom da članovi ne potpadaju pod klauzule isključenja. Također, članom 13. stav (2) Zakona o azilu definirano je da po zahtjevu za spajanje porodice Ministarstvo sigurnosti BiH donosi rješenje o odobrenju statusa članovima porodice, na način i u skladu sa procedurama propisanim ovim zakonom.

S obzirom da se Nacrtom zakona o strancima i Nacrtom zakona o azilu različito definira pitanje spajanja porodice izbjeglica sa priznatim statusom i nadležni organ koji odlučuje po zahtjevu, potrebno je navedene odredbe zakona uskladiti ili dodatno obrazložiti u kojim slučajevima se odobrava privremeni boravak po osnovu spajanja porodice, a kada članovima porodice koji ostvaruju pravo na spajanje

porodice sa izbjeglicom ili strancem pod supsidijarnom zaštitom odobrava status koji ima osoba sa kojim se spajaju i pod kojim uslovima.

U suprotnom postojaće dva zakona na nivou Bosne i Hercegovine koja različito uređuje pitanja spajanja porodica osoba pod međunarodnom pravnom zaštitom u BiH.

Sa poštovanjem,

MINISTRICA

Semiha Borovac
Semiha Borovac

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo vanjskih poslova

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Министарство иностраних послова

MFA-BA-VPP
Broj: 08/2-22-3931-1/14
Sarajevo, 30.06.2015. godine

VRLO HITNO

MINISTARSTVO SIGURNOSTI BIH
SARAJEVO
Fax: 033 492 794

Predmet: Nacrt Zakona o strancima, mišljenje - dostavlja se

Veza: vaš broj: 06-02-1-3134-44/14 od 21.05.2015. godine

Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine razmotrilo je nacrt Zakona o strancima, te predlaže izmjene i dopune teksta u nacrtu Zakona o strancima, kako slijedi:

Član 31 stav (1) riječ „najviše“ zamijeniti sa izrazom „najranije“;

Član 31. stav (2) tačka c) brisati tekst „ako je potrebno“;

Član 31. iza stava (2) dodati novi stav (3) koji glasi:

„Od obaveze prilaganja putnog zdravstvenog osiguranja izuzeti su nosioci diplomatskih pasoša, pomorci i druge profesionalne grupe, koje već imaju putno zdravstveno osiguranje zbog svoje profesionalne djelatnosti“;

Dosadašnji stav (3) ovog člana postaje stav (4), stav (4) postaje stav (5), a stav (5) postaje stav (6);

Član 37. stav (1) tačka e) iz riječi „10 godina“, dodati zarez i tekst „uvažavajući izuzetke koje propisuje član 26. stav (3) Zakona“;

Član 38. stav (1) brisati riječi „ako postoje ozbiljni razlozi za sumnju“;

Naslov člana 124. umjesto (Privilegije i imuniteti po međunarodnom pravu) treba da glasi (Boravak po osnovu službovanja u diplomatsko konzularnim predstavništvima i misijama međunarodnih organizacija u BiH);

Član 124. stav (1) se briše;

Član 124. stav (2) postaje stav (1), mijenja se i glasi: „Stranci koji u BiH borave po osnovu službovanja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima i misijama međunarodnih organizacija, kao i članovi njihovih porodica, svoj boravak u BiH regulišu putem MVP“;

(Izmjene se predlažu zbog potrebe usaglašavanja sa terminologijom i rješenjima koja se primjenjuju u međunarodnim sporazumima i propisima Bosne i Hercegovine).

Član 124. stav (3) i (4) se brišu;

Član 124. stav (5) postaje stav (2);

Član 125. tačka a) mijenja se i glasi: „je član diplomatsko-konzularnog predstavništva ili misije međunarodne organizacije u BiH i kojem je MVP izdao posebnu identifikacionu iskaznicu po osnovu službovanja u DKP ili misijama međunarodnih organizacija u BiH“;

(Izmjene se predlažu zbog potrebe usaglašavanja sa terminologijom i rješenjima koja se primjenjuju u međunarodnim sporazumima i propisima Bosne i Hercegovine).

S poštovanjem,

POMOĆNIK MINISTRA

[Signature]
Zoran Perković

Sarajeva 2, Sarajevo, Tel: (+387 33) 281-100, Fax: (+387 33) 472-168

Sarajeva 2, Sarajevo, Tel: (+387 33) 281-100, Fax: (+387 33) 472-168

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO FINANSIJA/
FINANSIJA I TREZORA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
И ТРЕЗОРА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

Broj: 05-02-2-4465-5/15
Sarajevo, 21.7.2015. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo sigurnosti

Predmet: Mišljenje na Nacrt zakona o strancima.
Veza: vaš akt broj 06-02-1-3134-59/14 od 7.7.2015. godine

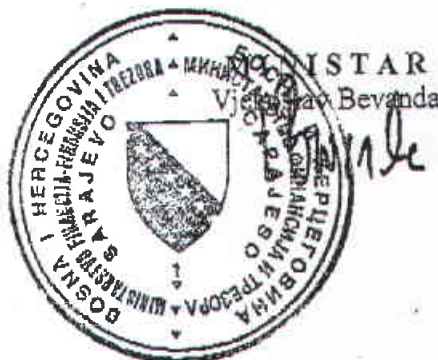
Vezano uz vaš dopis, broj naveden u vezi, a kojim se traži mišljenje na Nacrt zakona o strancima, sukladno članku 31. pod e). Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03), dajemo

MIŠLJENJE

1. Predmetnim zakonom propisuju se uvjeti i postupak ulaska stranaca u Bosnu i Hercegovinu, uključujući vizni i bezvizni režim, putne isprave za strance, boravak stranaca u Bosni i Hercegovini, udaljenje stranaca iz Bosne i Hercegovine, prihvrat stranaca i stavljanje stranaca pod nadzor, kao i nadležnost tijela vlasti u primjeni ovog zakona, te druga pitanja u vezi s boravkom stranaca u Bosni i Hercegovini.
2. Ministarstvo financija i trezora razmotrilo je predmetni zakon i obrazloženje dostavljeno aktom navedenim u vezi, te konstatiralo da je predlagatelj, Obrazlažući financijski aspekt, naveo sljedeće:
 - Financijska sredstva za redovite aktivnosti planiraju se kontinuirano u proračunu, pa su tako osigurana i u proračunu institucija Bosne i Hercegovine za 2015. godinu, i to:
 - a) Funkcioniranje Imigracijskog centra – sredstva su osigurana u proračunu Službe za poslove sa strancima u iznosu 2.235.000,00 KM;
 - b) Smještaj i pravna pomoć strancima žrtvama trgovine ljudima – sredstva su osigurana u proračunu institucija BiH za 2015. godinu, pri Ministarstvu sigurnosti BiH, stavka Grantovi neprofitnim organizacijama – Smještaj i pravna pomoć za strance žrtve trgovine ljudima u iznosu 100.000,00 KM;
 - c) Osiguranje pravne pomoći u postupcima u vezi sa statusnim pitanjima za strance smještene u Imigracijskom centru – sredstva su osigurana u proračunu institucija BiH pri Ministarstvu sigurnosti na stavci Grantovi neprofitnim organizacijama – Pravna pomoć osobama smještenim u Imigracijskom centru u iznosu od 20.000,00 KM
 - d) Ovrha rješenja o protjerivanju stranaca, a koji ne žele dragovoljno napustiti BiH – sredstva su osigurana u proračunu institucija BiH za 2015. godinu pri Službi za poslove strancima u iznosu od 55.500,00 KM, od čega se na prisilno udaljenje stranaca odnosi 43.000,00 KM.
 - Dodatna financijska sredstva već su osigurana kroz projektne aktivnosti, i to:

- e) Uzimanje biometrijskih podataka za državljane trećih zemalja u oblasti boravišnih dozvola i drugim postupcima u oblasti imigracija, kao što su: utvrđivanje identiteta, izricanje mjere protjerivanja, stavljanje pod nadzor i postupak izdavanja potvrde o ostanku (projekt Međunarodnog programa Ministarstva pravde SAD-a za izobrazbu i pomoć u oblasti kriminalističkih istraga – ICITAP),
- f) Izobrazba kadra u oblasti migracija (projekt „Potpora sustavu upravljanja imigracijama i azilom u BiH – Faza 2“, koji financira Vlada Švicarske i Vlada Lihtenštajna, te projekt „Jačanje upravljanja azilom i imigracijama u BiH“, koji financira Matra COPROL program Ministarstva vanjskih poslova Vlade Kraljevine Nizozemske)
3. Slijedom konstatiranog u točki 2. ovog mišljenja, uz napomenu da osiguranje proračunskih sredstava za provedbu predmetnog akta u idućim godinama ovisi o odlukama Fiskalnog vijeća BiH, odnosno Parlamentarne skupštine BiH, odnosno o ukupnom fiskalnom okviru proračuna institucija BiH, a koji se donose u okviru redovite procedure proračunskog planiranja sukladno Zakonu u financiranju institucija Bosne i Hercegovine, Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine daje pozitivno mišljenje na Nacrt zakona o strancima.

S poštovanjem,

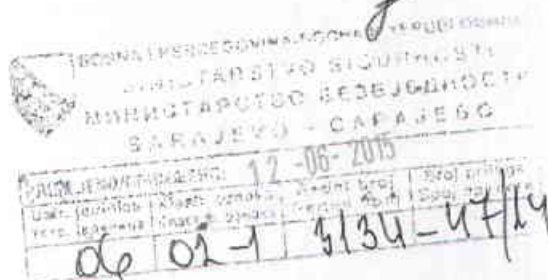

Broj: 03/A-06-2-AA/NH-760-2/15

Sarajevo: 8. juni 2015. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI**

**Trg Bosne i Hercegovine 1
Sarajevo**

Predmet: Mišljenje o usklađenosti Nacrta zakona o strancima sa *acquis*-em

Veza: Vaš akt broj: 06-02-1-3134-44/14 od 21. maja 2015. godine

Na osnovu člana 18. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» broj 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 103/09), člana 6. Odluke o Direkciji za evropske integracije («Službeni glasnik BiH», broj 41/03) i Odluke o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva BiH s pravnom tečevinom Evropske unije („Službeni glasnik BiH“ broj 23/11), Direkcija za evropske integracije daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Nacrtom zakona o strancima (u daljem tekstu: Nacrt zakona) utvrđuju se, između ostalog, uslovi i postupak ulaska stranca u Bosnu i Hercegovinu, putne isprave za strance, boravak stranaca u Bosni i Hercegovini, udaljenje stranaca iz Bosne i i Hercegovine, te prihvrat stranaca i nadzor.

Direkcija za evropske integracije (u daljem tekstu: Direkcija) konstatuje da je predlagač, u skladu sa članom 2. stav (3) Odluke o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva Bosne i Hercegovine sa pravnom tečevinom Evropske unije („Službeni glasnik BiH“, broj 23/11), uz Nacrt zakona dostavio ovjerenu izjavu o usklađenosti i popunjene uporedne prikaze usklađenosti, kako slijedi:

- Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. septembra 2003. godine o pravu na spajanje obitelji;
- Direktiva 2003/109/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 25. novembra 2003. godine o statusu državljana trećih država koji imaju stalni boravak;

- Direktiva 2011/51/EU Evropskog Parlamenta i Vijeća od 11. maja 2011. godine kojom se dopunjuje Direktiva 2003/109/EZ i proširuje primjena i na korisnike međunarodne zaštite;
- Direktiva Vijeća 2004/114/EZ od 13. decembra 2004. godine o uslovima prihvata državljana trećih država u svrhu studiranja, razmjene učenika, neplaćene izobrazbe ili dobrovoljnog rada;
- Direktiva Vijeća 2005/71/EZ od 12. oktobra 2005. godine o posebnom postupku za ulazak državljana trećih zemalja u svrhu znanstvenoga istraživanja;
- Direktiva 2008/115/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 16. decembra 2008. godine o zajedničkim standardima i postupanjima u državama članicama u vezi sa vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit;
- Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. maja 2009. godine o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih država u svrhu zapošljavanja visokokvalificirane radne snage;
- Direktiva 2014/36/EU Evropskog Parlamenta i Vijeća od 26. februara 2014. godine o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika;
- Direktiva 2014/66/EU Evropskog Parlamenta i Vijeća od 15. maja 2014. godine o uvjetima za ulazak i boravak trećih državljana u okviru premještaja unutar društva;
- Uredba Evropskog Parlamenta i Vijeća (EZ-a) 562/2006 od 15. marta 2006. godine kojom se utvrđuje Kodeks Zajednice o pravilima za kretanje osoba preko granica (Schengenski kodeks o granicama) sa izmjenama i dopunama kako slijede :
 - Uredba (EZ) br. 296/2008 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 11. marta 2008. godine o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama), o provedbenim ovlastima dodijeljenih Komisiji;
 - Uredba (EZ) br. 81/2009 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 14. januara 2009. godine o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 u vezi s primjenom viznog informacijskog sustava (VIS) u skladu sa Zakonikom o schengenskim granicama;
 - Uredba (EZ) br. 810/2009 Evropskoga Parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. godine kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o vizama (Zakonik o vizama);
 - Uredba (EU) br. 265/2010 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 25. marta 2010. godine o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i Uredbe (EZ) br. 562/2006 u vezi s kretanjem osoba s vizom za dugotrajni boravak;
 - Uredba (EU) br. 610/2013 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 26. juna 2013. godine o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 Evropskog Parlamenta i Vijeća o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se

uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama), Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma, uredbi Vijeća (EZ) br. 1683/95 i (EZ) br. 539/2001 i uredba (EZ) br. 767/2008 i (EZ) br. 810/2009 Evropskog Parlamenta i Vijeća i

- Uredba (EU) br. 1051/2013 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 22. oktobra 2013. godine o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 s ciljem određivanja zajedničkih pravila o privremenom ponovnom uvođenju granične kontrole na unutarnjim granicama u iznimnim okolnostima;
- Uredba (EZ) br. 810/2009 Evropskoga Parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. godine kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) sa izmjenama i dopunama kako slijede:
 - Uredba (EU) br. 154/2012 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 15. februara 2012. godine o izmjeni Uredbe (EZ) br. 810/2009 o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) i
 - Uredba (EU) br. 610/2013 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 26. juna 2013. godine o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 Evropskog Parlamenta i Vijeća o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama), Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma, uredbi Vijeća (EZ) br. 1683/95 i (EZ) br. 539/2001 i uredbi (EZ) br. 767/2008 i (EZ) br. 810/2009 Evropskog Parlamenta i Vijeća.

Detaljnou analizom Nacrta zakona i dostavljenih uporednih prikaza usklađenosti, Direkcija konstatuje da je Nacrt zakona djelimično usklađen sa odredbama naprijed navedenih pravnih propisa Evropske unije.

Međutim, naglašavamo da je predlagač u obrazloženju Nacrta zakona pod tačkom III (usklađenost propisa sa evropskim zakonodavstvom) naveo da je, pored naprijed navedenih sekundarnih izvora evropskog prava, također izvršeno usklađivanje i sa sljedećim pravnim propisima Unije:

- Uredbom Vijeća (EZ) br. 2725/2000 od 11. decembra 2000. godine o osnivanju sustava „Eurodac” za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Dablinske konvencije;
- Uredbom Vijeća (EZ) br. 380/2008 od 18. aprila 2008. godine o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1030/2002 o utvrđivanju ujednačenog formata boravišne dozvole za državljane trećih zemalja i
- Direktivom Vijeća 2004/81/EZ od 29. aprila 2004. o dozvoli boravka izdatoj državljanima trećih zemalja koji su žrtve trgovine ljudima ili koji su korišteni za djelovanja kojima se omogućuje nezakonito useljavanje, koji sarađuju sa nadležnim tijelima.

Za ova tri pravna propisa Evropske unije predlagač nije dostavio popunjene instrumente za usklađivanje, zbog čega Direkcija za evropske integracije ne može da ocijeni stepen usklađenosti kada se radi o transpoziciji navedene dvije uredbe i jedne direktive u tekst Nacrta zakona. Iz tih razloga sugerišemo Ministarstvu sigurnosti Bosne i Hercegovine da dostavi i dodatne instrumente za usklađivanje, kako bi se mogla dati koherentna ocjena usklađenosti Nacrta zakona sa relevantnim odredbama *acquis-a*, te kako bi u konačnici Nacrt zakona bio što kvalitetnije usklađen.

U procesu usklađivanja budućeg zakonodavstva sa odredbama *acquis-a* Direkcija za evropske integracije vam stoji na raspolaganju u okviru svojih nadležnosti.

S poštovanjem,

DIREKTOR

Nevenka Savić

U prilogu:

- Ovjerena izjava o usklađenosti

IZJAVA O USKLAĐENOSTI

1. Obradivač odnosno predlagatelj nacrt/prijedloga propisa	Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine
2. Naziv nacrt/prijedloga propisa	Zakon o strancima Law on aliens
3. Usklađenost nacrt/prijedloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju	
3.1. Odredba Sporazuma	Glava VII. Pravda, sloboda i sigurnost, članak 80.
3.2. Prijelazni rok za usklađivanje	Do kraja prelaznog perioda iz članka 8. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, Šest godina od stupanja Sporazuma na snagu.
3.3. Ocjena ispunjenosti obveze iz navedene odredbe Sporazuma	Djelimično ispunjava
3.4. Razlozi za djelimično ispunjavanje odnosno neispunjavanje obaveze iz navedene odredbe Sporazuma	Neke od odredbi članka 80. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju nisu predmet reguliranja Zakona o strancima, te će se, sukladno roku od šest godina, usklađivanje vršiti postupno.
4. Stupanj usklađenosti nacrt/prijedloga propisa s <i>acquis-em</i> EU	
4.1. Primarni izvori prava EU	<p>Ugovor o funkcioniranju Europske Unije (prečišćen tekst 2010.) , treći dio, Politike i unutarnje djelovanje Unije, Glava V, Područje slobode, sigurnosti i pravde; Poglavlje 2, Politike koje se odnose na graničnu kontrolu, azil i useljenje;</p> <p>Djelimično usklađeno</p>
4.2. Sekundarni izvori prava EU	<ol style="list-style-type: none"> 1. Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji - Council Directive 2003/86/EC of 22 September 2003 on the right to family reunification, (OJ L 251, 3.10.2003); 2. Direktiva 2003/109/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 25. studenog 2003. o statusu državljana trećih država koji imaju stalni boravak - Directive 2003/109/EC of the European Parliament and of the Council of 25 novembar 2003. concerning the status of third-country nationals who are long term residents, (OJ L 16, 23.1 2004); 3. Direktiva 2011/51/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2011. kojom se dopunjuje Direktiva 2003/109/EZ i proširuje primjena i na korisnike međunarodne zaštite - Directive 2011/51/EU of the European Parliament and of the Council of 11 May 2011 amending Council Directive 2003/109/EC to extend its scope to beneficiaries of international protection, (OJ L 132, 19.5.2011.); 4. Direktiva Vijeća 2004/114/EZ od 13. prosinca 2004. o uvjetima prihvata državljana trećih država u svrhu studiranja, razmjene učenika, neplaćene izobrazbe ili dobrovoljnog rada - Council directive 2004/114/EC of 13 december 2004 on the conditions of admission of third-country nationals for the purposes of studies, pupil exchange, unremunerated training or voluntary service, (OJ L 289, 3.11 2005); 5. Direktiva Vijeća 2005/71/EZ od 12. listopada 2005. o posebnom postupku za ulazak državljana trećih zemalja u svrhu znanstvenoga istraživanja - Council directive 2005/71/EC of 12 October 2005 on a specific procedure for admitting third-country nationals for the purposes of scientific research, (OJ L 289, 3.11.2005); 6. Direktiva 2008/115/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupcima u državama članicama u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je

boravak nezakonit - Directive 2008/115/EC of the European Parliament and of the Council of 16. December 2008 on common standards and procedures in Member States for returning illegally staying third country nationals, (OJ L 348 of 24.12.2008);

7. Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. svibnja 2009. godine o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih država u svrhu zapošljavanja visokokvalificirane radne snage - Council Directive 2009/50/EC of 25 May 2009 on the conditions of entry and residence of third-country nationals for the purposes of highly qualified employment, (OJ L 155, 18.6.2009);
8. Direktiva 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika - Directive 2014/36/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on the conditions of entry and stay of third-country nationals for the purpose of employment as seasonal workers (OJ L 94, 28.3.2014);
9. Direktiva 2014/66/EU Europskog Parlamenta i vijeća od 15. svibnja 2014. godine o uvjetima za ulazak i boravak trećih državljana u okviru premještanja unutar društva - Directive 2014/66/EU of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 on the conditions of entry and residence of third-country nationals in the framework of an intra-corporate transfer (OJ L 157, 27.5.2014);
10. Uredba Europskog parlamenta i Vijeća (EZ-a) 562/2006 od 15. ožujka 2006. Godine kojom se utvrđuje Kodeks Zajednice o pravilima za kretanje osoba preko granica (Shengenski kodeks o granicama) - Regulation (EC) 562/2006 of the European Parliament and of the Council of 14 March 2006 establishing a community Code on the rules governing the movement of persons across borders (Schengen Borders Code), (OJ L 105 of 13.4.2006);
11. Uredba (EZ) br. 296/2008 Europskog Parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2008. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama), o provedbenim ovlastima dodijeljenih Komisiji - Regulation (EC) No 296/2008 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2008 amending Regulation (EC) No 562/2006 establishing a Community Code on the rules governing the movement of persons across borders (Schengen Borders Code), as regards the implementing powers conferred on the Commission, (OJ L 97, 9.4.2008);
12. Uredba (EZ) br. 81/2009 Europskog Parlamenta i Vijeća od 14. siječnja 2009. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 u vezi s primjenom viznog informacijskog sustava (VIS) u skladu sa Zakonikom o schengenskim granicama - Regulation (EC) No 81/2009 of the European Parliament and of the Council of 14 January 2009 amending Regulation (EC) No 562/2006 as regards the use of the Visa Information System (VIS) under the Schengen Borders Code (OJ L 35, 4.2.2009);
13. Uredba (EU) br. 265/2010 Europskog Parlamenta i Vijeća od 25. ožujka 2010. o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i Uredbe (EZ) br. 562/2006 u vezi s kretanjem osoba s vizom za dugotrajni boravak - Regulation (EU) No 265/2010 of the European Parliament and of the Council of 25 March 2010 amending the Convention Implementing the Schengen Agreement and Regulation (EC) No 562/2006 as regards movement of persons with a long-stay visa (OJ L 85, 31.3.2010);
14. Uredba (EU) br. 610/2013 Europskog Parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama), Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma,

		<p>uredaba Vijeća (EZ) br. 1683/95 i (EZ) br. 539/2001 i uredaba (EZ) br. 767/2008 i (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća – Regulation (EU) No 610/2013 of The European Parliament and of the Council of 26 June 2013 amending Regulation (EC) No 562/2006 of the European Parliament and of the Council establishing a Community Code on the rules governing the movement of persons across borders (Schengen Borders Code), the Convention implementing the Schengen Agreement, Council Regulations (EC) No 1683/95 and (EC) No 539/2001 and Regulations (EC) No 767/2008 and (EC) No 810/2009 of the European Parliament and of the Council (OJ L 182, 29.6.2013);</p> <p>15. Uredba (EU) br. 1051/2013 Europskog Parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 s ciljem određivanja zajedničkih pravila o privremenom ponovnom uvođenju granične kontrole na unutarnjim granicama u iznimnim okolnostima - Regulation (EU) No 1051/2013 of the European Parliament and of the Council of 22 October 2013 amending Regulation (EC) No 562/2006 in order to provide for common rules on the temporary reintroduction of border control at internal borders in exceptional circumstance (OJ L 295, 6.11.2013);</p> <p>16. Uredba (EZ) br. 810/2009 Europskoga Parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) - Regulation (EC) No 810/2009 Of The European Parliament And Of The Council of 13 July 2009 establishing a Community Code on Visas (Visa Code), (OJ L 243 of 15 9 2009);</p> <p>17. Uredba (EU) br. 154/2012 Europskog Parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2012. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 810/2009 o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) - Regulation (EU) No 154/2012 of the European Parliament and of the Council of 15 February 2012 amending Regulation (EC) No 810/2009 establishing a Community Code on Visas (Visa Code) (OJ L 58, 29.2.2012).</p>
4.3.	Ostali izvori prava EU	<p>Djelimično usklađeno</p> <p>Predmet C-357/09 PPU Said Shamilovich Kadzoev (Huchbarov) - tumačenje Direktive 2008/115/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. godine o zajedničkim standardima i postupanjima u državama članicama u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit od strane Europskog suda pravde u Luksemburgu (62009CP0357)</p>
4.4.	Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Neke odredbe navedenih sekundarnih izvora prava nisu predmet reguliranja Zakona o strancima, dok se neke ne mogu preuzeti prije nego Bosna i Hercegovina postane članicom Europske unije. Dalje usklađivanje planirano je donošenjem podzakonskih akata.
4.5.	Rok za potpuno usklađivanje	Opći rok od šest godina od dana stupanja na snagu Sporazuma (članak 8. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju)
5.	Je li osiguran prijevod pravnih izvora na jezike u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini	ne
6.	Da li je nacrt/prijedlog propisa preveden na jedan od službenih jezika EU	ne
7.	Učešće domaćih i stranih konzultanata/stručnjaka i njihovo mišljenje	ne

OBRADIVAČ, ODNOSNO PREDLAGATELJ
MINISTARSTVO SIGURNOSTI
Dragan Mektić, ministar

datum i pečat

27.05.2015.

DIREKCIJA ZA EUROPSKE INTEGRACIJE
POMOĆNIK RAVNATELJA DEI

Amela Alihodžić

datum i pečat

2.6.2015.

03-06-2-760-3/15

Broj: 03/A-06-2-AA/NH-760-5/15

Sarajevo: 29. juni 2015. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI****Trg Bosne i Hercegovine 1
Sarajevo****BOSNA I HERCEGOVINA - БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
MINISTARSTVO SIGURNOSTI
МИНИСТАРСТВО БЕЗБЈЕДНОСТИ
SARAJEVO - САРАЈЕВО**

PRIMLJENO/ПРИЈЕМО: 06-06-2015			
Upr. jedinica []	Predni broj []	Broj priloga []	
Prih. izl. []	Broj []	Broj priloga []	
06 102-1		3134-55/14	

Predmet: Dopunsko mišljenje o usklađenosti Nacrta zakona o strancima sa *acquis-em*

Veza: Vaš akt broj: 06-02-1-3134-50/14 od 18. juna 2015. godine

Poštovani,

Na osnovu vašeg akta broj: 06-02-1-3134-44/14 od 21. maja 2015. godine, Direkcija za evropske integracije je uradila mišljenje o usklađenosti sa *acquis-em* Nacrta zakona o strancima (naš akt broj 03/A-06-2-AA/NH-760-1/15 od 8. juna 2015. godine). Predmetnim mišljenjem Nacrt zakona o strancima ocijenjen je kao djelimično usklađen. Pošto je Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine tekst Nacrta zakona usklađivalo sa još tri dodatna propisa Evropske unije za šta nisu dostavljeni odgovarajući uporedni prikazi, Direkcija za evropske integracije je sugerisala izradu dopunskog instrumenta usklađivanja za odnosni *acquis*. Direkcija za evropske integracije sa zadovoljstvom konstatuje da je Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine uvažilo mišljenje Direkcije i dostavilo dodatne upredne prikaz, kao i odgovarajuću izjavu usklađenosti. Uvažavajući tu činjenicu, a na osnovu člana 18. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» broj 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 103/09), člana 6. Odluke o Direkciji za evropske integracije («Službeni glasnik BiH», broj 41/03) i Odluke o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva BiH s pravnom tečevinom Evropske unije („Službeni glasnik BiH“ broj 23/11), Direkcija za evropske integracije daje:

DOPUNSKO MIŠLJENJE

U skladu sa mišljenjem Direkcije za evropske integracije (u daljem tekstu: Direkcija) broj : 03/A-06-2-AA/NH-760-2/15 od 8. juna 2015. godine kojim se sugeriše izrada dodatnih instrumenata za usklađivanje, Direkcija konstatuje da je predlagač dostavio tražene instrumente za usklađivanje, a u skladu sa članom 2. stav (3) Odluke o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva Bosne i Hercegovine sa pravnom tečevinom Evropske unije („Službeni glasnik BiH“, broj 23/11) za slijedeće pravne propise Evropske unije sa kojima se dodatno vršilo usklađivanje:

- ✓ Direktiva Vijeća 2004/81/EZ od 29. aprila 2004. o dozvoli boravka izdatoj državljanima trećih zemalja koji su žrtve trgovine ljudima ili koji su korišteni za djelovanja kojima se omogućuje nezakonito useljavanje, koji sarađuju sa nadležnim tijelima;
- ✓ Uredba Vijeća (EZ) br. 2725/2000 od 11. decembra 2000. godine o osnivanju sustava „Eurodac” za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Dablinske konvencije;
- ✓ Uredba Vijeća (EZ) br. 1030/2002 od 13. juna 2002. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja, uključujući njenu izmjenu -
- uredba Vijeća (EZ) br. 380/2008 od 18. aprila 2008. godine o izmjeni uredbe (EZ) br. 1030/2002 o utvrđivanju ujednačenog formata boravišne dozvole za državljane trećih zemalja.

Detaljnou analizom Nacrta zakona i navedena tri propisa Evropske unije, Direkcija konstatuje sljedeće:

- Nacrtom zakona preuzeta je odredba člana 8. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2725/2000 kojom se propisuje obaveza uzimanja otisaka prstiju svih prstiju svakog stranca koji ima najmanje 14 godina, čime je postignuta usklađenost sa zahtjevom uredbe u pogledu uzimanja biometrijskih podataka, dok su ostale odredbe uredbe predmet regulisanja drugih pravnih propisa
- Također, naglašavamo da Uredba Vijeća (EZ) br. 2725/2000 istječe 19. jula 2015. godine, te se ista zamjenjuje Uredbom (EU) br. 603/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. Juna 2013. Godine o uspostavi sustava „Eurodac” za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Uredbe (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva i o zahtjevima za usporedbu s podacima iz Eurodaca od strane tijela kaznenog progona država članica i Europolu u svrhu kaznenog progona te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Europske agencije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde, što bi se trebalo uzeti u obzir prilikom budućeg usklađivanja
- Nacrtom zakona su preuzete odredbe člana 4a. i 4b. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1030/2002 kojima se propisuje obaveza uzimanja biometrijskih identifikatora koji sadrže sliku lica i dva otiska prsta državljanina trećih zemalja. Potpunija usklađenost sa odredbama navedene uredbe će se postići donošenjem podzakonskih akata, kako je navedeno u članu 104. Nacrta zakona kojim se propisuje, da će Ministarstvo sigurnosti BiH, nakon pribavljenog mišljenja Službe, po sticanju tehničkih uslova, donijeti podzakonski propis kojim se uređuje izgled i sadržaj zahtjeva za izdavanje dozvole boravka, postupanje kod odobrenja boravka i izdavanja dozvole boravka, oblik, izgled i sadržaj dozvole boravka sa biometrijskim podacima stranca.

U skladu sa naprijed navedenim, Direkcija konstatuje da je Nacrt zakona o strancima djelimično usklađen sa Direktivom Vijeća 2004/81/EZ, te da je izvršeno adekvatno usklađivanje sa Uredbom Vijeća (EZ) br. 2725/2000, Uredbom Vijeća (EZ) br. 1030/2002 i Uredbom Vijeća (EZ) br. 380/2008.

U procesu usklađivanja budućeg zakonodavstva sa odredbama *acquis*-a Direkcija za evropske integracije vam stoji na raspolaganju u okviru svojih nadležnosti.

S poštovanjem,

DIREKTOR

Nevenka Savić

Savić

Prilog: ovjerena izjava o usklađenosti

IZJAVA O USKLAĐENOSTI

1. Obradivač odnosno predlagatelj nacrt/prijedloga propisa		Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine
2. Naziv nacrt/prijedloga propisa		Zakon o strancima Law on aliens
3. Usklađenost nacrt/prijedloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju		
3.1.	Odredba Sporazuma	Glava VII. Pravda, sloboda i sigurnost, članak 80.
3.2.	Prijelazni rok za usklađivanje	Do kraja prelaznog perioda iz članka 8. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju; Šest godina od stupanja Sporazuma na snagu.
3.3.	Ocjena ispunjenosti obveze iz navedene odredbe Sporazuma	Djelimično ispunjava
3.4.	Razlozi za djelimično ispunjavanje odnosno neispunjavanje obaveze iz navedene odredbe Sporazuma	Neke od odredbi članka 80. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju nisu predmet reguliranja Zakona o strancima, te će se, sukladno roku od šest godina, usklađivanje vršiti postupno.
4. Stupanj usklađenosti nacrt/prijedloga propisa s <i>acquis</i> -em EU		
4.1.	Primarni izvori prava EU	Ugovor o funkcioniranju Europske Unije (prečišćen tekst 2010.) , treći dio, Politike i unutarnje djelovanje Unije, Glava V, Područje slobode, sigurnosti i pravde, Poglavlje 2, Politike koje se odnose na graničnu kontrolu, azil i uselj enje; Djelimično usklađeno
4.2.	Sekundarni izvori prava EU	<ol style="list-style-type: none"> 1. Direktiva Vijeća 2004/81/EZ Vijeća od 29. travnja 2004. o dozvoli boravka izdanoj državljanima trećih država koji su žrtve trgovine ljudima ili koji su korišteni za djelovanja kojima se omogućuje nezakonito useljavanje, koji surađuju s nadležnim tijelima - Council Directive 2004/81/EC of 29 April 2004 on the residence permit issued to third-country nationals who are victims of trafficking in human beings or who have been the subject of an action to facilitate illegal immigration, who cooperate with the competent authorities, (OJ L 261, 6.8.2004); 2. Uredba Vijeća (EZ) br. 2725/2000 od 11. prosinca 2000. o osnivanju sustava „Eurodac“ za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Dublinske konvencije - Council Regulation (EC) No 2725/2000 of 11 December 2000 concerning the establishment of 'Eurodac' for the comparison of fingerprints for the effective application of the Dublin Convention, (OJ L 316, 15.12.2000); 3. Uredba Vijeća (EZ) br. 1030/2002 od 13. lipnja 2002. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja - Council Regulation (EC) No 1030/2002 of 13 June 2002 laying down a uniform format for residence permits for third-country nationals, (OJ L 157, 15.6.2002) i 4. Uredba Vijeća (EZ) br. 380/2008 od 18. travnja 2008. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1030/2002 o utvrđivanju ujednačenog formata boravišne dozvole za državljane trećih

		zemalja - Council Regulation (EC) No 380/2008 of 18 April 2008 amending Regulation (EC) No 1030/2002 laying down a uniform format for residence permits for third-country nationals, (OJ L 115, 29.4.2008).
		Djelimično usklađeno
4.3.	Ostali izvori prava EU	Predmet C-357/09 PPU Said Shamilovich Kadzoev (Huchbarov) - tumačenje Direktive 2008/115/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. godine o zajedničkim standardima i postupanjima u državama članicama u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit od strane Europskog suda pravde u Luksemburgu (62009CP0357)
4.4.	Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Neke odredbe navedenih sekundarnih izvora prava nisu predmet reguliranja Zakona o strancima, dok se neke ne mogu preuzeti prije nego Bosna i Hercegovina postane članicom Europske unije. Dalje usklađivanje planirano je donošenjem podzakonskih akata.
4.5.	Rok za potpuno usklađivanje	Opći rok od šest godina od dana stupanja na snagu Sporazuma (članak 8. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju)
5. Je li osiguran prijevod pravnih izvora na jezike u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini		ne
6. Da li je nacrt/prijedlog propisa preveden na jedan od službenih jezika EU		ne
7. Učešće domaćih i stranih konzultanata/stručnjaka i njihovo mišljenje		ne

BOSNA I HERCEGOVINA

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice
Ministry for human rights and refugeesBroj: 01-02-1-1410-1/15
Datum: 15.06.2015. godineBOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI
n/r gosp. Dragan Mektić, ministar

BOSNA I HERCEGOVINA	
ST	
SARAJEVO - SARAJEVO	
30.06.2015	
06	02-1 1410-54/15

PREDMET: Mišljenje na Nacrt Zakona o strancima, dostavlja se,-

VEZA: Vaš akt br: 06-02-1-3134-44/14 od 21.05.2015. godine

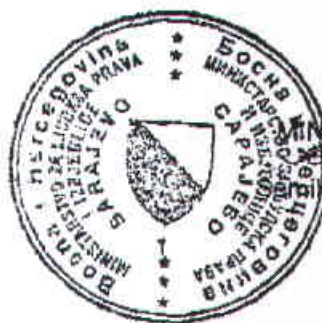
Poštovani,

Na zahtjev Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH je razmotrila na osnovu člana 26. stav (1) tačka f) Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini - prečišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“ br. 32/10), Mišljenje na Nacrt Zakona o strancima, te daje sljedeće:

MIŠLJENJE
o usklađenosti sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini

Na Nacrt Zakona o strancima, Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine nema sugestija.

S poštovanjem,

MINISTARICA
Zorica Borovac

Sarajevo, Trg Bosne i Hercegovine br. 1, Tel./Fax: 033/202-600
e-mail: kabin@mhrr.gov.ba

Ministry of Civil Affairs

- Sektor za državljanstvo i putne isprave -

Broj: 06-30-2-2024/15

Datum: 23.06.2015. godine

MINISTARSTVO SIGURNOSTI BiH

06

BOSNA I HERCEGOVINA - БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
MINISTARSTVO SIGURNOSTI
МИНИСТАРСТВО БЕЗБЈЕДНОСТИ
SARAJEVO - САРАЈЕВО

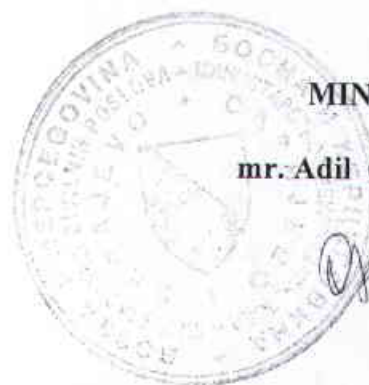
PRIMLJENO: 23.06.2015			
Upr. jedinica	Klas.	znaka	Redni broj
Upr. jedinica	Klas.	znaka	Redni broj
06	02-1		3134-52/19

Predmet: Mišljenje na Nacrt zakona o strancima, dostavlja se

Veza: Vaš akt broj 06-02-1-3134-49/14 od 18.06.2015. godine

Povodom vašeg akta veza, nakon uvida u Nacrt zakona o strancima, imajući u vidu da nam je taj Nacrt zakona bio dostupan u postupku njegove izrade (konsultovani smo u skladu sa Pravilima za konsultacije), obavještavamo vas da ovo Ministarstvo nema primjedbi, niti sugestija na predmetni Nacrt zakona o strancima.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr. Adil Osmanović

Adil Osmanović